

Guvernele muribunde sînt capabile de toate îndrăznelile. Îşi dau astfel iluzia vie-
ţii ce le părăseşte.

E deci, nu numai uman, dar şi politic ca agonia lor să fie scurtată.

• CONSTANTIN BANU, director fondator al revistei „Flacăra”

ANUL LXXXI
NR. 11

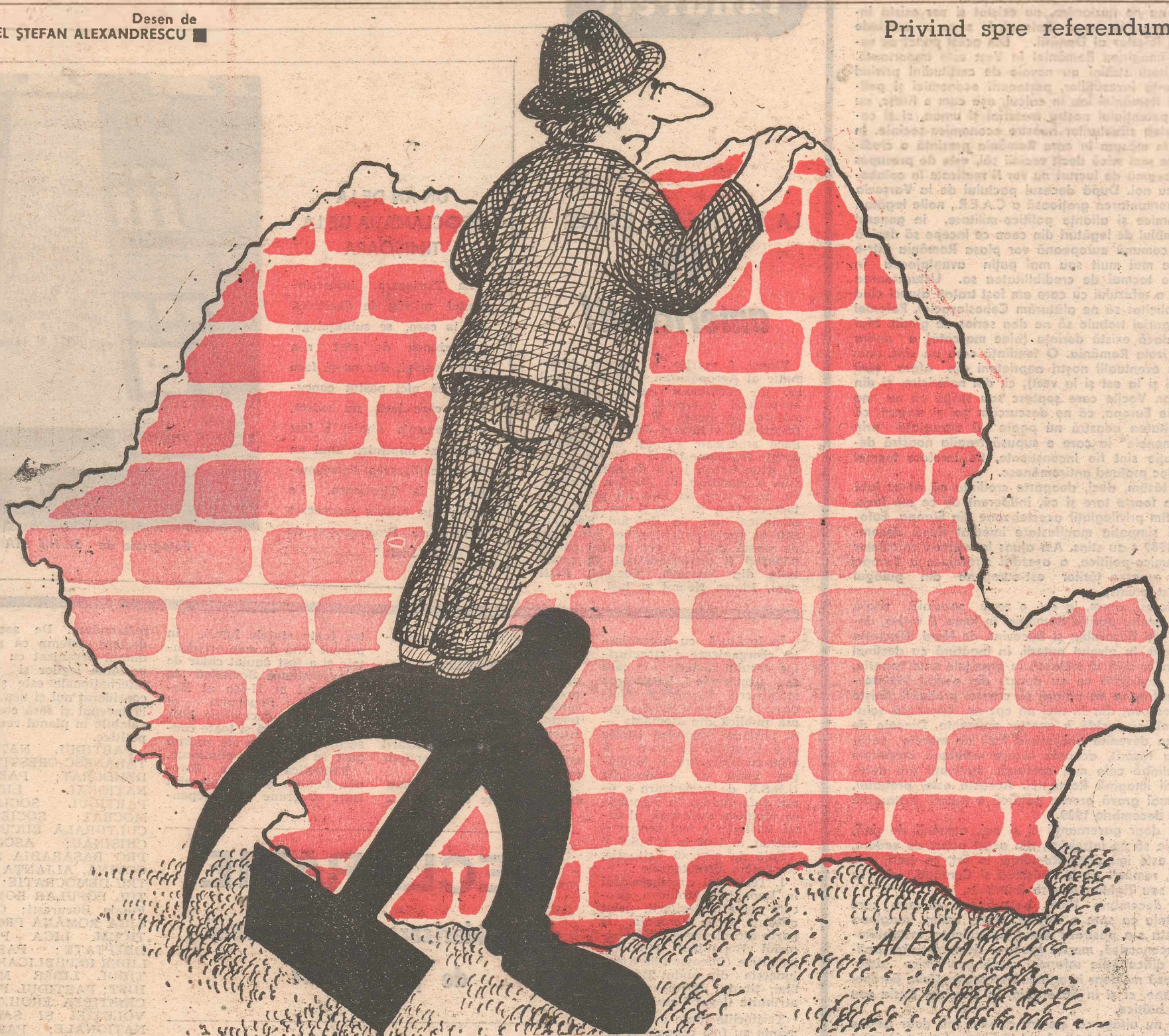
13 — 19 MARTIE
1991-BUCUREŞTI

FLĂCĂRA

SĂPTĂMÎNAL DE OPINIE, POLITIC, SOCIAL ŞI CULTURAL • ÎNFIINŢAT ÎN 1911

Desen de
AUREL ŞTEFAN ALEXANDRESCU ■

Privind spre referendum...

Relatare de la fața locului

**CUM LUĂM
PĂMÎNTUL ÎNAPOI**

**Cine nu iubește
BASARABIA**

**Și APACA
schimbă placa!**

George Arion

Imaginea României în Est

O firească obsesie a Vestului a cuprins lumea Europei de răsărit. După decenii în care Estul a însemnat Moscova și, implicit, comunismul, deplasarea interesului către Apusul mult hulit până acum era obligatorie. Și totuși, planeta n-are numai Vest. Vrem, nu vrem, sintem și rămânem în sud-estul Europei, la porțile Orientului. România are acest handicap și, deopotrivă, acest avantaj geopolitic. În ce măsură vom ști să reducem din handicap și să exploatăm avantajele situației geografice — asta depinde de inteligența noastră, în primul rând de inteligența conducerii politice a țării.

Să nu ne iluzionăm, au existat și vor exista întotdeauna interese în Balcani, în zona ce cuprinde cursul inferior al Dunării. Din acest punct de vedere, imaginea României în Vest este importantă. Investitorii străini au nevoie de certitudini privind siguranța investițiilor, partenerii economici și politici ai României iau în calcul, așa cum e firesc, nu doar potențialul nostru material și uman, ci și capacitatea structurilor noastre economico-sociale. În plus, în măsura în care România prezintă o credibilitate mai mică decât vecinii săi, este de presupus că o seamă de lucruri nu vor fi realizate în colaborare cu noi. După decesul pactului de la Varșovia și înmormintarea grațioasă a C.A.E.R., noile legături economice și alianțe politico-militare, în general ansamblul de legături din ceea ce începe să devină casa comună europeană vor plasa România într-o poziție mai mult sau mai puțin avantajoasă în funcție tocmai de credibilitatea sa. Usturătoarea lecție a refuzului cu care am fost tratați atunci când am solicitat să ne alăturăm Cehoslovaciei, Poloniei și Ungariei trebuie să ne dea serios de gândit. Mai ales dacă există dorința (bine mascată) a unora de a izola România. O tendință care nu vine doar de la eventualii noștri neprieteni din afara țării (afiați și la est și la vest), ci, din nefericire, și din interior. Vocile care șoptesc sau strigă că nu ne trebuie Europa, că ne descurcăm noi și singuri, că demnitatea noastră nu poate fi ultragiată prin „examele” la care e supusă fragila noastră democrație sînt fie inconștiente, fie inrolate tocmai unui joc profund antiromânesc.

Să lăsăm, deci, deoparte credința că ne-ar iubi cineva foarte tare și că, indiferent de ce am face, o să fim privilegiați acestei zone din Europa. Euforia și simpatia manifestate imediat după decembrie 1989 s-au stins. Am ajuns la vremea calculului economico-politic, a așezării strategice a Europei după ruperea țărilor est-europene din gulagul marxist-leninist.

Și totuși, avem, la est, o zonă specială, vitală chiar pentru poziția României în lume. E vorba, desigur, de Basarabia și Bucovina de Nord. Discreția păstrată, la nivelul puterii, în legătură cu destinul românilor silii să trăiască în granițele unui imperiu, după anexările ce au decurs din pactul Molotov-Ribbentrop, e de natură să creeze, probabil, liniște la Moscova, dar în nici un caz nu reprezintă soluția politică lucidă a acestor momente. Dincolo de spaima devenită ancestrală față de marele vecin de la răsărit, această tăcere ambiguă constituie una dintre cele mai profunde motivații ale deteriorării imaginii României. Aceasta este, probabil, cea mai gravă eroare politică a puterii instaurate după decembrie 1989.

Nu doar guvernării ci și noi, oamenii de rînd, trebuie să ne întrebăm, din acest punct de vedere, care este imaginea României în Est, ce cred, de pildă, românii de la Chișinău și Cernăuți, de la Bălți sau Tighina despre România.

În decembrie 1989, basarabienii priveau spre România ca spre o iconă. Oare, acum, imaginea aceasta s-a păstrat? Valul de violențe, instabilitatea economică, mersul greoi al democratizării politice, dificultățile reformei social-economice deteriorează nu doar imaginea noastră în țările Europei apusene, ci și în Basarabia, în Ucraina, Rusia sau țările baltice.

Să nu uităm că pentru români (nu doar pentru cei din actualul teritoriu al țării) revoluția a început în Moldova, la Chișinău. Tricolorul, limba română de stat, imnul „Deșteaptă-te, române!” n-au venit de la sine în Basarabia. Apoi a urmat Timișoara, apoi Bucureștiul, apoi toată țara.

O solidarizare expresă cu destinul basarabenilor și al bucovinenilor, precizarea clară a poziției României față de evenimentele de la Chișinău se impun ca acțiuni de urgență ale puterii din România. Or, parlamentul României există (sau chiar există!) o sesiune comună cu cel al Republicii Moldova, ministrul de externe face declarații deconcordante în legătură cu Basarabia, partidul de guvernământ ratează ocazia realizării consensului (pe care l-a vînturat atîta vreme) cu toate celelalte partide exact în problema care trebuie să depășească orice diferend de partid — sprijinirea directă și necondiționată a fraților noștri de peste Prut. În istorie, sînt și greșeli ireparabile.

CONSTANTIN DUMITRU ■

zona de tandrețe

LA ÎNCHIDEREA EDIȚIEI

Vin americanii!

Vineri, 8 martie, la salonul diplomatic al Aeroportului Otopeni, a avut loc un eveniment insolit. Au venit americanii (așteptați aproape o jumătate de secol). E vorba despre primii 18 voluntari din Corpul de Pace american. Primiți de Ambasadorul Statelor Unite la București, dl. Alan Green jr., și de ministrul român al sănătății, dr. Bogdan Marinescu, voluntarii au luat un prim contact cu țara în care-și vor desfășura misiunea timp de doi ani. Specializați în problemele copiilor preșcolari de vîrstă mică, ei vor deveni părinți adoptivi și profesionalizați la orfelinate din Succava, Focșani, Fălticeni, Piatra Neamț și Iași.

În legătură cu preconizata reorganizare a structurilor statului sovietic prin care se urmărește legalizarea menținerii Republicii Moldova în cadrul U.R.S.S., opinia publică din România — în puterea dreptului istoric și a dreptului de neam — a aflat cu indignare de hotărîrea luată de conducerea U.R.S.S. de organizare a unui referendum în Republica Moldova suverană, al cărei teritoriu a fost ocupat și anexat în 1940 la U.R.S.S.

Față de această situație, constatăm următoarele: 1. Teritoriul cuprins astăzi în Republica Moldova, precum și alte teritorii, sînt anexate de la România. O parte din ele constituie teritoriul Republicii Moldova, iar altele (Bucovina de Nord, județele din sudul Basarabiei, ținutul Hertza) au fost atribuite ilegal Ucrainei.

Teritoriile luate de la România au fost ocupate și incorporate în U.R.S.S. în 1940, prin încălcarea dreptului internațional în vigoare, atît la acea dată cit și în prezent.

La baza ocupației respectivei teritoriu a fost prevederea Pactului fascistocomunist din 23 august 1939 dintre Hitler și Stalin.

Dreptul internațional interzice organizarea de către puterea ocupantă a unor referendumuri.

2. Republica Moldova și-a proclamat suveranitatea, ceea ce înseamnă că puterea supremă în acest stat îi aparține în exclusivitate. Organizarea de către o altă putere, din afară, a unui referendum este contrară nor-

melor dreptului internațional.

3. Statul Republica Moldova și-a exprimat în mod expres voința de a nu accepta referendumul menționat pe teritoriul său. Parlamentul legal și ales democratic a votat împotriva organizării unui asemenea referendum în Republica Moldova.

4. Avînd în vedere că timp de o jumătate de secol a

tre toate statele lumii, în primul rînd de cele occidentale și a fost anulat chiar de către Uniunea Sovietică la Congresul al II-lea al Deputaților Poporului al U.R.S.S. din decembrie 1989.

Se înțelege că și toate consecințele juridice ale acestui pact se cer a fi eliminate.

Republica Moldova, Estonia, Letonia și Lituania sînt state suverane și indepen-

referendum. De asemenea, declară solemn că referendumul organizat cu nerespectarea legilor și moralei internaționale este și va considerat nul și neavenit la început și fără consecințe valabile în planul realităților politice.

PARTIDUL NAȚIONAL TĂRÂNESC-CREȘTIN ȘI DEMOCRAT; PARTIDUL NAȚIONAL LIBERAL; PARTIDUL SOCIAL-DEMOCRAT; SOCIETATEA CULTURALĂ BUCUREȘTI-CHIȘINĂU; ASOCIAȚIA PRO BASARABIA ȘI BUCOVINA, ALIANȚA PENTRU DEMOCRATIE; FRONTUL POPULAR ROMÂN — Filiala București; C.A.D.A. LIGA ROMÂNĂ PRO BALTIMICUM, LIGA PENTRU DREPTATE; PARTIDUL LIBER REPUBLICAN; PARTIDUL LIBER MONARHIST; PARTIDUL PENTRU CINSTIREA EROILOR REVOLUTIEI ȘI SALVĂRII NAȚIONALE; PARTIDUL NAȚIONAL ROMÂN; PARTIDUL REVOLUTIEI CREȘTIN-DEMOCRAT; PARTIDUL UNITĂȚII DEMOCRATICE; PARTIDUL POPULUI DIN ROMÂNIA; SOLIDARITATEA CREȘTINĂ INTERNACIONALĂ — filiala ROMÂNIA; SOLIDARITATEA UNIVERSITARĂ; UNIUNEA PENTRU REÎNTREGIREA TERITORIALĂ A ROMÂNIEI; UNIUNEA ROMÂNILOR DE PRETUTINDENȚI.

Invităm și celelalte partide care nu au putut fi prezente la întîlnirea în vederea stabilirii unei poziții comune în legătură cu referendumul, să-și exprime opinia printr-o declarație de partid.

Pragul răbdării

Încă ne-au rămas în memorie acele spectate ale grandomaniei în care, pe stadionul cel mai mare al țării, avea loc celebrarea „celui mai iubit fiu al poporului”. Strînși din zori, ținuti întreaga zi pe călduri insuportabile, fără să aibă voie să meargă la un chioșc alimentar să bea măcar un suc sau să cumpere un sandvici, oamenii cădeau de multe ori leșinați, de oboseală sau de insolamție. În acest caz, soluția era simplă: înlocuirea lor cu cei din „masa de rezervă”.

Printre momentele festivităților se numărau și secvențele în care, cu ajutorul unor plăcuțe multicolore, mii de tineri de la tribuna a doua compuneau chipul conducătorului și pe cel al „savantei de renume mondial”. Toți acționau simultan, la o comandă transmisă prin difuzoarele mascate în gradenele stadionului.

Se pare că în ziua aceea repetiția durase extrem de mult. Se pare că zelul organizatorilor depășise orice măsură. Cert e că, spre uluirea factorilor responsabili aflați la tribuna întâia, portretul „cîrmaciului destinului național” a suferit o modificare neprevăzută în program.

Din ochiul lui drept a început să se prelingă o lacrimă!

Există un prag al răbdării pe care, dacă îl depășești, nu-ți mai pasă de nimic.

Așa se explică de ce cîțiva tineri, însetați, infamețați, cu dureri de cap, au refuzat să mai asculte de glasul care le porunceam cum să acționeze și, în loc să ridice plăcuțele pe care le aveau în dotare potrivit schemei realizate în prealabil la calculator, le-au ținut pe dos.

Stupoarea înalților funcționari n-a durat mult. Imediat insurgenții au fost scoși din dispozitiv și duși nu se știe unde.

Cel care mi-a povestit această întîmplare, Dan Mircea Popa, de la CONECT, n-a mai auzit niciodată de ei.

UN AN DE LA PROCLAMAȚIA DE LA TIMIȘOARA

La Timișoara. Impresionantul miting de duminică (de la care, se subînțelege, televiziunea de stat n-a avut imagini, dar nu-și face griji că nici postul concurent, care încă nu există, n-a transmis nimic) a fost consacrat împlinirii unui an de la elaborarea Proclamației de la Timișoara. Va urma un miting consacrat aniversării Proclamației de la Podul Înalt?

Fotografie de SILVIU STAN ■

DECLARAȚIE

de solidarizare cu moldovenii de peste Prut

avut loc un proces inuman de deznationalizare, deportare și colonizare, impunerea unui referendum astăzi este nu numai ilegală, dar și profund imorală.

5. Republica Moldova nu are adoptată o lege în chestiunea referendumului.

6. Procesul de democratizare a vieții politice și economice din țările Europei de Est, inclusiv în Republica Moldova, are o evoluție firească și de ordin obiectiv care nu trebuie împiedicată din considerente ce aparțin unei mentalități dominatoare depășite și condamnate de istorie.

7. Pactul Ribbentrop-Molotov a fost condamnat de că-

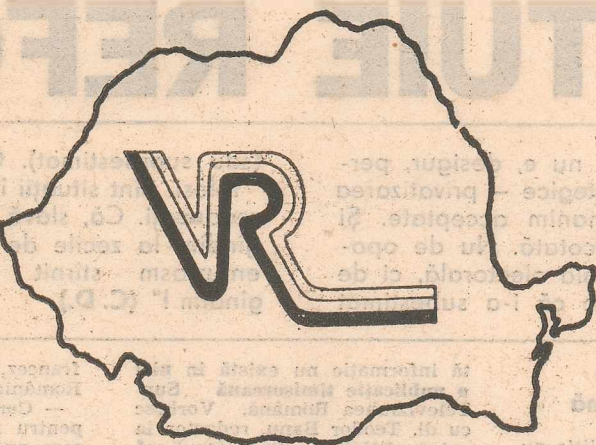
dente.

8. Carta O.N.U. și documentele din sistemul Actului final de la Helsinki asupra cooperării și securității în Europa recunosc în mod solemn dreptul popoarelor de a dispune de ele însele.

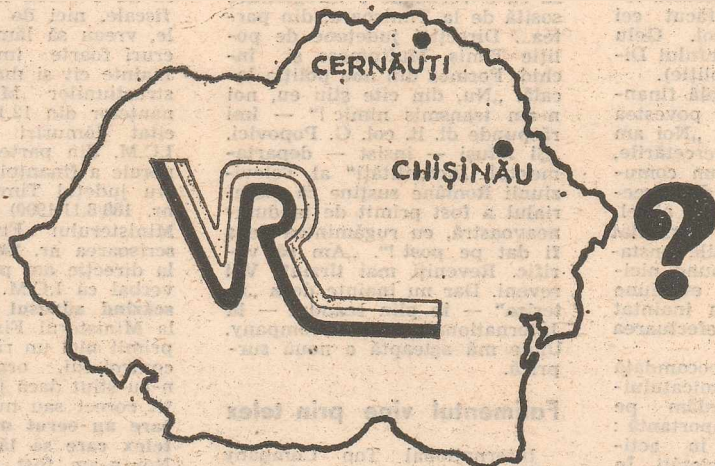
Nici un popor nu poate fi ținut într-o formație statală multinațională în care a fost inclus cu forța.

Avînd în vedere cele de mai sus, partidele politice din România, asociațiile și sindicatele semnatare ale prezentei Declarații, se adresează conducerii U.R.S.S. și solicită anularea hotărîrii de a ține referendum în Republica Moldova, țară care s-a pronunțat împotriva acestui

DE CE

ȘI NU

DIVERSIUNEA NAȚIONALISTĂ

Cine nu iubește Basarabia?

Dacă în perioada interbelică sancțiile politice ale comunistilor au fost aproape nule în România, acest lucru se datorează cu precădere ideologiei internaționaliste impuse de Moscova. Însuși partidul cu pricina era „din România” și nu „Român”, conducerea sa era încredințată, conform ucuzurilor kominterniste, unor persoane străine de neamul românesc. Chiar și istoriografia oficială comunistă remarcă „erorile” din acea perioadă. Către finalul domniei sale, Gheorghiu Dej a înțeles că supraviețuirea comunismului presupune schimbarea cărții rusești cu una măcar la față — românească — idee care a constituit marea atu al lui Ceaușescu. Mulți ani, în pofida vizibilelor erori economice, a evoluției desăvârșite a culturii personalității, Ceaușescu a găsit credit și în țară și în afara ei datorită politicii sale ce părea independentă față de Moscova. I se reproșau multe lui Ceaușescu, dar imaginea sa de „patriot înflăcărat” era greu de clintit.

Sigur, prin supralicitare, ultimii ani ai „epocii de aur” au produs o puternică mutație psihologică în percepția patriotismului, a ideii de patrie în general. Pe de o parte, propaganda oficială, în dorința de a crea reacții afective pozitive față de partidul comunist (și de marea sa conducător, se înțelege), „lega” partidul de patrie. Se profita, astfel, de un sentiment patriotic totdeauna puternic al românilor. Numai că efectul nu a fost cel scontat. Nu ideea de partid a fost înnoibilă prin permanența sa asociere cu patria, ci însăși imaginea patriei și a patriotismului a început să se deterioreze datorită contactului nefericit cu ideologia comunistă. Pe de altă parte, toate serviciile la care era supus poporul român erau botezate, într-un

fel sau altul, cu epitete patriotice. Munca neplătită era „patriotică”, atunci când cineva realiza o invenție sau inovație nu i se aprecia creierul ingineresc, dându-i-se și convenienții bani, ci se vorbea despre patriotismul său etc. etc. În sfârșit, de câte ori scriția căruța comunismului (și scriția des, mai ales în ultimul deceniu) i se puneau panglici tricolore (în proporții egale cu cele roșii) și se continua cu îndemnul deasemenea patriotic și autohton: „Minați, mări!”. În context, pentru ca oamenii să suporte sărăcia și privațiunile, să nu protesteze față de farsonele investiții născute moarte, se vorbea mai pe șleau sau se sugera mai cu finețe că prostiile puterii au rațiuni de stat, datorită marilor pericole externe, nenumite adesea, dar toată lumea pricepea că ele sunt rusești și, mai ales în ultima vreme, ungurești.

Isteriile patriotarde din „Cintarea României”, menite să-l glorifice pe „genialul” tocmal pentru că mereu ne salvează țara, aveau astfel și o miză politică mai subtilă. Una tipică diversionistă, pentru că distrăgea atenția de la problemele „mici” dar reale, către marile probleme ale neamului românesc pe care, de la București încoace, numai marea cîrmă se învrednicise să le rezolve. În același context a fost „rezolvată” și „problema națională” (mai exact, a naționalităților), toți concetățenii noștri, români, maghiari, germani și de alte naționalități adunându-se ciopor, adică strîns uniți în jurul partidului în frunte cu „mnealul”, spre a slăvi patria și partidul. Să nu uităm, cultul personalității s-a realizat absolut democratic, și în maghiară și în germană. Că „problema” n-a fost rezolvată dincolo de fraze, o dovedește actualul climat de tensiune și suspiciune.

Ce mai este de observat? Româ-

nia a avut și are, de la pactul Ribbentrop-Molotov încôace, o adevărată și mare problemă națională: e vorba de aproape o treime din țară smulșă cu forța, e vorba de milioane de oameni (din care au fost exterminați aproape un sfert) care au fost siliți să uite că sînt români. Comuniștii au ocolit cit au putut problema Basarabiei și a Bucovinei de Nord și chiar dacă n-au mai afirmat, ca-n perioada interbelică, înepția statului multinațional român, a „fării de petice”, nu și-au îngăduit, totuși, să deranjeze Moscova.

Pînă la urmă, patriotismul românilor, adevăratul lor patriotism a triumfat în Revoluția din Decembrie. „Și voi sinteți români!” li se striga soldaților, „Deșteaptă-te Române”, cîntau multumile, inclusiv cei care vorbesc acasă ungurește sau nemțește. Tricolorul a fost curățat de stema maculantă a stelei în cinci colțuri.

Dar lecția lui Ceaușescu n-a fost uitată. Forța imensă a patriotismului în motivația românilor a fost luată (uneori cu cinism, chiar cu aroganță) în calcul. Forțe politice, publicații (unele dubioase fie și pentru că au concentrat aproape toată „floarea” fostei securități) au înghițit repede substantive și adjective din panoplia patriotismului și a românismului. Succesul era aproape garantat dată fiind istorica verificare a rețetel. Cum poate fi ușor băgată de seamă impostura unora dintre aceste forțe? Au aceeași sfiloșenie a comuniștilor în legătură cu Basarabia. Fie că „uită” să vorbească despre drama de peste Prut, fie că afirmă de-a dreptul că e treaba basarabenilor sau, chiar, că e, pur și simplu, treaba Moscovei.

Se mai întimplă un lucru. Sint, fără discuție, probleme reale în Transilvania. Cu inteligență, prin cooperarea tuturor factorilor cu adevărat responsabili din rîndul minorităților, aceste probleme se pot rezolva. Dar Transilvania este, oricum, teritoriu românesc, ea nu poate fi smulșă, nici măcar cu forța, de către nimeni. În timp ce în Basarabia lucrurile stau altfel. Dacă vrea cineva să ne facă să uităm de Basarabia, e suficient (oare?) să exagereze problema Transilvaniei. Cine are interesul?

În plus, existența (și potențarea artificială) a problemelor din Transilvania este în stare să ne mai facă să uităm cum stăm cu prețurile, cu plinea, cu căldura. Cine are interesul? Lecția din Decembrie ar trebui să ne determine pe toți să pricepem că patriotismul românilor nu poate fi manipulat la nesfîrșit, că nimeni nu-și poate permite să deseneze ceva pe tricolor sau să-l înnoade cum îi trece prin minte, sperînd că iar vom fi minăți cu îndemnuri patriotice spre o lume în care lozincile țin loc de viață.

Atenție (II)

(curs scurt)

Mai multe grupuri de oameni de bine, independenți unele de altele, au conceput, scris și expediat concomitent acest text, ajuns întimplător pe birourile întregii noastre redacții. Întrucît în câteva mări contine muncitorești și universitare o seamă de alte grupuri de oameni de bine, fără legătură între ele, au compus, scris și pus la poștă, într-un climat de mare emoție și responsabilitate patriotică plicuri cu un conținut identic, ne facem datoria și îndreptăm fibarului, cu consultarea organelor competente, SCENARIUL lunilor aprilie-mai, așa cum s-ar putea derula el dacă va fi o vreme plăcută. Sîntem convinși că majoritatea cititorilor va ști să se mobilizeze astfel încît să dea o ripostă hotărîtă forțelor destabilizatoare. Cei care nu vor reuși să înțeleagă gravitatea faptelor și consecințele lor, pe-ar-zilele de 13-15 iunie 1991, trebuie să se considere, pînă la noi ordine, mobilizați pe loc.

• Spre mijlocul lui aprilie, zeci de mii de oameni se vor îndrepta, în fiecare după amiază, spre Piața Universității ca să vadă dacă se adună cineva acolo.

• Începînd cu data de 20 aprilie, mii de poliști vor ocupa spontan carosabilul pentru a recita neîntrerupt peșzii și a intona cîntece cu un conținut semi-militar.

• În urma unei informări incomplete, senatorul Gheorghe Dumitrescu li va numi „milițieni”. Gafa omului politic va declanșa un val de demonstrații de solidaritate cu poliștii. Piața va fi înconjurată de Liga studenților, Aso.iașile 17-22 decembrie, 21-22 decembrie, Asociația victimelor revoluției precum și de echipe de ziariști de la „Dreptatea”, „România liberă”, „Căpavencu”, „Expres”. Poliștii vor cînta, dansa și vor recita fără întrerupere timp de 72 de zile.

• Purtătorul de cuvînt al guvernului va cere, neautorizat, ajutorul Regelui Mihai I. Cererea va fi imediat dezavuată, în numele guvernului, de ministrul culturii Andrei Pleșu care, dintr-unul din balcanele „Intercontinental”-ului la va vorbi ziariștilor străini arătînd că are sprijinul F.S.N.-ului (Aripa românească).

• Din solidaritate cu cauza poliștilor protestatari, se declară „milițieni” Dan Marțian, Ion I. Brătianu, generalul Chițac, Todor Jivcov, Marin Sorescu, C. V. Tudor.

• Firmele „Abdul și Gigi”, „Gineta S.A.”, „București — Berlin”, „Gold Star”, „Cathy's shop”, „Băiatu” și S.R.I. obțin concesiunea exclusivă pentru comerțul privatizat în perimetrul Pieții Universității la următoarele produse: televizoare color, semințe, ziare, ciungă, birotică și țigări turcești.

• Frații Grigoriu compun, cu tarif de bineface-re, „Imnul milițienilor” pe versuri cîntate la fața locului. Televiziunea transmite permanent aspecte de la toate manifestațiile din Piața. Emisiunile non-stop sînt asigurate de cadrele televiziunii avînd prin tradiție jumătate de normă la Poliție.

• Grupuri mici de intelectuali — două, trei persoane — purtînd costume de tergal cu minci scurte, ciorapi de bumbac albi, cravate bleu și stații radio „Electronica” format mîni se infiltrează în masa poliștilor, care continuă să cînte și să recite eroic, strîgînd „Moarte muncitorilor!”. O parte din aceștia sînt demascați și îmbrăcați pe loc în uniforme corespunzătoare.

• În balconul Universității, Ilie Verdeț conduce lucrările cenaclului „Tetuși, Partidul”. Agresat de studenții de la Arhitectură, se refugiază în Ambasadă Albaniei.

• Somați în repetate rînduri să părăsească Piața, miile de poliști, cărora li s-au alăturat, încă din primele zile, delegații ale Polițiilor județene, ale Grădiniței Ministerului de Interne — arba matură ale Patriarhiei și trimiși ai „Vetrei românești” (aripa maghiară) cîntă în neștire: „Noi de-alicea nu plecăm, nu plecăm acasă”, „Jos comunismul și nomenclatura lui”. La Unirea scriitorilor, poeții dizidenți — circa 800 — poartă insigne pe care scrie „Militizian” și „Militiziancă”.

• Sefa sindicatelor miniere din Valea Jiului, Juanita Castro Popescu anunță o iminentă intervenție brutală a armatei în Piața. Procurorul general al republicii dă al 376-lea avertisment serios grupurilor de poliști care, în corturile de pe platforma Teatrului Național, se dedau la activități ce nu fac cinste profesiei. Televiziunile bulgară și sovietică transmit reportaje din corturi unde pot fi văzuți colonel citind cărți scoase la editura „Humanitas” ori traficînd volumele Anel Blandiana pe mărci.

• Consiliul de securitate al O.N.U. cere României să înceteze prigoana împotriva miilor de poliști pașnici. E editat un afiș care înfățișează un tinăr sergent înghesuit sub zidurile Universității de o bandă de legionari de la „România Literară”, Institutul de arhitectură și Muzeul literaturii române. Fotografia a reținut momentul care a scandalizat toată planeta: scriitorii li oferă sergentului cărți cu autograf și el le primește.

• În noaptea de 12 spre 13 iunie, poliștii sînt scoși cu forța din Piața Universității de către mineri. (E vorba de lucrătorii secției „mine marine, antitanc și clasice” din S.R.I.).

• Presa progresistă din țară și din toată lumea intervine pentru a se trimite poliției felicitări și ajutoare umanitare recuperate după încheierea operațiunilor militare din Golf.

Fotografie de SILVIU STAN

CONSTANTIN DUMITRU

pt. conf. TUDOR OCTAVIAN

CINE GÎTUIE REFORMA?

Programul de reformă al guvernului Roman nu e, desigur, perfect. Dar cel puțin două dintre mizele sale strategice — privatizarea și atragerea capitalului occidental — au fost unanim acceptate. Și totuși, reforma Roman e sistematic blocată și boicotată. Nu de opoziție, care a cerut aceleași lucruri în chiar campania electorală, ci de înșiși funcționarii pe care domnul Roman se vede că i-a subestimat

(sau supraestimat). Oricum, a comis eroarea (poate fatală) de a-i folosi. Sînt situații în care oamenii trebuie pur și simplu schimbați, nu reeducați. Că, slavă Domnului, ar fi fost cu cine, fie și numai dacă ne gîndim la zecile de mii de „creiere” care au emigrat în climatul de entuziasm stîrnit de mobilizatoarea lozincă: „Noi muncim, nu gîndim!” (C.D.).

La televiziune, sonorul e trucat

Blocarea marilor investitori încurajează bișnița!

Se întîmplă să „dai” ceva la televiziune și să nu crape nicăieri. Dar, de regulă, dacă „dai” ceva la Actualități, undeva, ceva, tot crapă. Sau măcar se fisurează. În urma comunicatului de miercuri 27 februarie a.c. a apărut o serioasă fisură în mecanismul comerțului privat timișorean, cu repercusiuni asupra celui național. International Top Company și International Marif S.A. sînt asaltate — la această oră — de sute de apeluri telefonice venind de la tot atitea magazine particulare din întreaga țară. Unele își retrag comenzile. Altele nu și le retrag, dar pun întrebări. Societățile comerciale rezistă, în echilibru instabil, între spolierea ca politică de stat și falimentul ca iminență economică. Cît vor rezista? Se speră că pînă la clarificarea vinovăției sau nevinovăției lor în fața legii și a mass-mediei. Investițiile, în urma contestației depuse, Direcția generală a finanțelor publice pentru județul Timiș. Și acum, faptele.

În comunicatul transmis pe postul național de televiziune se anunța o evaziune fiscală de zeci de milioane descoperită de Poliția județului Timiș în activitatea celor două societăți comerciale pomenite mai sus, precum și continuarea cercetărilor penale.

Pe urmele unui comunicat-fantomă

„Nu, din cîte știu eu, poliția nu a investigat și nu a comunicat televiziunii nimic pe această temă. Cercetările le-au făcut cei de la I.T.F.S.” (lt. col. Gelu Popovici, locțiitor al șefului Direcției județene de poliție).

La Inspectia teritorială financiară de stat Timiș, povestea începe să se complice. „Noi am făcut, într-adevăr, cercetările, dar nu am dat nici un comunicat — îmi explică dl. director Octavian Creț. De altfel, comunicatul nu e formulat corect, întrucît neregulile constatate de noi nu corespund nici decum încadrării de evaziune fiscală și nici nu am înaintat vre-o plîngere pentru efectuarea de cercetări penale”.

Bun. Să lăsăm deocamdată istoria tulbură a comunicatului-fantomă și să o abordăm pe ceaaltă, mult mai importantă: neregulile descoperite în activitatea celor două societăți. În viziunea organelor de control, ele se rezumă în felul următor: cele două societăți sînt vinovate de înțelegerea eronată a Hotărîrii guvernului nr. 734/16.07.1990 cu privire la Legea impozitelor pe circulația mărfurilor și Instrucțiunilor Ministerului Finanțelor nr. 117083/12.11.1990, care precizează noile condiții de achitare a impozitului pe circulația mărfurilor și se calculează în funcție de prețul de vânzare al produselor, nu în funcție de valoarea acestora calculată în vamă. Pînă aici, clar. Unde este, însă, înțelegerea eronată? Iată unde e: aceleași instrucțiuni prevăd că, prin derogare, agenții economici care au magazine proprii plătesc impozitul calculat pe prețul de vânzare minus adaosul comercial. Asta au făcut cele două societăți comerciale. De aici rezultă imense diferențe de impozit: 23 092 531 lei în cazul International Top Company, 14,4 milioane lei în cazul International Marif S.A. Iată ce trebuia să spună comunicatul, dacă el ar fi fost dat de I.T.F.S. Dar n-a fost. Atunci — de cine. Iau legătura cu Televiziunea Timișoara. Nu, de acolo nu s-a transmis nici o informație Bucureștilui. Mai mult, aceas-

tă informație nu există în nici o publicație timișoreană. Sun Televiziunea Română. Vorbesc cu dl. Teodor Banu, redactor la „Actualități”. Redactorul-șef al departamentului îl informează că e vorba de o înregistrare sosită de la Timișoara, din partea... Direcției județene de poliție Timiș. Mulțumesc și închid. Formez din nou poliția locală. „Nu, din cîte știu eu, noi n-am transmis nimic!” — îmi răspunde dl. lt. col. G. Popovici. „Și totuși — insist — departamentul „Actualități” al Televiziunii Române susține că materialul a fost primit de la dumneavoastră, cu rugămintea de a fi dat pe post!”. „Am să verific. Reveniți mai tirziu”. Voi reveni. Dar nu înainte de a „ateriza” — în plin scandal — la International Top Company. Unde-mă așteaptă o nouă surpriză.

Falimentul vine prin telex

International Top Company S.R.L., societate româno-franceză, ființează din 4 iulie 1990 și efectuează, en gros, operațiuni de export-import cu obiecte de îmbrăcăminte, încălțăminte, produse alimentare, băuturi răcoritoare și alcoolice, țigări etc. Vinde numai în lei, numai firmelor românești autorizate și la prețuri dintre cele mai mici practicate în țară. Pînă în prezent, a efectuat un import în valoare de 4 740 000 franci francezi (peste un milion de dolari) și un export de 2 310 000 franci francezi (aproximativ o jumătate de milion de dolari). Are relații cu extrem de multe magazine particulare din țară și a amenajat un magazin de desfacere în centrul Timișoarei. Director general, dl. Jacques Oeriu. Fost director general, dl. Filip Pătan. (International Marif S.A., societate comercială româno-americană-italiano-franceză, ființează din 17 decembrie și efectuează operațiuni de același gen. Pînă la 31 ianuarie înregistrează un volum de importuri de 44 452 000 lei. Director general — Filip Pătan. Voi reveni asupra acestor ultimii amănunți, a cărui importanță n-o puteam bănui la început).

Să-l ascultăm, acum, pe domnul Jacques Oeriu (cetățean

francez, plecat de 31 de ani din România):

— Comunicatul televizat este, pentru noi, o lovitură serioasă, care nu înțelege din ce parte vine. Lăsînd la o parte faptul că nu e vorba nici de evaziuni fiscale, nici de cercetări penale, vreau să lămuresc două lucruri foarte importante. Atît înainte cit și după aflarea Instrucțiunilor Ministerului Finanțelor din 12.11.1990 am solicitat lămuriri asupra plății I.C.M. din partea Direcției generale a finanțelor publice pentru județul Timiș (prin adresa nr. 188/8.11.1990) și din partea Ministerului Finanțelor (prin scrisoarea nr. 242/29.11.1990). De la direcție am primit răspunsul verbal că I.C.M. se calculează scăzînd adaosul comercial, de la Ministerul Finanțelor n-am primit nici un răspuns. La data controlului, organele I.T.F.S. n-au știut dacă impozitul e plătit corect sau nu, motiv pentru care au cerut ministerului un telex care să lămurească legea. Noi n-am fost acuzați de „interpretare eronată” în baza legii, ci — cum spun actele din dosar — în baza telexului Ministerului Finanțelor nr. 69/29.01.1991. Prin telex, ministerul ordonă falimentul. De ce falimentul? E al doilea lucru important. Pentru că telexul interpretează o lege care e, ea însăși, absurdă — continuă interlocutorul meu. O societate comercială care vinde en gros are cheltuieli incomparabil mai mari decît un magazin de vânzare cu amănuntul. Noi plătim transportul, chiriile pentru depozite, salariile pentru numeroși angajați, deplasările la alie firme etc. Și, în plus, trebuie să plătim și adaosul comercial, pe care magazinele (care n-au nici o altă cheltuială) nu-l plătesc. Deci, marii investitori sînt blocați, iar mica bișniță e încurajată. Mai grav: pentru a face față unui asemenea impozit, societățile comerciale care vind en gros vor trebui să-și mărească prețurile cu minimum 120 la sută. Singura cale de a evita falimentul e să jefuiești cumpărătorii sau să întrerupi activitatea firmei. După ce îi vom acționa în judecată pe cei care ne-au acuzat pe nedrept, ne-am gîndit să renunțăm la relațiile comerciale cu Româ-

nia. Găsim mult mai ușor parteneri în Polonia sau Cehoslovacia, unde comerțul serios e încurajat, nu calomniat.

Sonorul, vă rog!

În imaginea televizată E. Păcuraru nu gesticula în fața vreunei amenințări, ci arăta cum sînt dispuse și asigurate produsele firmei.

E timpul, deci, să ne întoarcem la poliție. Da, ipoteza se confirmă. A filmat biroul de presă al poliției județene (fără știrea șefului acestui birou, dl. Dan Bordaș, aflat în sesiune de examene). „Dar să facem niște precizări — intervine dl. maior Pavel Rădulescu, șeful serviciului economic. Noi nu am transmis nici televiziunii, nici guvernului, că ar fi vorba de evaziuni fiscale și cercetări penale. Iată textele. (Într-adevăr, rapoartele poliției nu conțin asemenea termeni — n.a.). În ce ne privește, nu avem calitatea de a discuta legea, ci de a veghea asupra respectării ei. Cele două societăți conduse de Pătan sînt vinovate de interpretarea eronată a legii. Asta e tot”.

— Domnule director Octavian Crețu — întrebam la începutul anchetei la T.I.F.S. — cine conduce cele două societăți controlate?

— Dl. Pătan!

Straniu. Reiau legătura cu International Top Company pentru lămuriri „de detaliu”. Nu, dl. Filip Pătan nu mai e director general al societății, dar a fost pînă de curînd. „Bomba” care i s-a pus a explodat cu întîrziere. Dl. Pătan e plecat, acum, în Franța, în interes de afaceri. Ce se știe absolut sigur despre el? Că a plecat din România acum cîțiva ani, că a lucrat la Dacia-Service din Timișoara, că are cîțiva înamici declarați printre foștii conducători ai orașului. Că, în urma unor reclamații, ziarul „Adevărul” a intervenit împotriva d-lui Pătan, acuzîndu-l că a vîndut ajutoare umanitare și că, pînă la urmă, s-a constatat că acea acuzație ar fi fost falsă, intrucît... Din acest moment, investigația iese din raza noastră de interes, rămîind la nivelul unor revanșe despre care nicio dată nu poți ști dacă sînt adevărate sau iluzorii.

● 98 de firme franceze la Timișoara ● Legile românești și războiul din Golf ● Contracte — zero, speranțe — plus infinit ● Miss capital ●

COMERȚUL TIMIȘOREAN A GĂSIT CHEIA FRANCEZĂ

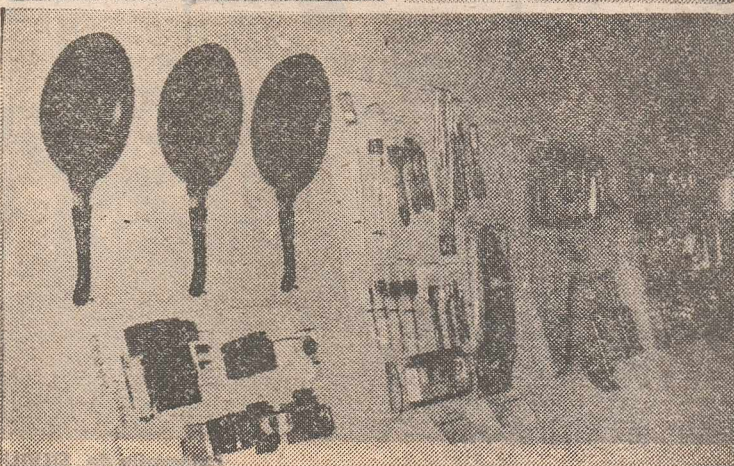
Zimbete, flashuri, aplauze. În sala expozițională „Bastion” din Timișoara, finisată la mustră de Antrepriza nr. 4 a Trusului timișorean de construcții, se deschide expoziția industrială franceză organizată de Camera de Comerț și Industrie din Timișoara și instituția similară din Orléans. Expun 35 de firme, participă 98 prin reprezentanți. 98 de firme franceze la Timișoara, „ca veți dire vraiment quelque chose” — îmi mărturisește, bucurîndu-se de conversație, domnul Michel Moreau, președintele Camerei de Comerț și Industrie din Orléans. „Asta exprimă, în primul rînd, gradul de interes al potențialilor investitori pentru România. Orléans este, din punctul de vedere al relațiilor comerciale, regiunea cea mai... internațională a Franței. Aici au loc schimburi de experiență, vizite în întreprinderi, specializări. Tot aici apare, lunar, buletinul informativ al Camerei de Comerț și Industrie al departamentului Loiret — difuzat în 15 000 de întreprinderi franceze. Relații cu Estul și Centrul — fost comunist — al Europei? Da, cu Camerele de Comerț și Industrie din Budapesta, Poznań și, acum, Timi-

șoara. În viitorul apropiat, colaborări cu U.R.S.S. și cu Republica Sovietică Rusia (între care interlocutorul meu face o netă demarcație — n.a.). Industria timișoreană are certe posibilități de a realiza contracte profitabile și directe cu întreprinderile franceze. Deviza noastră comună: „Din libertatea comerțului se naște prosperitatea”. Greutăți în realizarea contractelor? „Da. Legile românești și războiul din Golf”.

Ziariști români, ziariști francezi, camere de filmat, sute de produse a căror varietate, finețe și ingeniozitate e imposibil de relatat — de la materiale de construcții, uși glisante cu fotocelulă, computere, tractoare, tractoare și minuscule... tractoare de grădină, jeep-uri de teren în mărime naturală și machete de trenuri care merg cu 513,4 km/oră pînă la semințe de cereale, materiale pentru albinărit, cosmetice, Christian Dior și (de ce nu?) proiecte de amenajări hoteliere. Discuții aprinse între oameni de afaceri. Schimburi de cărți de vizită. Domnul Laurențiu C. Eustațiu, președintele Camerei de Comerț și

Industrie din Timișoara, răspunde revistei „Flacăra”: „Da, o expoziție foarte interesantă, pentru care ne-am zbatut mult. Din păcate, de aici nimeni nu va pleca decît cu — maximum — speranța unui contract, fiindcă legile noastre actuale (din care lipsește legea investitorilor străini) nu permit realizarea de contracte directe cu întreprinderile din exterior. Singurele acțiuni certe și imediate rămîn: o masă specific franceză la restaurantul „Bastion” și o paradă a modei specifice timișoreane la „Bavaria Club”, plus spectacolele excelente ale cor de copii condus de domnul Pierre Besancon”.

Expoziția, masa, spectacolele și parada au reușit. În așteptarea unor vremuri mai bune pentru industria românească, la Orléans vom fi reprezentați, deocamdată, de... ciștigătoarea concursului de frumusețe desfășurat în continuarea paradei modei. La Roumanie est belle, n'est-ce pas? Final luminos. „Cel mai important capital al României este omul” — conchid francezii. Posibil. Care om?

— Domnule prefect, v-ați întors nu demult dintr-o călătorie în Germania. Observ că ați efectuat-o într-un moment de criză, după săptămâni de grevă în întreprinderile timișorene, după întâmplări — relatate și în paginile revistei noastre — care v-au adus în fața deciziei de a demisiona. Demisie asupra căreia ați revenit. Greșesc punând în relație evenimentele din ianuarie în Timișoara — cu călătoria dumneavoastră?

— Într-adevăr, ne aflăm — într-un moment de criză, cu puternice motivații de ordin economic. Am înțeles, după convorbirile cu cele două comisii guvernamentale, că nu mai putem aștepta sprijin, ci trebuie să acționăm noi înșine, cât mai rapid, pentru găsirea unor soluții reale. Plecarea delegației Prefecturii Timiș peste hotare a fost programată, însă, cu mult timp înainte. Mai precis, ea este urmarea acordurilor convenite anul trecut între primul ministru al României, domnul Petre Roman, și domnul Helmut Kohl, cancelarul Germaniei, precum și a întâlnirilor cu prim-ministrul landurilor Nord Rhein Westfalen și Baden-Württemberg, care și-au exprimat dorința de a se întâlni cu o delegație a județului Timiș.

— Ați anunțat în conferința de presă ținută imediat după întoarcerea dumneavoastră, că ați avut contacte cu numeroase firme economice. Care sînt rezultatele concrete obținute cu aceste ocazii și cit de repede pot fi ele puse în aplicare?

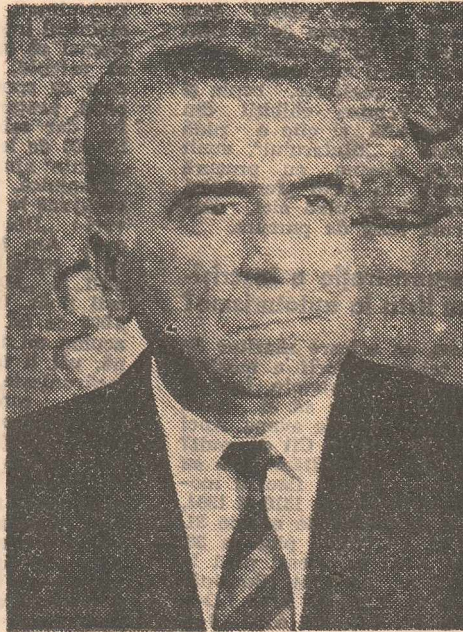
— Fundația Friedrich Erbert, cu reședința la Bonn, ne va susține în elaborarea unui sistem de dezvoltare și dotare a gospodăriilor țărănești cu mașini agricole, seminte, material seminal, instruire teoretică și practică a lucrătorilor agricoli, precum și în înființarea unor întreprinderi mici și mijlocii în diverse domenii: pielărie, textile, confecții etc. O parte a acestor proiecte vor fi realizate de noi pînă în luna martie, cînd reprezentanții fundației vor sosi în județul Timiș. Cu firma Ereo din Ludenscheid (care produce corpuri de iluminat) s-a convenit stabilirea unor contacte directe cu conducerea întreprinderilor timișorene „Electrobanat” și „Guban”, pentru obținerea unor licențe de tehnologii. La Essen, am stabilit, cu specialiștii ai firmei internaționale Coca-Cola să seosească în scurt timp la Timișoara pentru pregătirea spațiilor necesare montării unei linii pentru Coca-Cola. La Köln am fost primiți de reprezentanții Societății Klockner-Humboldt-Deutz, care au fost de acord să ne sprijine în realizarea unei linii de montaj pentru tractoare mici pînă la 40 CP (10—15 000 pe an) la Societatea de autoturisme Timișoara. În acest scop, un grup de experți se va deplasa, în curînd, aici. Studiul experților va fi susținut financiar de guvernul landului Nord Rhein Westfalen. La Concernul internațional Thyssen cu sediul în Düsseldorf am convenit modalități de plată în compensație pentru produse, servicii și dotări pe care urmează să le importăm pentru județul Timiș. Conducerea Societății Stockmeyer a acceptat să ne sprijine imediat în pregătirea unor persoane de la noi în domeniul producției de preparate din carne și mezeluri, desigur, în vederea unei colaborări. Salubritatea în municipiul Timișoara și reciclarea materialelor refolosibile din județul Timiș le vom realiza cu sprijinul Firmei de comerț cu materiale recuperate și salubritate din Hilchenbach. Listă ar putea continua cu alte firme, din cele două landuri, firme cu care ne aflăm în contact permanent, pentru achiziționarea a 5 000 de vitele gestante de către țărani din Timiș (cu plata în compensație, în produse agricole), pentru înființarea unor întreprinderi particulare de morărit, panificație, producere de sucuri, naturale, conservarea legumelor și fructelor, producerea drojdiei de bere, dotarea Fabricii de ulei din Timișoara cu o linie de prelucrare a florile-soarelui etc. De altfel, un grup de experți ai societății Klockner-Humboldt-Deutz va efectua un studiu asupra posibilităților de dezvoltare a întregii economii timișene.

— Suma succeselor dumneavoastră este, într-un fel, paradoxală. Nu prin rezultat, ci prin implicațiile lui. Într-un moment în care intrarea noastră în Europa este atît de dependentă de situația moral-politică a țării.

— Domnule ziarist, vă rog să mă credeți că eu nu m-am dus acolo să discut politică și nici ca să reprezint România. Delegația noastră a reprezentat doar Timișul, iar discuțiile au fost strict economice. Un om de afaceri din vest n-are timp să discute politică. Dacă acceptă cooperarea — bine, dacă nu — nu.

Și România are vestul ei!

— interviu cu domnul FLORENTIN CÂRPANU, prefect al județului Timiș —

Deci, factorul moral-politic n-a grevat asupra demersului nostru, fiindcă nici măcar n-a intrat în discuție.

— Nu mă îndoieste, însă, că ați avut și discuții cu diaspora românească din Germania.

— E adevărat. Am avut discuții chiar și cu diaspora — cum s-o numim — germană din Germania. Cu germanii plecați din România. Discuțiile cu ei au fost concrete, constructive. Atît reprezentanții ai românilor de acolo, cit și Organizația șvabilor din Banat (cu reședința în Germania), au propus o serie de acțiuni pentru sprijinirea Banatului. E vorba de amenajări de case, de sprijin material și profesional pentru învățămîntul în limba germană din Banat, de susținerea unor întreprinzători particulari, de deschiderea unor expoziții de artă plastică la Düsseldorf și Timișoara și multe altele. Politica Germaniei este de menținere și sprijinire a etnicilor germani din România. Odată cu dezvoltarea Banatului și a întregii țări, va crește și nivelul de trai al cetățenilor români de naționalitate germană (sau, de ce nu, cu dublă cetățenie). Cu atît mai mult cu cit aici există multiple posibilități de a investi rentabil, vor apărea noi locuri de muncă, va exista posibilitatea remunerării în valută — prin export sau cooperare. În curînd, germanii vor avea din ce în ce mai multe motive să rămînă și, mulți, chiar să se întoarcă în gospodăriile lor.

— Printre motivele acestora se numără și ritmul procesului de privatizare. Se știe că acesta este destul de accelerat în județul Timiș. Care e situația concretă?

— Trebuie să vă răspund exact. Iată, în domeniul comerțului. La alimentația publică avem 115 unități din care 114 în curs de privatizare sau privatizate. În sistemul unităților de textile-incălțăminte 117 unități, din care 108 deja în curs de privatizare. La mărfuri alimen-

tare 140 de unități, din care 82 în curs de privatizare, iar la metalo-chimice 157 de unități, din care 140 în curs de privatizare. Cînd spun „în curs de privatizare”, înțeleg că acțiunea se va încheia cel tîrziu la 1 martie a.c. În industrie are loc procesul de transformare a întreprinderilor în societăți comerciale. Pînă în momentul de față, cam 30 la sută din întreprinderi au înaintat Ministerului Resurselor și Industriei actele de transformare. Cel mai important pas îl constituie alegerea noilor consilii ale impunitericiilor. Urmează apoi înregistrarea, publicarea în „Monitorul Oficial”, și intrarea în funcțiune a noii organizări. În tot acest timp se derulează cu bune rezultate procesul de producție. Întreprinderile timișorene au trecut la recuperarea producției pierdute în perioada de grevă, iar unele — de exem-

seamă de lucrări funciare, drumuri, canale, etc., au schimbat complet fostele parcele de pămînt predate cooperativelor. Pe de altă parte, mulți gospodari din Banat au fost expropriați și deportați în Bărăgan. Pămîntul lor a intrat în patrimoniul statului, deci nu mai există în masa succesorală care constituie fondul de restituire a terenurilor. Aceștia sînt frustrați, fiindcă, după lege, ei nu primesc tot pămîntul care le-a aparținut. Lucru valabil nu numai în Timiș, dar și în Caraș, în Arad și în alte părți. În ceea ce privește pregătirea pentru aplicarea legii, ea este organizată deja prin constituirea comisiilor comunale și sătești, întărite cu specialiști din Institutul Agronomic Timișoara. Aceste comisii au intrat deja în acțiune pentru păstrarea intactă a patrimoniului unităților și pentru inventarierea acestuia;

o formă sau alta de organizare, pentru un partener sau altul în producție, pentru un anumit nivel al salariilor. Printr-un sistem de legături directe, eliminînd intermediarii și birocrăția, înseși relațiile dintre diversele întreprinderi și instituții din țară devin mai puternice. Pe de altă parte, guvernul nu mai poate și nu mai trebuie să „sponsorizeze” economia națională. Nici n-are de unde. Singura șansă de salvare economică este să trăim pe picioarele noastre, să producem cit mai mult și mai eficient fără să ațîrnăm de gîtul statului, cerînd mereu ajutoare. Să terminăm cu inerția, comoditatea și cu mentalitatea de sinistrită care așteaptă — de unde? — ajutoare. Tîra va fi cu atît mai puternică, cu cit descentralizarea devine reală și eficientă. Orice alte interpretări sînt ori naive ori răuvoitoare.

— Nu se așteaptă ajutoare, dar se propun revendicări. Opi liderii sindicali s-au aflat în greva foamei. Care e poziția prefecturii față de lupta sindicală timișoreană?

— Prefectura nu e o instituție abstractă. Ea se află în Timișoara și lucrează pentru oamenii județului Timiș. În ce ne privește, încercăm să soluționăm cit mai multe din revendicările care intră în atribuțiile noastre. Respectăm și susținem lupta sindicală atîta cit ne îngăduie competențele noastre. Nu discutăm revendicările politice. Nu ca să facem politică am fost puși aici.

— Activitatea prefecturii se desfășoară — observ — într-o apreciazabilă transparență. Orice schimbare administrativă sau economică e anunțată și dezbătută într-un cadru deschis presei, dacă nu chiar într-o conferință de presă. Aveți, de asemenea, un purtător de cuvînt solicitat permanent de mass-media...

— Consider că e normal. Întreaga mass-media timișoreană e informată și are acces la prefectură sau la primăria municipală. Timișoara e un oraș cu prea multe întrebări fără răspuns. Nu vrem să mai adăugăm și noi altele. Și nici nu e cazul. Respectînd presa, respectăm opinia publică, populația județului, care trebuie să știe exact ce se întîmplă și ce se va întîmpla în viața ei cotidiană. În felul acesta vrem să eliminăm și posibilitatea răsălmăcirii unor decizii administrative. O presă informată direct și concret nu mai trebuie să apeleze la interpretări artificiale.

— Și totuși, în unele publicații, Timișoara, poliția, prefectura, prefectul chiar, au fost — recent — terfeliciți. Mă refer în primul rînd la „România Mare”.

— Acest lucru nu mă interesează. Nu am ce discuta pe această temă.

acum după intrarea în vigoare a legii ele vor trece la atribuirea suprafețelor de teren, la împărțirea animalelor și la celelalte acțiuni care intră în atribuțiile lor. Nu va fi simplu. Dar sînt convins că vom găsi fiecărei probleme soluția de care are nevoie.

— Din cite știu, „prima dragoste” a dumneavoastră rămîne zootehnia.

— Zootehnia are dificultăți mari în această perioadă. Puțini gospodari își manifestă dorința de a crește mai multe animale. Trebuie să revigorăm această tradiție a Banatului și, după cum vă spuneam mai devreme, vom primi un substanțial sprijin din exterior. Trebuie să mai adăug faptul că în fiecare lună vor fi organizate, la Timișoara, expoziții cu vinzare ale unor firme străine (din Germania, Italia, Franța, Iugoslavia și alte țări) producătoare de mașini agricole.

— La Timișoara leul e convertibil?

— Bineînțeles că nu. Dar există firme (mai ales din Iugoslavia) care au interesul de a vinde pe lei, pentru a deschide alte întreprinderi în România.

— Nu v-am pus întrebarea întîmplător. Există în unele părți ale țării — sau în rîndul anumitor categorii sociale, de nu cumva și politice — ideea că Timișoara tinde spre o descentralizare care seamănă a autonomie.

— A înțelege ce se întîmplă la Timișoara ca „desprindere de țară” e o ineptie. Fenomenul descentralizării economice și administrative, încurajat de guvern, este valabil și existent, în diferite stadii, la nivelul întregii țări. E limpede că numai printr-o reală autonomie a întreprinderilor, acestea pot avea întregul control asupra propriei lor dezvoltări, pot opta pentru

— N-aș vrea să încheiem discuția într-o notă minoră. Care credeți că sînt șansele Timișoarei în acest moment?

— Spiritul civilizat, avangardist — în sensul bun, constructiv — al timișorenilor. Baza economică destul de bine dezvoltată, capabilă să facă față unor cooperări cu Occidentul. Vecinătatea cu Iugoslavia, țară prietenă, care ne ajută mult, în toate domeniile. Existența unor oameni capabili, bine pregătiți profesional, care se află la conducerea întreprinderilor. Curajul.

— Vă mulțumesc și vă doresc ca entuziasmele dumneavoastră proiecte să prindă viață cit mai curînd.

RADU CIOBOTEA

O NOUĂ CLASĂ SOCIALĂ: CEI CARE STAU LA RÎND LA MAȘINĂ

„Aștia au valută! Aștia iau înaintea noastră...”

Strada Valea Cascadelor se găsește undeva, în cartierul Militari, la un sfert de oră de mers pe jos, cum cobori din metrou la stația PĂCII și lași în urmă un maidan plin de noroi, zăpadă, cu movile de pământ și conducte ruginite. Întreb un muncitor bătrîn care frămîntă cu feroare glodul clișos sub cizmele sale de cauciuc și-mi spune că „tirgul de mașini” e undeva, mult înaintea, pe dreapta, peste linia ferată. El mergea „în tirg după niște cauciucuri de mașină”, c-a auzit c-acolo se vind și din-astea. Într-adevăr, în zăpada pin' la genunchi, zac, în curtea întreprinderii, stivuite, cam 50-100 de cauciucuri de mașină și, în fața lor, tot în zăpada topită (ca să nu ruginească, probabil), niște caroserii (vreo, zece) neasamblate, de DACIA 500-LĂSTUN. La intrarea în curte scrie mare: I.D.M.S., ceea ce, cu oarecare perspicacitate, poți deduce că înseamnă „Întreprinderea pentru difuzarea materialelor sportive”. Aici este doar Complexul Comercial Auto. În curte, vreo cîteva zeci de oameni strînși ciotcă și zgribuliți pe frigul tăios discută despre buclucul lor: mașina, pe care fiecare o așteaptă, sau, deocamdată, o dorște numai. În sala de așteptare sînt vreo opt ghișee. Cel mai aglomerat ghișeu este ghișeul patru, ocupat cu „primirea documentelor pentru livrări de autoturisme DACIA și eliberarea bonurilor de ordine pentru DACIA”. Un anunț îi previne pe cei interesați că „pentru ridicarea autoturismului e necesară diferența de bani, pînă la 160 000, depuși în același cont pe altă blanchetă CEC sau în numerar la casierie (de la 160 000 la costul autoturismului se depune la casieria magazinului în ziua ridicării autoturismului). Bineînțeles că unde sînt bani prin buzunare pîndesc și hoții. Unei femei i s-a furat, în plină zi, portofelul. Sînt afișate și noile prețuri: DACIA 1300 berlină — maxim 175 000 lei (sînt incluse

opționalele). DACIA 1310 break — maxim 181 700 lei (sînt, de asemenea, incluse opționalele), DACIA TX berlină 166 400, DACIA TX break — 171 700, DACIA 1304 TLX Pickup 215 700, DACIA 1304 TLX Platformă 209 100, DACIA 1320 L — 185 500 lei. În anunț se prevede discret și o referire la Decretul 54/90 — plata în valută pentru autoturismele DACIA. În cazul cînd se schimbă numele pe blancheta CEC (prin căsătorie sau alt motiv) este necesară adeverința de la CEC (în care să se specifice motivul schimbării numelui) și certificatul de căsătorie, copie și original. Printre chibiții din curte se află și cîte o rudă apropiată a „titularului”, venit să ridice mașina, cu procură legalizată, în locul „fericitului posesor”. Însă, pînă aici, este un drum lung de parcurs.

O demonstrație a înscrișilor pe lista la autoturisme?

Și eu, ca oricare muritor de rînd, mi-am dorit o mașină. Dar nu e deloc simplu. În primul rînd trebuie să ai banii sau măcar bani de avans. Apoi trebuie să aștepti. Cît de mult? Destul. Să consultăm lista cu devansuri pentru fiecare model: DACIA break, 1310 și 1304, pînă la termenul de ordine 31. XII. '87, OLCIT pînă la 30. 09. '90, ARO 24 Diesel pînă la 31. XII. '81, ARO 24 (Benzină) pînă la 31. XII. '86, ARO LO-L pînă la 31. XII. '89, ARO 10-8 pînă la 31. VIII. '90. Cum se desfășoară o zi de licitație la Complexul Comercial Auto? Afară apare o femeie, disdimineată și anunță: „pentru astăzi avem 17 mașini”. Vin mai întîi cei cu valută, care au prioritate și cumpără, după cîți sînt, o parte din mașini în valută. În ziua cînd am asistat și eu la „licitație”, cei cu valută, care formează o categorie aparte, au fost trei. Urmează la rînd, „privatizații”, care au luat și ei, în ziua în care am fost prezent acolo,

cinci mașini. Apoi sînt „cel cu aprobări speciale”, „handicapații”. Mai ștergem de pe listă încă două autoturisme. Să nu-î uităm și pe fericii „cîștigători”, peste care a căzut pe neașteptate pleșca norocului: la LOZ IN PLIC, la LOTO, la PRONOSPORT. Minus încă cinci mașini. Abia apoi urmează „plebea”, avînd prioritate cei care, chipurile, au făcut școală de șoferi, cu patalamaua la mină. Restu' ? Să aștepte ! Disciplinați, ordonați, după pomelnicul interminabilului tabel. Numai că oamenii s-au săturat să aștepte. Vociferează. Iată cam ce spun: „Păi, în alte părți, prețurile sînt cam tot la fel, dar salariile urcă pînă la 100 000 de lei pe lună, cele mai „părlite” ajungînd pînă la 60 000”. „Duminică, în tirg, DACIILE au ajuns la 330 000 de lei”. Alte voci: „Din '87 am banii depuși. Am îmbătrînit pe-aici, pe la ușile ăstora, așteptînd, și alții...”. „Mă uit la mata, că ești tînăr. Ce salariu ai? Cam 3 000 de lei, buuun ! Să stringă acum un tînăr bani de mașină, păi îi trebuie 20 de ani și încăruntăte...”. „Sînt și niște bănci care îi finanțează pe-ăștia, pe „privatizați”. Aștia au valută. Aștia iau înaintea noastră. Și unul ca noi așteaptă din '80. Și statul, pun-gășii ăștia de la stat s-au folosit atîta amar de ani de banii noștri, ș-acuma ne dă cu șutul. Asta-i dreptate ?! ” „Nu ne rămine decît să facem, cu toții, o demonstrație. În piață, în piața mare, sau în fața, la Guvern, sîntem cu zecile de mii de oameni care așteptăm de ani de zile pe listă la mașină...” „Atît ar mai lipsi... După greva C.F.R.-iștilor, a lucrătorilor comerciali, Guvernul (aracan de el !) de asta ar mai avea nevoie : o grevă a unei noi categorii sociale, formată la umbra comunismului raționalizat : cei care-și așteaptă, pe listă, mașina.

MIHAIL GĂLAȚANU ■

Fotografii de
CRISTIAN CALUGĂR ■

Prăf de cărămidă drept boia de ardei, lapte cu apă, smîntînă îngroșată cu făină, carne de porc cu trichină, miniu de plumb amestecat în doze savante, ca șmecheria să nu se vadă dar „produsul agro-alimentar” să tragă cît mai greu la cîntar — tot atîtea picături în lingurița pe care bucureșteanul o duce la gură cumpărîndu-și la prețuri de mult liberalizate privilegiul de a fi înșelat sau fericirea de a se îmbolnăvi — fie cu șanse de însănătoșire, fie fără.

În jegul general, pe-a cărui suprafață lustruită patinăm cu indiferență (cînd nu cu o suspectă plăcere și o neînțeleasă voioșie), piața Obor pare a fi doar un strat de jeg mai gros.

Un tip măruntel, excedat de prețul înalt al kilogramului de ceapă, dă friu indignării lui sincere și totale care tot crește, crește, pînă pe muchia a ceea ce nu mai poate fi înțeles decît ca un acces de isterie. Mă uit la miinile lui. Seamănă cu aripile unei mori de vînt pe timp de furtună. Apoi elanul se frînge brusc, omul își înghețe cuvintele ca pe niște pilule amare și se pierde în multime iar din grupul rămas în urmă-i cineva zice: „Și dacă n-ar mai veni ăștia să vindă, ce dracu am minca ?

Pe fondul sonor al tînguitor cîntece asiatic ce răzbat din casetofonele nichelate ale întreprinzătorilor cu scopuri mai înalte, culturale, veniți să propună pieții „ultimele noutăți muzicale”, cei care vind și cumpără de-ale mîncării oferă o imagine greu de calificat altfel decît că, probabil, așa arată la ora asta irakienii. Te pomeniști că noi om "i ăia care au pierdut războiul și habar n-aveam ! Nici n-ar fi de mirare ! Totuși, te gîndești și

compari : dacă în piețele Amzei sau Dorobanți, parcă e nițel altfel, parcă e ceva mai bine, explicația să fie doar că pe-acolo au căzut bombe mai puține ? Nu-i vorbă că jegul poate fi și sănătos : cînd se consolidează direct pe piele, el ține

NIVELUL MONDIAL ȘI NIVELUL DE OBOR

● Cele mai multe bombe au căzut în Obor. În Amzei și Dorobanți au căzut mai puține. Concluzia — noi am pierdut războiul ! ● Directorul din Ministerul Agriculturii a dat bir cu fugiții ● După o plimbare prin Franța și Grecia, puii americani au ajuns la noi ● Unii zic că putem muri împăcați...

loc de cămașă ; iar cînd se întinde pe străzi, ajută să nu se tocească prea repede asfaltul. Dar cînd sub el se ascunde gîndul orb al cișligului cu orice preț, chiar cu prețul vieții vreunui amărît de bucureștean, cînd prin urmare jegul devine mortal, atunci parcă e nevoie să se schimbe calimera și să se treacă la o decisivă „ofen-

sivă terestră”. Dar poliție ia de unde nu-i.

Un director din Ministerul Agriculturii a vrut să-l identifice pe un escroc care mai vindea și-ăla nu știu ce, dar escrocul s-a luat după el ca taurul primăriei și directorul

n-a avut încotro, a dat bir cu fugiții. Îmi povestește această întîmplare doamna Georgeta Bîanu, medic veterinar, directoarea Laboratorului central pentru controlul alimentelor de origine animală. Laboratorul se află chiar în incinta pieței, în clădirea halei Obor. Doamna Georgeta Bîanu, împreună cu colegul său, doctorul Dobre

Bărzol, șeful serviciului de microbiologie alimentară, îmi spun că laboratorul acesta funcționează de multă vreme dar în anii '80 a reușit să dispună de aparatură care-l face comparabil cu orice laborator de acest fel din țările occiden-

mici, numite zonale. Iar analize, se înțelege, se fac și pentru marfa importată. În 1990, o delegație românească ajunsă prin Franța a trimis aici niște mostre (niște pui tăiați în '87) pe baza cărora oferta a fost refuzată. Tot așa s-a întîmplat cu pui din Bulgaria și Ungaria sau din Statele Unite, aceștia din urmă fiind plimbați prin Franța și prin Grecia și ajungînd la noi alterați și cu salmonela (o bacterie). Încît n-am putut să nu zic : numai cu marfa românilor din Obor nu se prea întîmplă așa ! Într-locutorii mi-au răspuns că s-au făcut analize și cu mostre aduse de-aici, de la doi pași, atunci cînd medicul veterinar al pieței, Dumitru Talea, i-a rugat să-l ajute, dar obligația lor directă nu este să descindă în piață și să controleze totul, la rînd, iar pe de altă parte Dumitru Talea răspunde nu numai de piață ci de un sector mai mare și la urma urmei e și el un om, iar un om ce poate face singur ?

Cu cîțiva ani în urmă, americanii au ținut să facă un test, trimițînd mostre asemănătoare laboratoarelor din mai multe țări. Prin acuratețea și precizia analizelor, România — incredibil, dar adevărat — a ieșit atunci pe locul 2, după Danemarca. În vecinătatea unui laborator atît de glorios, bucureșteanul poate să cumpere liniștit. Dacă se întîmplă să moară, cel puțin moare împăcat : avem un laborator „de nivel mondial”. Chiar dacă între timp au început să-l lipsească reactivii și piesele de schimb pentru aparatură.

Fotografii de
GIG FOTOIANU ■
DUMITRU CONSTANTINESCU ■

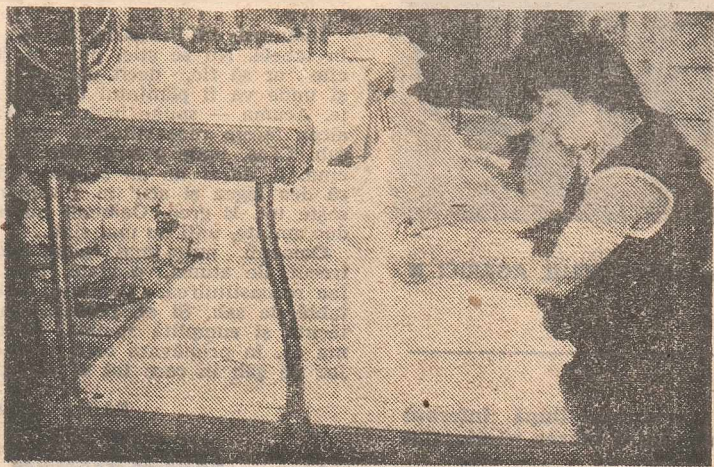
Văduviți de sentimentul credinței timp de atâtea cincinale, românii s-au repezit să-și aștearnă dragostea, încrederea și fanatismul la picioarele politice ale unor personaje repede confundate cu bunul Dumnezeu și Isus Cristos. În perioada electorală, adoratorii celor două divinități instaurate infierau orice erezie a unui opozant și se inghesuiau la mitinguri ca să moară de necaz știm noi cine. Știm noi cine n-au murit de inimă rea, iar Dumnezeu și Isusul nu numai că n-au adus raiul promis solemn, dar, surizind la fel de angelic, ne mai și avertizează că trăim abia începutul unei perioade inevitabile de sacrificii.

Cu toate că au fost ironizate în fel și chip de o anumită parte a presei, precum și de grupurile din stradă înarmate până în dinți cu umor, femeile s-au încăpăținat să apere și să propovăduiască sfintele idealuri feseniste. Cele de la APACA reușind să intre chiar în legendă, ce-i drept, cu stîngul, prin devotamentul lor fără margini. Astăzi, cînd toate miturile pocnesc la cusături, ne-am pus întrebarea dacă nu cumva și la Fabrica de Confecții a început să iasă la iveală așa albă...

ȘI APACA

SCHIMBĂ PLACA

6 puli I.C.T.B. își...

Prima surpriză am avut-o „sus” unde fostul director Predoiu tocmai își încheia conturile, căci de curînd marea înreprimăre s-a scindat în 6 societăți pe acțiuni. Celelalte date le-am aflat de la fosta directoare comercială, doamna Mitrea. În cele două ore cit am stat în biroul ei, am asistat la un soi de moșire a celor 6 puli icetebiști, abia sloboziți din gîoacea realismului socialist: se repartiza fiecăruia o zestre care să-i permită să reziste fără dădăcă în prima lună, se contactau telefonic furnizorii din țară spre a li se aminti de obligațiile neonorate, se lansau apeluri către beneficiarii uitați, se verificau stocurile din magazine. Așa stînd lucrurile, în luna martie fostele secții devenite societăți vor trăi din dotă și toată lumea își va lua salariul.

- Și pe urmă.
- Pe urmă, fiecare cum se va agita, așa va avea.
- Și va avea?
- Cu siguranță. Condiții sînt (materie primă, contracte, mină de lucru), depinde cu cită chibzuință se va gospodări fiecare.

- Adică?
- Să știe să încorporeze în produsul finit elemente cit mai ieftine.

- Cum și-ar putea asigura societatea pe acțiuni materie primă ieftină în condițiile liberalizării prețurilor?

- Din import, deocamdată. Și aceasta, din trei considerente: este asigurată prin contract (deci costul ei se reține din produsele finite livrate), e mai ieftină decît cea de la intern și de o calitate mai bună. Și dacă și alte societăți vor proceda astfel — și n-au încotro, dacă vor să supraviețuiască — scumpirea asta în lanț, de jos în sus, va fi urmată, în mod necesar și obligatoriu, de o ieftinire de sus în jos. În plus, produsele noastre vor fi livrate, fără nici o discriminare cantitativă și calitativă, și pe piața internă, unde, cam în 3 luni, se va produce chiar un blocaj.

- Dar de ce mărfurile dv. lipsesc din magazine?

- Pentru că zac în magazine la noi, așteptînd beneficiarii care, deși au contracte, nu vin să le ridice (mai ales magazinele din capitală).

Dragă cititorule, află că nu-i de loc o explicație diversionis-

tă, am verificat și așa stau lucrurile: pogoane de confecții și tricotate se prăfuiesc în magazine, în timp ce gestionari congestionați de indignare apar pe micul ecran spre a convinge țara că nu-i marfă în depozit.

- Pînă acum au fost probleme sociale?

- Nu numai că toată lumea și-a luat integral salariul, dar n-a fost trimis nimeni acasă cu 50% și nici nu și-a pierdut nimeni locul de muncă.

- Există acest risc pentru viitor?

- Numai dacă nu va exista suficientă valută cu care să se cumpere mașini capabile să asimileze efortul uman.

- Cit de însemnat e rolul directorului într-o societate pe acțiuni în fază incipientă?

- Pînă se creează reflexele, 65% depinde de director.

- Și care este reflexul prioritar?

- Cel al muncii cointereseate.

De partea trandaliric

a lumii...

Ca să nu rămîn conectată la optimismul aproape festiv al unei realități văzute de sus la modul abstract-teoretic, m-am dus glonț la sindicat. Prea puțin senină, d-na Elena Manea, vicepreședinta acestui sindicat cu 42.000 de membri, nu părea să aibă cunoștință de partea trandalirică a lumii în care muncește. „Se muncește mult și se cîștigă puțin, mai ales în perioadele de goluri în producție — și au fost destule. Luna trecută, de la secția VI au fost trimiși muncitorii acasă cu 50% din salariu. De furat, se fură en gros, dar nimeni n-a fost prins. Cea mai stresantă problemă cu care vin oamenii la sindicat este cea a locuințelor. Unii, aflați în pragul pensiei, stau și acum „în gazdă”. Cu tot sprijinul acordat de Primăria Capitalei, din cele 4.000 de cereri, numai 182 au fost rezolvate. Ce-i drept, nici solicitanții nu sînt întotdeauna de bună-credință: au fost cazuri cînd unii au adus acte de la notariat că nu posedă locuință, au primit repartii de la întreprindere și ulterior s-au aflat că dețineau chiar o proprietate personală. Alții, cum e cazul Mariei Marta, locuind în SAI, și-au făcut buletin de București, profitînd de decret, iar acum vor morțiș și casă în București. Abuzul și nedreptatea — alte of-uri ale salariaților. De exemplu, la

secția VIII, muncitoarele au observat că o colegă, Maria Lazăr, primea în ultimele luni un salariu foarte mare în comparație cu ele, deși executa o operație simplă și destul de modest plătită. Uitîndu-se pe fluturașul ei au constatat că respectiva era pontată cu 2 operații, dintre care una, operația 13, nu se mai efectua de cîteva luni. O muncitoare a sesizat-o pe meștera Maria Dumitrache, aceasta se pare că a incitat-o pe cea răs-plătită, iar aceasta s-a repezit cu pumnii în capul reclamantei, sub privirile impasibile ale meșterei.

E adevărat că oamenii vin la noi numai cînd au necazuri, dar cum de necazuri nu se prea duce lipsă, pentru liderii sindicatului nu există riscul șomajului.

Aburi de viață nouă

Din întinericul unui pasaj clipocind de apă și noroi nimeriți într-un coridor mișcător de aburi care desiră contururile oamenilor. În față este cantina, dar nu o vezi de prima dată din cauza suvoaielor încetșoase care nu ostensec să țighească din canale. Fără să poți ocoli acest spațiu de trecere, ai un moment senzația de plutire în împărăția norilor, un scurt răgaz înainte de a primi repeliile usturătoare ale realității.

Personal,

domnului Rațiu

Cantina fabricii este cit o sală de așteptare, iar în orele cînd secțiile iau pauză prin rotație și în cele cînd se perin-

dă schimbările care trebuie să intre la lucru, se aglomerează chiar ca un aeroport, femeile mai vorbind de una, de alta, bind cite un brifor de jumătate de litru la numai 14 lei.

În general prețurile sînt foarte scăzute — 4,50 supa, musaca 6 lei, 8 lei salam prăjit cu garnitură, 13 lei antricot de vită cu orez, — din decembrie '89 nemodificîndu-se nici unul. Domnul Florin Vișan spune că s-au desprins de sub tutela

I.A.P.L.-ului și în momentul de față se descurcă singuri: au 32 de angajați, se aprovizionează folosind un microbuz, se străduiesc să ofere mincare cit mai bună. În prima zi de investigații, aceasta părea într-adevăr acceptabilă, în a doua însă, n-am mai găsit decît cîrnați, salam și o mămăligă sinistrală, de război. Femeile nu protestau prea convinse, resemnate de ideea că este caldă măcar și ieftină. Decît nimic...

Tanti Lilica, lucrătoare a cantinei, este voioasă și dorește să transmită prin intermediul presei avertisment ca Rațiu, nu care cumva să vină pe la dumnealor, că dumnealor îl apreciază pe domnul Roman, dar nu pentru altele („altele”, ne lămurește chicotind, înseamnă „să faci prostii cu el”), ci pentru că nu mai sîntem cu gura legată și e democrație. Recunoaște totuși că se descurcă desul de greu cu banii și n-a îndrăznit iarna asta să cumpere nimănui din familie nici cizme, nici mănuși. Însă toate se vor aranja, căci e imposibil ca domnul Roman și domnul Iliescu să nu mărească salariile atît cit are nevoie omul!

Cetățenii

visurilor noastre

În atelierul de croit al secției VIII se taie materialul după tipare, se sortează, se fac pachete care trec alături, în sala mașinilor de cusut care clătănesc din ace pînă la năuceală. Se stă 8 ore în picioare, cu spatula aplecat peste masă.

Ioana Ivan muncește aici de 19 ani. Are o fetiță. „Dacă este

început am zis că e de treabă, da' cetățenii aștia doi ne-au cam pălăit cu promisiuni...”

Călina Naciu e mama a doi copii „care vor și pe-ala, vor și pe-ailaltă; să le spun că mie imi oprește impozit? O duc dintr-un C.A.R. într-altul. Am votat cu domnul Iliescu, da' cu ăla, sau cu ăla, tot muncă, noi n-avem nimic cu nimeni, să decidă co-o decide, să ne luăm salariile, să ne hrănim și noi”. „La cozi se stă destul, cînd apucăm sau cînd avem bani, că prețurile-s scumpe și salariile mici; eu nici n-am văzut dolarul...”, spune una din femeile care s-au apropiat, în timp ce Ioana Ivan o consolază hitru: „Hai că ne desparte doar o stradă de domnul Iliescu, sîntem vecini, poate se satură și ne mai dă și nouă, să mai trăim și noi bine”. „O să ajungem să ne ia hainele de pe noi, să ne dea în cap pe stradă: toată lumea e fiartă cu salariile. Baram de la 1 aprilie cred că o să ajungem la spital, cînd o începe copiii să plîngă de foame”. Ioana Ivan ride, și ne petrece la ieșire cu sfaturi: „Vedeți ce compuneți acolo, să nu ne certe vecinul, să nu se supere prea tare...”

Avocatul unei

cauze pierdute

După o zi de cusut la mașină durerea te străpunge în ceață, ai toate oasele înțepenite, iar zumbetul neconștient îți dă senzația că acele zbirnii chiar în creier.

Prima masă de care ne apropiem găzduiește sub geam chipul luminos al președintelui de încredere. Doamna Moșneanu e foarte supărată pe „minerii de la Iași”, adică pe ciferiștii care au nenorocit economia. Dumneaei înțelege condițiile deosebite ale României, noi nu ne comparăm cu alte state, salariile s-au luat la fabrică tot timpul. Își dojenește aspru colegele care se plîng ba de ceapa pusă la vînzare pe dolari („înainte cu cit luați cafea?”), ba de dispariția fără urmă a untului („totdeauna n-o să se găsească cite ceva”), ba de cheltuielile pe care le cere o familie numeroasă. „Doamna Puica, dumitale îți convine, că ești singură, dar eu am 3 copii, nu mă ajută nimeni și nu mă ajung deloc cu banii. E foarte greu, e mai greu decît înainte, dar unora nu le pasă și sînt cu gura mare. Noi nu vorbim de Iliescu, fiecare crede cum vrea, dar problemele astea ne dor cel mai tare, că n-avem ce să punem pe masă la copii... Cîteodată imi vine să mă duc să-mi fac seama...”, reușește să-i răspundă Ioana Stăicu doamnei infuriată de-a binelea pe noi — care punem întrebări provocatoare — și pe colegele care s-au dezmeticit de sub vraja surisurilor.

Pagină realizată de
OLTEA MUTULESCU
VALERIA DORNEANU
ELENA GHERA

Fotografii de PAUL AGARICI ■

Se mișcă țara

Practic, la ora de față, aplicarea legii a demarat. Cu emoție sau stăpînire de sine, cu speranță sau cu deziluzii abia ascunse, cu indiferență sau cu îngrijorare, milioane de oameni din România încearcă să intre în posesia pămîntului. Este nu numai un fenomen juridic sau moral de dimensiuni naționale, ci unul social, copleșitor în toate datele sale. Dramă sau tragedie, nădejde sau disperare, Legea pămîntului există. Și mai ales există pămîntul. După infernul ceapist urmează, deci, purgatoriul. Adică luarea pămîntului în proprietate.

Reporterii revistei noastre au fost și vor fi de față. Au văzut, vor vedea și vor fi alături de cei în drept, adică de țărani. Vor comenta, vor fotografia, vor scrie, fiind de ajutor. (E. MIHĂESCU).

Colectivizare cu zîmbete

Pînă la data de 27 februarie a.c., în comuna Codăești — ne-au confirmat localnicii — nu poposiseră reporteri străini. Poate că după ce am plecat noi au sosit, iar în postul de poliție din comună a sunat alarma. Am început astfel articolul de față pentru că la o jumătate de oră de la „debarcarea” noastră în Codăești, plutonierul ne-a reperat și ne-a somat să ne legitimăm (încep să cred că polițiștii știu să facă foarte bine două lucruri: să legitimizeze și să bată!). După ce s-a lămurit cine sintem și ce căutăm prin noroaiile Codăeștilui (localitate aflată la 40 de km de Vaslui) ne-a avertizat că de curînd au venit niște reporteri străini care au pozat numai casele urite din cele cinci sate ale comunei și i-au făcut de ris pe moldovenii în strălătat, așa că aveți grijă ce pozați! Am înțeles (să trăiți!) din acest avertisment că nu trebuie să fotografiem decît case frumoase, ale căror poze (la mica înțelegere) le-am fi putut lipi la gazeta de perete a postului de poliție.

Am vrut să respectăm indicațiile plutonierului (nu mi-am permis să-l legitimmez, ca să-i dau numele în ziar), dar în Codăești n-am reușit să găsim case frumoase. Comuna are un drum pe jumătate asfaltat, un bloc galben cu trei etaje, o școală, un liceu teoretic, o biserică, o primărie, un C.A.P. falimentar și multe case al căror aspect îl lămurește definitiv pe călător: bogăția i-a ocolit pe acești moldoveni. Sint și cauze obiective: dese inundații și alunecări de teren. Și parlamentarii de Vaslui i-au ocolit pe țărani dezorientați și speriați de apariția Legii fondului funciar. Pe cîțiva dintre țărani i-am găsit la primărie, buluciți în biroul viceprimarului, încercînd să priceapă ce este această lege și cum se va aplica. Viceprimarul îi lămurea, le vindea cu zece lei legea tipărită la București. Țărani ieșeau „luminați” din primărie, se uitau atenți pe pagini, de parcă ar fi căutat un lucru pierdut de multă vreme, întorceau paginile pe o parte, pe alta și, după ce le împătureau în buzunare, porneau să vorbească îngrijorați despre legea pămîntului, ce-o să fie, cum o să fie... Țărani din Codăești nu contestă legea, pentru că nu o cunosc. Nimeni nu le-a explicat „pe limba lor” legea. Au văzut ceva la televizor, dar mare lucru n-au înțeles. De la apariția legii a avut loc o adunare generală la consiliu, în care au fost aleși cinci membri ai comisiei de împroprietărire. Ță-

ranii au ridicat mina „pentru”, în unanimitate.

Viceprimarul, după ce a epuizat exemplele, a început să împartă oamenilor hîrtuțe pe care erau înscrise suprafețele ce reveneau de drept, pe baza cererilor depuse de țărani. Vasile Atmariu avea înscris pe hîrtiuță 90 de ari în capul dealului, 36 de ari pe șes și restul, pînă la un hectar și 76 de ari, habar n-are unde sint... Nu știe cum o să ia pămîntul, cum o să-l lucreze, nu are car, nici boi, nici îngrășăminte. Ce-o să facă? O să-l bage în asociație. Ce va fi o asociație? — îl întrebăm. Ridică din umeri... Ion Caiu e nemulțumit. I s-au repartizat trei hectare pe un teren cu buruieni și sîrmă ghimpată lăsată de un șantier care a construit un baraj mai jos de Tăcuta. Nu-și va vinde pămîntul, o să-l bage în asociație, că nu poate să-l lucreze singur. Același lucru îl vor face și Constantin Olga și Nicolai Birnoveanu. Cu ce să-l lucrăm? — s-au înfierbîntat oamenii.

Țărani pe care i-am cunoscut în Codăești sint trecuți de 50 de ani. Chinul vieții li se citește pe chipuri, pe miini. Ei speră că, luînd pămînt, să-i aducă pe feciori de la oraș acasă, în sat. C.A.P.-ul din Codăești n-a mai plătit pensiile țăranilor de trei luni. Anul trecut n-a înregistrat nici un beneficiu. Așa cum arată acum, C.A.P.-ul pare un azil pentru 700 de oi. După treizeci de ani de colectivă, lăsați singuri, țărani sint speriați, nu știu ce să facă. Vor face „asociație”, trăind astfel a doua colectivizare, dar spre deosebire de prima, aceasta nu se va mai face cu „ghionturi”, ci cu „zîmbete”.

PETRE BARBU ■

Șah la memorie

Stau strînși ciorchine, în dreptul Primăriei. Cîțiva în fața C.A.P.-ului cu camerele pustii și reci, în afară de una singură, cea cu registrele. Acolo e cald. Dar oamenii nu stau înăuntru, că de stat în cooperativă is sătui. Stau afară, și soarele firav al lui martie îi îmbolnăvește parcă mai rău de așteptare și de nesiguranță și de griji. Îi bun — zice unul din ei, Gheorghe Despa, membru și în „comisia de împărțenie”. Îi moale, e vremea de arat. D'apoi — își dă căciula mai pe ceață Vasile Mingea, bătrînul — vremea o fi, da vorba e — cine îl ară? Noi. Al cui pămînt îl arăm noi?

Oamenii tac mai adînc, privind sleaul drumului care pleacă de aici, din comuna Berzovia (Caraș Severin) către Fizeș ori mai la stînga, către Gherteniș și cîmplia Timișana. M-am nimerit aici în prima zi de arat. Ară tot... cooperatorii,

și tot cu utilajele S.M.A.-ului, că altele nu sint. Au griji multe și nu se sfîesc să mi le spună, parcă întrebîndu-mă din ochi dacă n-oi putea să le dau cumva vreo lumină. Apoi iaca — vorbește Gheorghe Despa și pentru ceilalți — povestea îi că o familie poate lua 10 hectare. Da, după o lege și un regulament, tocmeala încă nu-i bună. Că, de cumpărat poți cumpăra pînă la 100 de hectare. De unde o să fie, că mulți s-or dus la oraș sau s-or prăpădit și feciorii lor nu vin decît ca să vîndă pămîntul. Nu să-l lucre. De cumpărat — cine să cumpere? Noi, bătrînii aștia, membri cooperatori? Cu ce? Cu pensiile noastre de 500 de lei pe lună? Nu. Tăt aia or strîns, s-or avut funcții, s-or învîrtit banii. Din pămîntul nostru, 1600 de hectare, primim 1081 hectare. Că restul îl dat A.E.L.B.O. și la I.A.S. și pe el ne dau acțiuni. Cum se samănă și se prăsește o acțiune, domnule ziarist? Ce crește din ea? Și-ar mai fi ceva — interveni altul, Victor Sest. Pentru noi, țărani, Parlamentul a prevăzut deja amenzii, dacă nu lucrăm bine. Ca protecție — protecție socială o prevăzut? Nu.

Despăgubiri pentru atelaje o prevăzut? Nu. Cine să se gîndească la toate? Țăranul. Parlamentar țăran ați văzut? Nu. Și-or mai fi — intră în vorbă și Vasile Mingea. Că utilajele-s scumpe, lucrările-s scumpe — și la urmă, vînzarea cum o facem? Tot scump? Cine cumpără? S-or mai fi...

Vorbește acum chiar inginerul șef al C.A.P. Berzovia, Virgil Truican, care n-are drept la pămînt, numai dacă rămîne după împărțire, și dacă nu rămîne

IMPORTANT DE REȚINUT

Stabilirea dreptului de proprietate se face, la cerere, către fiecare persoană îndreptățită și nu în numele altor persoane.

va fi „restructurat” în altă parte, toți ceilalți specialiști, ei stă aici de ani, poate ajuta mult încă, unde se mai restructureze, ce să mai restitueze la o amărită de viață în care apucat decît rapoarte false și picioare fund?

Înăuntru, în Primărie, se fac înscrisuri în tabele. Nu se știe, pînă în 20 mai cîte or să fie, decît pămînt e neșters și unde va fi pămîntul de care e nevoie. Acuma — spune inginerul șef — aicea facem reconstituirea unei table de șah. Care, unde a avut pămîntul. Li cîine. A durat un an și mai bine să dea legea și acu' în 3 săptămîni sește tot. E greu. Oamenii nu-și mai duc aminte, unii nu mai sint...

Oamenii nu-și mai aduc aminte. trecut, de atunci, o viață. Dar — în fac reconstituirea. Pămîntul devine tablă de șah. Și ei, reconstituind în tăcută și cîmplită spaimă. Își dau s ma că, în primăvara asta, începe un joc de șah în care tot ei sint pionii

RADU CIOBOTI

Primăvara vrajbei noastre

Satul Sofrăcești, într-o zi mohorîtă început de martie seamănă cu un cament militar în pregătire. Cenușe rece și plin de noroi. Ulița se „văd” după o sută de metri, într-o „văd” care nu poți privi fără să amețești. totuși acolo, jos, sint două case. fapt, două bojdeuci. „Pe ulița asta, sintem neamuri, ne spune moș Vas Rusu, și pînă a ne da înapoi pămînt ne-am avut bine unii cu alții. Acum certuri, procese, bătăi... Pămîntul pa ne-a luat mințile”.

Ultima casă racordată la rețeaua electrică e a lui Aurel Buștiug, ceil n-au avut bani pentru stîlpi, cabluri, toate cîte mai trebuiau, așa încît se ra aprind și acum, la sfîrșitul secolu XX, tot lămpi cu petrol. Cu economie aceea, că nu se prea găsește gaz și n sticle de lampă. Chiar în spatele casei lui Buștiug, spre ripă, stă Maria nașcu. Imaginea e cea din vechile materiale de propagandă de tip „locușărești înainte și după cooperativizare”. Casa lui Buștiug e falnică, frumoasă, deosebindu-se net în decorul uliței, casă de om cu dare de mină. Ca vîduvei e un bordei micșorat de bătrînețe, ușor aplecat înspre ripă, o bîbieșă de muzeu public. Și totuși al locuiesc trei persoane, vîduva, fiul ei, vîrstă școlară și mama, o bătrînă trîcută de mult de pragul senilității.

Cei doi vecini, rude în fapt, se jude în prezent pentru o fostă ulicioară din tre case, un spațiu nu mai mare decît un hol de apartament de bloc. Motive invocate sint meschine și de o parte de cealaltă. Maria Maneșcu pretinde are nevoie de acces în grădina casei pentru arat, pentru a aduce lemne, cîni și tot ce-i mai intră în gospodărie. Aurel Buștiug vrea să aibă el spațiul acela — de altfel l-a și îngrădit cumva — pentru a avea pe unde merge bătrînul mamă la fîntînă! Dacă lucrurile sta într-adevăr astfel, atunci bătrîna are de făcut o manevră destul de complicată: iese din curte în uliță, reîntre în curte prin poarta din fața casei (acolo aflîndu-se fîntîna) și reface apoi traseul invers. După cum o vîd de firavă bătrînă, îmi imaginez că, tocmai pentru că i se frînge inima de milă, fiul nu îngăduie să treacă direct prin curte la fîntînă. Sau, poate, pentru ca nu cumva bătrîna, într-un moment de slăbiciune să se rezeme de mașina lui parcată în fața casei. Pîndcă, orice ar zice unii, banii pentru mașină se adună greu. De geaba birfeste lumea, ce dacă Aurel sofer la salvare, asta înseamnă „apă rat” că a vîndut benzină, ori medicamente, ori că și-ar fi îngrășat porcii cu resurse de la bucătăria spitalului? Bine înțeles că nu, dar așa e lumea, invidioasă și rea. Nu mai departe, vecina asta a lui, care îi mai e și neam — nu i-a fi fost! — trage atît de bucățica asta de pămînt, în loc să strîce două garduri

Iuăm pământul înapoi

ca să poată intra în grădina cu căruța, cu camionul, cu ce mai vrea ea...

Moș Vasile mă trage de o parte: „Acu', domnule, să-ți spun una, eu de cind mă știu pe aici, și sint vreo cincizeci de ani, ulicioara a fost a Mariei, asta-i". Fișia aceea de loc nu-i trecută în registrul agricol, dar președintele C.A.P.-ului pretinde că, de cind se știe el (adică din 1965), ulicioara e a lui Buzău.

Biata femeie, neaflind înțelegere nici la vecinul Aurel, nici la autoritățile comunale, a deschis acțiune în instanță. Dar nici aici nu a fost cum a nădăjduit ea fiindcă unii martori n-au apărut pe motive cel puțin curioase... Și chiar dacă n-ar fi așa, nimeni n-o poate convinge acum pe văduva Maria Manăscu din Săracuștii Nemțului că vecinul ei nu i-a mituit pe toți cei implicați. Fiindcă știe și ea, vede și simte că la noi corupția e mai mare ca oricind și-și dă seama de puterea banului, cu instinctul sigur al celui care n-a avut niciodată mai mult de o mie de lei în mână.

Certuri, bătăi, procese, toate de la pământ. Poate că sint inerente, inevitabile. Poate că pământul le ia mințile oamenilor. Dar ei își caută dreptatea. Și în România de azi se face totuși prea puțin dreptate. Prea multe sate seamănă, într-o zi mohorâtă de primăvară, cu niște cantonamente militare în pregătire, cenușii, reci, pline de noroi și ură mocnindă.

ION BAHNARU ■

Dar pădurile?

După agricol, pădurea reprezintă bunul funciar cu cea mai mare întindere (6,3 milioane ha teren împădurit). Locul în actuala lege a fondului funciar ar trebui să fie mai mare, de vreme ce se are în vedere întreg spațiul nostru geografic, ca totalitate, nu doar agrico-

lul, cum poate ar fi fost mai logic. Ar fi trebuit ca sectorul forestier să fie direct vizat, dat fiind că actualul fond forestier s-a constituit și prin exproprierea a circa 2,5 milioane ha păduri particulare, proprietăți individuale sau colective (comune, societăți).

De la început ne exprimăm nedumirea și dezacordul cu încadrarea terenurilor cu destinație forestieră (deci pădurea) la *domeniul public* (art. 5 și art. 6 al. 1), alături de piețe, căi de comunicații, rețele stradale, parcuri publice, porturi și aeroporturi etc, cind de fapt pădurile, fie că sint de stat, fie că aparțin particularilor, trebuie să fie și sint scutite de această servitute. Contradicția cu prevederile Legii nr. 2/1986 reglementează strict accesul în păduri, folosirea spațiilor silvestre în alte scopuri decît cele ale gospodăriilor forestiere (turistice, de exemplu) și stipulează sancțiuni severe împotriva infracțiunilor. Într-o situație asemănătoare, de domeniu public, sint puse de altfel și alte categorii de terenuri în care pădurea deține o pondere apreciabilă, cum sint rezervațiile naturale, parcurile naționale și monumentele naturii.

Probabil în scopul de a nu desprinde o suprafață prea mare din corpul pădurilor statului; și așa redus și prea fragmentat, legea conține o abatere de la un principiu fundamental în modul de restructurare a funciarului: indiferent de suprafața avută anterior, fiecare proprietar poate redobîndi pînă la maximum 1 ha pădure (art. 41), spre deosebire de 10 ha, cît prevede pentru domeniul agricol. Prevederea, bună în intenție, poate avea totuși consecințe nedorite. Ținînd seama că sub incidența legii intră cam 1-1,5 milioane ha păduri, trebuie să admitem că în viitor vom avea tot atîtea milioane de particulari forestieri. Chiar dacă legile silvice se vor aplica în întregime, cum de altfel se cere, este greu să ne închipuim că toate aceste fragmente de pădure vor fi gospodărite în mod responsabil și că, avînd în vedere marea criză actuală de lemn, abuzurile vor putea fi evitate. Prin aceasta nu respingem proprietatea forestieră individuală; există numeroase exemple pozitive în acest sens, cind pădurile particulare au fost gospodărite și conservate mai bine chiar decît cele de stat, dar revenirea la forma de proprietate comună, care și-a demonstrat eficiența și durabilitatea ar fi foarte indicată.

În sprijinul acestor idei ne permitem o sugestie, susținută și de alți silvicultori. Într-o suită de articole (58-68) se dau soluții pentru rezolvarea spinoasei probleme a terenurilor degradate și neproductive, care din păcate ocupă în prezent o suprafață de peste 2 milioane ha. Un rol esențial și absolut obligatoriu în ameliorarea acestor terenuri revine arborilor și arbuștilor forestieri, care bineînțeles, urmează a fi folosiți pe scară largă, cu alte cuvinte, în urma acestor măsuri, pe locul fostelor terenuri agricole se vor crea păduri de un tip special, și asta indiferent de felul proprietății. Dacă așa stau lucrurile, nu este normal ca de la bun început toate terenurile degradate să treacă în proprietatea comunelor, în ideea că într-un viitor nu foarte îndepărtat ele vor deveni păduri comunale? Nu se justifică, nu

are rost ca acestea să fie redat particularelor, de vreme ce aceștia tot nu se pot folosi de ele.

Există în lege unele discordanțe ale competențelor care pun Ministerul Mediului, respectiv silvicultura, în stare de subordonare. Așa, de exemplu, din comisiile pentru reconstituirea dreptului de proprietate lipsesc silvicultorii (art. 11), deși competența acestora se exercită și asupra unor părți din fondul funciar forestier. Un alt exemplu: documentațiile privind constituirea perimetrelor de ameliorare, în teren agricol și silvic, sint inițial îndrumate către Ministerul Agriculturii și Alimentației și numai după aceea discutate cu celelalte ministere implicate (art. 61, al. ultim).

Lipsește sancțiunile pentru fapte grave cum sint poluarea industrială, degradarea solurilor și a altor medii de viață, prin tehnologii non ecologice, lipsa măsurilor de prevenire și combatere a daunătorilor biotici transgresivi etc, atît în mediul forestier, cît și agricol (cap. VIII).

O ultimă observație, de ordin general: nicăieri în lege nu se spune ce se înțelege prin „echivalent arabil". Să fie această noțiune simplă și clară pentru toată lumea? Noi socotim că nu.

Ar fi, credem, util, ca în aplicarea prevederilor cu privire la păduri din legea funciară să se țină cont și de observațiile făcute mai sus.

CONSTANTIN BANDIU ■
GRIGORE SCRIPCARU ■
ingineri silvici

Și cu specialiștii cum rămîne?

Țăranii își vor primi pământul înapoi. Ceea ce este foarte bine. Dar inginerii agronomi, medicii veterinari, mecanizatorii, specialiștii în irigații cui rămîn? Că ei — cei mai mulți — n-au pământ. Și nici n-or să încapă toți la I.A.S.-uri. După ce-am făcut din țaran un obiect de muzeu, pe cale de dispariție, după ce-am îmbolnăvit țarina, acum sintem pe cale să distrugem specialiștii. Sigur, unii dintre ei sint departe de a-și justifica statutul. Este adevărat, în genere, ei au fost executorii unor directive și indicații patologice. O bună parte dintre ei au contribuit la consolidarea sistemului, la închiaburirea, parvenirea călăilor. Prin „abdicarea" acestora, mulți fermieri au rămas descoperiți, au fost împinși în gura lupilor, au fost lăsați la dispoziția ranchiunelor, ciomăgelilor, compromisului. Unii și-au meritat asemenea tratament, alții nu. Și totuși, puterea nu numai că a întreținut drama dar se face că nu vede, că nu știe nimic, uitînd pur și simplu de specialiști. De cei care nu și-au trădat profesia în regimul trecut, nu și-au părăsit țara, însă, acum umblă cu sâruri mină pentru legiferarea statutului cadrelor de specialitate pentru protecție, pentru siguranța zilei de mîine. Deja, foarte buni specialiști și-au părăsit țara, alții urmează să facă acest lucru. Pentru că în timp ce „șefii" lor au dat din coate, au cucerit redutele puterii, privatizîndu-se, „orientîndu-se", specialiștii adevărați, tractoriștii, țărani și-au văzut de treburile cîmpului. Acum, nu-i mai ascultă nimeni pe specialiști. În zadar bat ei pe la fel și fel de uși, care de care mai importante, mai promițătoare, pentru a cerși obiectul muncii și nu numai atît. Noi ideologi ai agriculturii cred că această profesie generatoare de valoare poate fi repusă pe picioare întorcîndu-ne la practicile rudimentare. Nu este de ajuns, că, din lipsa fondurilor, vom fi nevoiți să ne întoarcem la plugul de lemn și la forța animală? Tocmai de a-

ceea ne întrebăm; pe miinile cui lăsăm specialiștii? Ce facem, mai avem, ori, nu, nevoie de ei?

Pînă cînd marile ferme (imposibil, la nivel de 10 ha) vor angaja specialiști, statul este cel care are obligația să subvenționeze potențialul științific, creator din agricultură. Altfel nu peste mult timp, specialiștii, atît de marginalizați, de neglijați ieri, dar mai ales astăzi, vor fi căutați cu luminarea și vor fi de negăsit în această țară.

VIOREL ARHIRE ■

Neoiobăgia

Comuna Sinmartin este așezată tamen între Oradea și Băile Felix. Poziție cu miză agricolă, dar mai ales turistică uriașă, care a declanșat după Revoluție multe patimi și o îndrăjită luptă între țărani care voiau desființarea CAP și mărimea care voiau să-l păstreze. Încă în 10 ianuarie 1990 a avut loc prima sesiune de desființare a CAP, dar manevre tenebroase i-au îngăduit supraviețuirea pînă în luna septembrie 1990.

Tinărul Nicolae Orădiceanu, absolvent al Facultății de Filozofie, a devenit cel mai incomod primar din Bihor, întrucît a zădărnicit eforturile fostei nomenclaturi de a-și construi case de odihnă cu odăi multe și a le închiria pe valută în apropierea Băilor Felix. Și așa pământul țăranilor din satele comunei Sinmartin, si anume: Hondău, Haiu, Rontău, Betsia și Tigăi rămăsese puțin.

Un țaran mi-a destăinuit că, pe fostul lui pământ, s-a construit un bazin cu apă termală. Sătenii din Hondău au fost expropriați de aproximativ 200 de hectare necesare construirii Centralei Termice nr. 2 a Oradei. Primarul și țărani imi povestesc că C.T.-ul ar fi plătit drept despăgubiri fostului CAP Sinmartin, pentru aceste hectare, suma de 9 milioane lei. Dar unde sint acești bani?

5 martie 1991, orele 14.00. Inghesuială mare la secretarul comisiei de improprietărire, domnul Ioan Sebescu, „Chemarea pământului" i-a atras cu putere pe fiii satelor din preajma Băilor Felix la bara revendicării. Ei au venit din Constanța, București, Cluj, Brașov, Baia Mare, iar unii și-au manifestat în cereri opțiunea de întoarcere definitivă. Mulți îi acuză însă că vor numai să-și construiască case și să le închirieze pe valută la străini. Ce fac, în schimb, băștinașii? Gheorghe Andrei s-a născut în 1942, cînd Oradea și împrejurimile erau cedate, prin Dictatul de la Viena, Ungariei horthiste. La primărie a fost înregistrat cu nume unguresc: Andras, pe cînd părinții și frații mai mici au numele de familie Andrei. Îl roade bănuiala să nu fie cumva exclus într-un mod stupid de la moștenire din cauza nenorocirii cu maghiarizarea numelui. Filip Dumitru din Hondău revendică în cererea sa suprafața de 1,78 hectare. Dar, la Hondău, pământul e mult mai slab decît la Rontău. Prin manevra împovătoare, de tip feudal, a SMA-urilor, de a pretinde taxe enorme pentru lucrări la un singur hectar, se încearcă descurajarea țăranilor și silirea lor să intre în asociații. La un hectar de teren, un țaran trebuie să plătească 1 500 lei semințe (300 kilograme grâu X 5 lei), 1 000 lei aratul, 900 lei discuitul, 300 lei azotatul de amoniu (nu mai socotim gunoiul de grajd), 300 lei seceratul, 400 lei ierbicidarea, 11% din cantitatea de grâu taxă pentru recoltat, ciubucuri pentru tractoriști, 150 lei transportul și 200 lei balotatul pailor. Într-un cuvînt, mai mare daraua decît ocau. Cu toate acestea, țărani fug ca dracul de tîmîie cînd aud iarăși de termenul „asociație", iar primarul comunei este convins că Asociația Națională pentru Vinzarea și Concesionarea Terenurilor este o găsclnă pentru a ajuta la supraviețuirea birocraților din fostul U.N.C.A.P. De ce nu se pune eventualul surplus de teren la dispoziția primăriilor locale, ne-a întrebă el? În aceste condiții, odată cu punerea în aplicare a Legii Funciare, se declanșează o concurență neloială între proprietatea de stat, care beneficiază de toate înlesnirile posibile, dar și cu tarele comuniste de altădată — furtul, dezorganizarea și risipa — și proprietatea privată a țăranilor, cu gospodării individuale, lipsiți de bani, de tractoare, semănători, pluguri, combine, îmbrăcăminte etc., pentru că, în condițiile în care țărani se vor îndatora mereu la SMA pentru efectuarea lucrărilor agricole, depinzînd de haturile neomenoase ale acestora, ei devin un soi de neoiobagi care vor fi nevoiți să garanteze mereu datorile cu recoltele viitoare. În plus, toate lucrările se vor efectua mai intîi la stat, după nenorocitul obicei de pe vremea lui Ceaușescu, și abia apoi la țaran. „Pământ v-a trebuit, n-aveți decît să vă îngropați cu el cu tot!" ar fi exclamat o răzbuțătoare mărime ceapistă bihoreană, furioasă de pierderea privilegiilor.

PAȘCU BALACI ■

Cererea de proprietate

Cererea pentru stabilirea dreptului de proprietate va trebui să cuprindă:

- numele și prenumele solicitantului;
- numele și prenumele părinților solicitantului;
- calitatea în care solicitantul cere stabilirea dreptului de proprietate;
- gradul de rudenie (dacă este cazul);
- menționarea actelor care ar putea contribui la stabilirea dreptului de proprietate;

— o declarație, făcută pe propria răspundere, din care să rezulte suprafețele de teren deținute sau în drept a le primi (în cazul cînd, de exemplu, reconstituirea dreptului de proprietate se face în mai multe localități pentru aceeași persoană).

Acte necesare

Cererea pentru stabilirea dreptului de proprietate, depusă personal sau prin poștă, va fi însoțită de:

- acte de proprietate;
- certificat de naștere;
- certificat de moștenitor;
- certificatul de deces al foștilor proprietari (în cazul moștenitorilor);
- hotărîre judecătorească (dacă este cazul);

Regulamentul privind procedura de constituire, atribuțiile și funcționarea comisiilor pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor, a modelului și modului de atribuire a titlurilor de proprietate, precum și punerea în posesie a proprietarilor prevede și alte acte (orice alte acte), inclusiv declarații simple date de martori, declarații care să susțină dreptul de proprietate asupra terenului solicitat.

Atenție: actele vor fi prezentate în copie simplă semnată pentru conformitate de către solicitant sau în copie xerox.

Teologul și gestionara

Parcă nu-ți vine să crezi și, totuși, întâmplarea a avut loc la televiziune, în seara de 17 februarie 1991. O întâmplare cu mare putere de ironie și de reflecție.

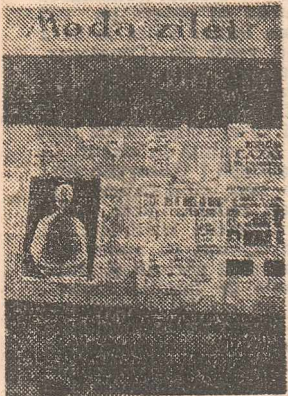
O gestionară vine — neslăbită de nimeni — să-și încerce norocul, în fața unei țări întregi, însă este trimisă de ruletă, într-o ordine, fără cusur, „la muncă”, îndemnată „să fie deșteaptă”, ca spre sfârșit să-și ia toată bruma de câștig chinuit „în bancă”. Rizi cu lacrimi și apoi, dus pe ginuri, te întrebi dacă se putea crea un altfel de scenariu mai bun decât cel al ruletei pentru o gestionară care, de obicei, vinde mai mult decât cîntărește.

În schimb, ca o ironie, a sortii, un student teolog, pe lângă alte sume consistente, câștigă de două ori cîte 999 de lei, fără a fi obligat să răspundă la întrebări. „Are pe cineva acolo sus?” te întrebi precum conducătorul jocului de noroc. Sigur că are, ținînd cont că se pregătește să-l slujească.

Iată o fabulă cu morală cît se poate de profundă.

ION MARINESCU

S-au umplut vitrinele, Punga-i ca oglinda

Fotografie de SILVIU STAN

Curier juridic

Răspundem în continuare întrebărilor privind protecția socială a șomerilor și reintegrarea lor profesională.

2. Cine sînt cei îndreptățiți să primească ajutorul de șomaj?

a) absolvenții instituțiilor de învățămînt în vîrstă de 18 ani împliniți, care nu au surse de venit proprii la nivelul a cel puțin jumătate din salariul minim stabilit pe economie, indexat, și care într-o perioadă de 60 de zile nu au reușit a se încadra în muncă potrivit pregătirii lor profesionale;

b) tinerii care înainte de efectuarea stagiului militar nu erau încadrați cu contract de muncă și care, într-o perioadă de 30 de zile de la data lăsării lor la vatră, nu s-au putut angaja;

c) persoanele al căror contract de muncă a fost desființat din inițiativa unității pentru motivele prevăzute la art. 130 alin. (1) lit. a) -f) din Codul Muncii sau cărora, după caz, le-a încetat calitatea de membru în cooperarea meșteșugărească din motive neimputabile lor;

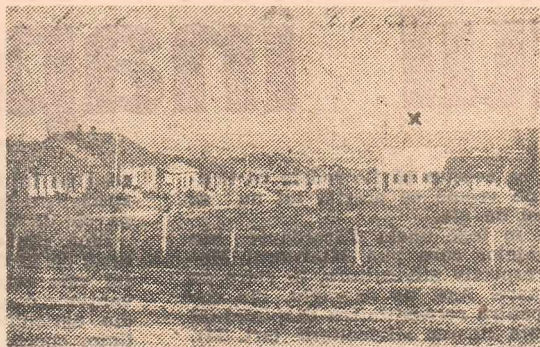
d) persoanele al căror contract de muncă a fost desființat din inițiativa unității, dacă s-a stabilit prin dispoziția sau hotărîrea organului competent nelegalitatea măsurii luate de unitate ori lipsa vinovăției persoanei în cauză, iar reintegrarea în muncă nu mai este obiectiv posibilă la unitatea în care a fost încadrată anterior sau la unitatea care a preluat patrimoniul acesteia;

e) persoanele al căror contract de muncă a fost desființat din inițiativa lor pentru motive care, potrivit legii, la reincadrare nu interzic vechimea în aceeași unitate, dacă au o vechime în muncă de cel puțin 6 luni în ultimele 12 luni premergătoare datei de înregistrare a cererii pentru plata ajutorului de șomaj;

f) persoanele care au fost încadrate cu contract de muncă pe durată determinată și care au încetat activitatea la expirarea termenului prevăzut în contract, dacă au o vechime în muncă de cel puțin 6 luni în ultimele 12 luni premergătoare datei de înregistrare a cererii pentru plata ajutorului de șomaj.

C. OLTEANU

Restituiri

Casa memorială Alexandru Birlădeanu

Andrei Dionisie, în vîrstă de 90 de ani, din comuna Codaști, județul Vaslui, ne-a pus la dispoziție cartea poștală de mai sus, o măturie emoționantă din biografia complexă a senatorului Alexandru Birlădeanu. Casa părintească a tinărului Sasa (Sura) este cea indicată în fotografie. De un singur lucru nu sîntem siguri: Senatul va aproba cu majoritate de voturi zdrăboțoare o lege prin care s-o transforme în casă memorială?

PETRE BARBU

Mafie și în școli

„Sînt mama unei fete din orașul Hunedoara. Fetița mea frecventează o școală profesională din orașul Orăștie, la liceul nr. 1 din localitate, școală ce aparține întreprinderii Chimice de aici. Se încheie și al II-lea trimestru al anului școlar și noi, o parte din părinți ne-am saturat să umblăm pe drumuri pentru a afla dacă acești copii au sau nu dreptul la bursă. Am scris și la Guvern, dar încă nu am primit nici un răspuns, cu toate că l-am auzit la TV pe domnul prim-ministru precizînd clar ce sume fabuloase se acordă copiilor unor astfel de școli. Domnul director al școlii spune că nu are nevoie de elevii aceștia, că nu le poate încheia contract (cu toate că ei lucrează alături de muncitori), deci nu le poate da nici bursă. O altă versiune a dînsului spune că burse se dau în școală numai copiilor-problemă (cei din orfelinat, cei fără un părinte, etc.), dar se pare că nici acești elevi nu primesc de fapt nimic. Cei de la Prefectură ne-au declarat că după lege, copiii ar trebui să primească bursă. Noi ce să mai credem?

În plus, cînd a auzit dl. director că ne interesăm

pe la județ de această problemă, a dorit să afle nominal persoanele respective. Oare de ce? Să se răzbune, eventual, pe copii? Secretara însăși a rezept pe elevi, spunîndu-le: „O să vă plătim ce ați lucrat pînă acum și de acum încolo să nu mai intrați în uzină!”. Poate fi normală o astfel de atitudine? Ce să facem?”

Din cite înțelegem, investigațiile dvs. au deranjat „micile aiaceri” probabile ale direcției. Este limpede că în problemă trebuie să intervină de urgență Inspectoratul Județean Școlar și — cine știe? — poate chiar și poliția economică. Așteptăm și noi, alături de dvs, un verdict just.

Din nou despre Liceul I.L. Caragiale

De unde doamna profesoară Laura Stoica ne informează că „deși Mihai Tatulea, prin emisiunea TV din 25 februarie 1991 constată că activitatea instructiv-educativă a elevilor din liceul nostru este perturbată de «bande de huligani» (unii dintre aceștia fii de SRIști și de consilieri personali ai președintelui

Cum a fost așa rămîne

În consemnarea intitulată „Fără comentarii”, publicată în revista „Flacăra”, nr. 37, din 12 septembrie 1990, semnalăm neglijența crasă cu care sînt lăsate la voia întâmplării abonamentele la diferite organe de presă. Ei bine, ori scrii ori nu, cum a fost așa rămîne: o sfidare cumplită față de cititori și de banii lor și o ironie neobrazată la adresa presei ce semnalează tarele în munca de difuzare a ei.

Ceva nemaipomenit se întîmplă în țara asta... Apar sute de titluri de presă cotidiană, săptămînală, bîlunară, lunară, cu mari cheltuieli și risipă de muncă și de hirtie, ca, apoi, să zacă în botjocura celor plătiți să le pună în mișcare. Din această cauză, cititorii rămîn neinformați la timp, iar numărul abonaților scade. Cui folosește această politică de difuzare haotică a presei?

ION MARINESCU

La Palatul Cotroceni cîntă M. Spânache

În 7 martie, la Palatul Cotroceni, domnul Ion Iliescu s-a întîlnit cu un grup de actori. Invitații domnului Președinte nu au fost mandatați să reprezinte nici UNITERUL, nici teatrele la care lucrează. Au venit acolo ca persoane particulare în urma unei convocări telefonice a doamnei Agatha Nicolau, fostă actriță a Teatrului Giulești, acum deputat FSN în Parlament. Întîlnirea a durat de la 12 la 15,30 și, din păcate, multe minute s-au risipit vorbindu-i de rău pe cei absenți și știm cu toții cît de periculoasă e răutatea actorilor mediocri.

Tînta unor oribile calomnii, o parte transmise și în reportajul televizat, a fost domnul Andrei Șerban. Andrei Șerban este apărut de spectacolele de pe scena Teatrului Național. Afirmațiile celor două actrițe Draga Olteanu și (surprinzător chiar Aimée Iacobescu) servesc spaimii multor actori mediocri care au înțeles că de acum încolo a fi actor la Național înseamnă să ai talent și să muncești enorm, au simțit că hibernarea lor lenevoasă în culisele Naționalului a luat sfîrșit. Probabil că domnul Președinte nu a luat în serios vorbele grave și mincinoase la adresa unor importanți oameni de teatru și că, atunci cînd timpul îi va permite, va verifica adevărul, acceptînd invitația Naționalului de a vedea și spectacolele.

Grupul de actori a mai cerut domnului Președinte subvenții pentru teatre uind că, odată cu împărțirea puterilor în stat, aceasta este o problemă a Guvernului. Domnul Iliescu nu a ignorat această realitate și le-a mărturisit că nu are de unde să le dea. Întîlnirea s-a terminat într-un mod foarte original cu... un program de muzică ușoară, Marian Spînoche a cîntat „O solee mio!”.

AURELIA BORIGA

ales cu majoritate covârșitoare la 20 mai), totuși, în cursul lunii februarie, catedra de limbi germane, condusă de d-na prof. Ida Alexandrescu și prin strădania prof. Silvia Florea, a pregătît un spectacol în exclusivitate în limba germană, prezentat mai întîi în fața elevilor și apoi la Casa Goethe, unde au fost invitate și personalități marcante ale ambasadei germane.

De asemenea, pe 1 martie, în Aula Magna a Facultății de Drept, alți elevi ai liceului au oferit drept mărtisoare elevilor basarbeni aflați la studii în țara noastră și a lor, cărți în mult urgisita limbă română.

Dragii mei dragi,

Nu vă mirați că mă adresez în felul acesta, dar așa îmi sîntei. Citesc revista cam de 30 de ani, vă știu pe fiecare de cînd

semnați aici, cum scrieți. Aș fi pariat că după Revoluție aceasta vă va fi orientarea. Îmi pare rău de cei pe care i-am regăsit semnînd în publicațiile cu orientare comunistă. Nu am să vă aduc reproșuri; dimpotrivă, multe, multe felicitări și mult curaj vă doresc în continuare, pentru a putea răzbate pe drumul spinos pe care vă aflați.

Avem mare nevoie de mintea și clarviziunea d-voastră de care dați dovadă acum. Numai cu buni profesioniști și cu oameni corecți în presă, fără polemici murdare, vom putea ieși din mizeria în care ne aflăm. Cred că sînteți demni de toată stima.

Pentru tot colegiul redacțional, cu tot dragul, Victoria Popa, Cluj

N.R.: Mulțumim pentru aceste rînduri și sperăm din tot sufletul să nu vă dezamăgim!

Dragostea se întreține

Mai în primăvara trecută, pînă și Alain Delon ar fi pătît de invidie, văzînd delirul provocat de dragostea miilor de femei — din capitală și din țară, fără excepție — pentru idolii lor, domnii Iliescu și Roman (ori invers, că nu toate suferetele de femeie sînt la fel!). Acum, cînd veni și ziua lor, te așteptai ca distinși domni să profite de prilej și să le întoarcă, cumva și mai altfel decât pe vremea „odiosului”, prețuirea. Să le fi oferit, de pildă, cu titlul de cadou, pozele lor, din care zîmbesc seducător preț de... 15 lei. Nu de alta, dar sigur cele vechi s-au vechit; ori, nu sîntem convinși că toate vajnicele admiratoare mai sînt dispuse acum, sau își pot permite, să-i poarte lîngă inimă la prețuri liberalizate. Și apoi, dragostea unei femei trebuie întreținută, nu-i așa?

● „Flacăra” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cît mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audi-ențele se țin zilnic între orele 11-14.

„Terorismul maghiar” a coborît în Gara de Nord

Informăm pe redactorii și pe cititorii devotați ai revistei „România Mare”, cît și pe membrii „Vetrei Românești”, că în seara zilei de 28 februarie a.c. au apărut pe tonctele difuzorilor particulari din Gara de Nord reviste porno ungurești (foarte groase) al căror preț era fixat fără tocmeală la 400 de lei. În jurul acestor „provocări” s-au strîns numeroși români nevinovați, mulți dintre ei, prinși de inghesuială și de coloritul paginilor, pierzînd trenurile pentru care își cumpăraseră bilete. Credem că organele mai sus menționate vor cere neîntîrziat U.D.M.R.-ului despăgubiri morale și achitarea biletelor C.F.R. pentru victimele căzute (a cita oară?) în „capcana desfrîului bozgoresc”!

PETRE BARBU

Alt zîmbet pentru liniștea noastră

Fotografie de CRISTIAN CĂLUGĂR

POȘTA REDACȚIEI

COSTICA CRĂCIUN — str. Chimiei 16, Piatra Neamț: Doctorul Nicolae Păun, poate fi găsit la Motelul „HANUL DOCTORULUI”, camera 14, et. I. Am intervenit pentru dv., dar, din păcate, programările au fost sistate pe anul 1991.

IOAN GAFTON PENTELESCU — comuna Dorna Candienilor, jud. Suceava: Infantulul exercițiu stilistic trimis redacției spre publicare, intitulat „Balada liderilor C.F.R.”, pe lîngă proporțiile penibilului și reavoinței, dovedesc o profundă necunoaștere a realității. Vă sfătuim să încercați la „România Mare”.

VICTOR IOAN — str. Înfrățirii 24 A, Roșiori de Vede, jud. Teleorman: Adresa Handicapatilor Fizice: Str. Banu Manta nr. 1, sector 1, of. p. 2, cod 78171. Cei de la această asociație sînt în măsură să vă ofere și relații despre posibilitățile reducerii cheltuielilor de tratament. Cît privește banii pentru abonamentele neonorate, aceștia au fost încasați de oficiile poștale.

CONSTANTIN NEGRITORU — comuna Stejar, jud. Gorj: Într-adevăr, aveți motive să fiți exasperat: n-ați primit nici acum decizia de pensionare, deși ați depus dosarul din 4 martie 1990. Vă promitem să facem și noi demersuri și să vă ținem la curent.

GH. DUMITRU — Păltiniș, jud. Dimbovița: Vă vom trimite noi numerele neprimite.

VALERIA DORNEANU

De la coadă adunate

Înțelegem că e jale!

— Ce spui, dom'ne, ce cuvântare a ținut domnu' Roman?

— La care te referi, că dînsu' ține multe?

— Ei, la ala în care a dat cu ochii de profunzime, cum zicea domnu' Domokos Geza, de-a adunat toată atenția...

— A, raportul Guvernului... Păi, ce să mai zic eu, dacă s-au pronunțat mințile luminate din Parlament? Nu spuseră dumnealor că n-au înțeles nimic?

— Vezi, că aici n-ai priceput dumneata!

— Ei, n-am priceput...

— Păi, n-ai priceput! Cum era să zică el, așa în gura mare, la toată lumea care i-a ales, că nu-nțelege o iotă? Societatea nu înțelege! Așa au declarat! Și cine e societatea? Dumneata, eu... ăștia care sîntem pe aici.

— Aștia de la coadă?

— Mai ales ăștia! Ei nu înțeleg cum e cu teoria; că la asta, stăm bine!

— Păi, dacă nu rimează cu realitatea, cum zicea tot domnu' Geza pe care-l pomeniși?

— Nu, dom'ne! Nu se înțelege, pentru că forma e la un nivel așa de ridicat, că cei neinițiați rămîn cu gura căscată. „Stilul Petre Roman”, cum i-a zis domnu' Ionel Săndulescu...

— „ori stilul în care forma ascundea fondul, cum s-a scăpat domnu' Brătescu de la TV.

— Pentru domnu' Rațiu și forma și fondul sînt clare ca lumina zilei! N-ai

văzut ce fericit era că, în sfîrșit, a ajuns și domnu' Roman la vorba lui, cu economia de piață? Că de cînd își bate gura, sîracu!

— Numa' de-ar ajunge și la vorba alaltă cu protecția socială!

— Deh, om umblat prin lume...

— Da' ce? Domnu' Brătianu nu-i umblat? Și-a zis-o foarte răspicat că guvernul ăsta nu e bun.

— Ei, ăla a fost momentu' vesel din Parlament. Doar nu l-ai luat în serios? Mai degrabă gîndește-te la domnu' Văcaru, de la F.S.N. că a zis niște lucruri...

— Ce? Că domnu' Roman a venit să așeze ce nu era așezat în opinii? Mare scofală!

— Lasă asta! A mai zis că raportul, fiind el cam teoretic și fără soluții, se gîndesc ei să ne ofere... așa... niște „schite”.

— Cum ne-a oferit și legile! Că le-a zis...

— Insulare... De', fiecare cu stilul său. Adică, de ce să fie un stil „Petre Roman” și să nu existe și un stil parlamentar: insular.

— Da! Și pînă să ajungem de la o insulă la alta, ori să ne înecăm, naibii, ori să ne apuce Pastele...

— Păi, ce mai e pînă la Paște?

— Eu mă gîndeam la Paștele cailor...

— Mda!... Că la urma urmei, ce mare filozofie era de priceput din raportu' ăla?

— Că e jale... Parcă nu știam!

LIANA TATOS

Cu drag, exportăm români

Aflăm că, de curînd, **Societatea de interese comune**, o firmă apărută peste noapte în peisajul economic autohton, publică anunțuri în ziarele vîlcene, în care se solicită dulgheri, fierari betonisti, zidari și alți „specialiști în munca brută”, propunîndu-li-se un contract „avantajos” de lucru în Germania. De ce tocmai români? Simplu: fiindcă forța de muncă din România este foarte dornică de emigrare și, pe deasupra, este cea mai bună și cea mai ieftină din Europa de Est. Ea este, pare-se, preferabilă forței de muncă din Ungaria, Polonia și Bulgaria. Muncitorii români se mulțumesc, în-

sumarului argumentează acest fapt: „Eurocentrismul!”, „Secolul frigului”, „Muzeul masoneriei de la Paris”, „Dumnezeu s-a născut în exil”, „Argetolianu — noi memorii inedite”, „Paranoia — o boală a dictatorilor”. Revista „Occident” este editată de Asociația Paneuropeană a Intelctualilor din România. Un fapt care explică, de altfel, ținuta revistei... (E. Mihăescu).

Armată, șampanie, debandadă

Ultima zi a lunii februarie a rezervat trecătorilor bucureșteni din Piața Gîrjului aflați în zonă la ora 11,00 o nouă tate insolită: în ușa magazinului de dulciuri și

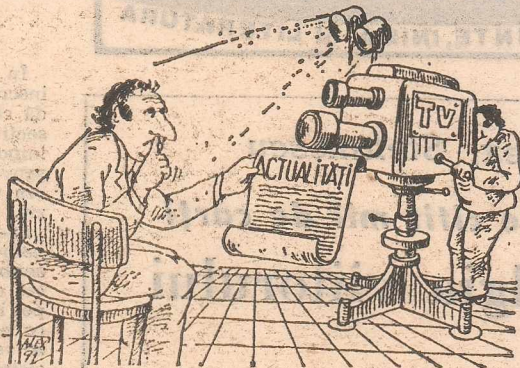
ții. De pildă, au început să răsără pe străzile Capitalei taxiuri particulare provinciale. Pare cel puțin bizar să vezi foind cu seninătate automobilele cu obișnuitul marcaj deasupra și cu numere de înmatriculare de Dimbovița, de Argeș sau Vaslui înțelegem, Bucureștiul e vad bun, dar cui plătește impozit respectivii? Garda Financiară știe să fan-deze? (C. Pavel).

Buteliile zboară?

De curînd, după 1 ianuarie 1991, s-au înființat, „pentru o mai bună distribuție a acestora la populație”, centrele volante de vânzare a buteliilor de aragaz. Volante, volante, dar s-o știm și noi! Așa de volante incit ele, probabil, zboară pe deasupra capetelor noastre ignorante și tunse zero (uniform) la mășina de tuns a tinerei și originalei noastre democrații! Astfel incit vă putem informa că ele se vînd „pe șoptite și pe invirtite” direct de la soferii mașinilor cu butelii, la prețurile... liberalizate brusc de 200—300 de lei pe butelie! Să fi devenit buteliile volante mai ușoare ca... „foile” volante? (M.G.).

Și N.S. Dumitru

Citim amuzați ultimul(?) interviu acordat de N.S. Dumitru, în care acesta subliniază cu obstinație următoarele: „Declar, cu acest prilej, contrar difuzării unor informații neconcordanțe cu realitatea, că nu mi-am dat demisia din Front, și pînă la Convenția Națională, continuu să dețin calitatea de prim-vicepreședinte al F.S.N.” — deși nimeni nu-l întrebese absolut nimic despre demisia ori funcția pe care o are (încă) în cadrul „calului troian”. Firul interviului ne poartă spre evenimente de la Tîrgu-Mureș și implicit spre „Raportul Tîrgu-Mureș”, prilej cu care N.S. Dumitru ne vorbește cu nonsalanță despre: „șansa Uniunii Vatra Românească de a se impune ca apărător a demnității „jignite” a românilor ardeleni”. Șansa care, după părerea noastră, e profesionistă ajutată. Îi sugerăm lui N.S. Dumitru să ne vorbească în interviul

AUREL ȘT. ALEXANDRESCU

proxim despre „șansa” pe care au avut-o „minorii” de a se impune ca apărători ai demnității „jignite” a muncitorilor de la I.M.G.B.! Sîntem convinși că, în această privință, d-nia sa, N.S. Dumitru știe totul pe de rost... (M.G.)

Cine exmatriculează senatorii

La ședința Parlamentului, desfășurată în plen, joi, 28 februarie, sala arăta ca o clasă disciplinată de copii re-

sectoare, sate, comune, orașe, municipii, județe și municipii București”. Asta mai lipsea: să avem și organizații de partid, mișne-poișne, la creșă! Și, colac peste pupăză, cine credeți că este organul suprem de conducere? Bineînțeles, Congresul Partidului! Ne întrebăm de unde va porni numărarea congreselor: de la 1 sau de la 15? (M.G.) Și N.S. Dumitru.

Să n-avem vorbe

Deși Televiziunea a catalogat recenta conferință de presă a dom-

să afle cine sînt făptașii, iar domnul rector se întreabă intrigat, dacă, nu cumva, e vorba de vreun piroman. Tot ce se poate, deși s-ar mai ivi și alte supoziții. Spre pildă, ar fi posibil ca naivii să creadă — după ceea ce vîd — că unii dintre parlamentarii prezentați cu sfîntenie în timp ce lansează replici goale și sforăitoare, ori morfolese cite un monolog, sînt absolvenți ai mult năpăstuitului institut superior. N-ar fi nimerit ca la viitoarele marșuri de protest — care tot nu-i mișcă pe cei ce-ar trebui să cerceteze — să se anunțe că parlamentarii cu pricina n-au frecventat nici măcar vechea școală populară de artă?

Invidie

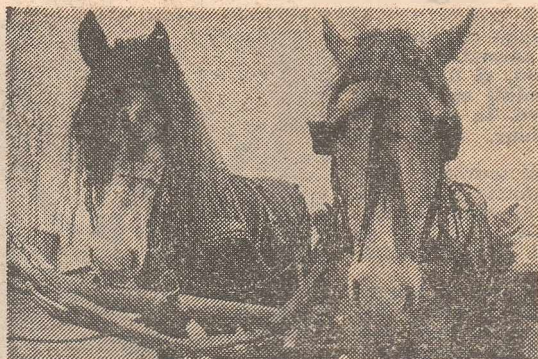
Una din multele vorbe din popor zice că românul n-are loc să trăiască de grija altuia. Acum ne-am găsit să tragem cu ochiul peste bafia picată pe capul ălor care făcuseră „revoluția de catifea”: lor, ziua de 1 aprilie le va aduce drept cadou, nici mai mult, nici mai puțin, decît legea „mării privatizări”. Adică, de ce să fim invidioși? Ce, nouă, care am făcut „revoluția transmisă la T.V.”, nu ni s-a promis pe 1 aprilie un mare dar? Sigur că ni s-a promis și, mai mult ca sigur, îl vom și primi: „marea liberalizare”!

O chestiune de bun simț

Singur, singurel și nechemat de nimeni, dl. senator Radu Ceantea a venit cu pira! Ia, ascultați, măi fraților, ce pătește dumnealui: Adunarea constituantă nu-l bagă-n seamă; nu i se iau în considerație amendamentele; se votează de șapte ori; mulți din cei ce hotărîsc viitoarea noastră soartă, trag chiulul — e sigur, i-a numărat domnul Ceantea pe cei absenți. Cum nu-i mai ajunge „Vatra Românească” și P.U.N.R., că acolo a zdrobit opoziția, iar în adunarea cu pricina nu-l mai ascultă nimeni, se instalează în Studioul 4, într-un monolog de-a surda cu țara, provocînd, pînă și pe fața domnului Roșianu, un suris jenat: „Domnul senator a venit singur...” Și, dacă a venit, ce? Chiar trebuie, pe banii noștri, pe timpul nostru și în casele noastre, să-i suportăm pe toți care au ajuns la părerea că sînt buri-cul pămîntului? N-am putea înființa și noi, ca londonezii, un parc, în care luciditatea, pudoarea și bunul simț să nu mai aibă nici o importanță? Pentru că, pînă la urmă, este, totuși, o chestiune de bun simț!

Grupaj realizat de
LIANA TATOS

Nu mor caii cînd vor ciinii!

Fotografie de
CRISTIAN CĂLUGĂR

țelegem, chiar și cu puțin: cam 7-8 mărci pe oră, adică jumătate din cît ar solicita un muncitor român toate acestea? Simplu: păi, dacă n-am știut să aducem Occidentul la noi, mergem noi în Occident! (M.G.)

„Occident”-ul e sobru!

În publicistica noastră balcanică, imaginativă și, firește, speculativă, exemplele de sobrietate și ținută intelectuală sînt relativ puține. Unul ni-l dă revista cu un titlu aproape ciudat „Occident — 16 — 22 Timișoara — București”. O simplă citire a

produse zaharoase, raba M.Ap.N.-ului cu numărul A — 6265, tip DAC 665 T, descărca de zor navete cu sticle de șampanie. Cum se vede treaba, puține lucruri au rămas civile. Cum magazinul cu pricina nu este nici popotă, nici manutanță, nici cantină cazonă, nu putem găsi decît o singură explicație prezentei vehiculului kaki: cartierul respectiv se numește, ce-i drept, „Militari”! (C. Pavel).

Garda en garde

Bucureștiul a devenit orașul tuturor posibilităților. Nu te mai miri, practic, de nimic. Ba chiar e șocant dulcele „far niente” al majorității

Alex, Ștefănescu

Mai sint de citit mii de cărți Nostalgia viitorului

Nicolae Manolescu, *Istorie critică a literaturii române*, I, București, Editura Minerva, 1990. Lector: Z. Ornea. Coperta de Dumitru Verdeș. 338 pagini, 65 lei

De cîteva ani, Nicolae Manolescu, a renunțat la telefon. A fost un act de cruzime, fiindcă i-a lăsat fără ocupație pe securiștii care îl interceptau convorbirile. Dar a fost și un mod eficient de a se izola de lume pentru a putea scrie istoria literaturii române. De fapt, *Istoria critică a literaturii române* — acesta este titlul vastei opere de sinteză din care a apărut recent primul volum.

Acest prim volum înfățișează geneza — de cîteva secole — a literaturii române, de la cronicari și pină la pașoptiști. Este perioada pe care a evocat-o și Mihail Eminescu în *Epigonii*, considerind-o paradisiacă. Nicolae Manolescu nu mitologizează epoca și nu o privește nici măcar cu nostalgie. El citește cu spirit critic scrierile vechi, dar, cum spirit critic nu înseamnă frigiditate, lectura sa activează emoții de demult sau face emoționante pagini rămase fără ecou la vremea lor.

Nicolae Manolescu — trebuie amintit acest lucru — este cel mai important critic literar al ultimelor decenii. De aproape treizeci de ani scrie cronici literare, săptămîna de săptămîna (inițial în *Contemporanul* și apoi în *România literară*), fără să facă vreo concesie regimului comunist. Competența sa desăvîrșită, exigența rareori dezmințită și, probabil, și eleganța stilului i-au conferit în timp o autoritate fără egal. El poate transforma un autor necunoscut într-o celebritate, așa cum poate arunca în neant prestigiul unui impostor. Este și un strălucit profesor universitar (cucerindu-l pe studenții printr-un nonconformism structural și prin capacitatea de a gândi la scenă deschisă). A scris și studii, de o remarcabilă fantezie critică, despre clasici (Al. Odobescu, Titu Maiorescu, Mihail Sadoveanu, Tudor Arghezi), a elaborat sau doar schițat teorii estetice (de exemplu, o tipologie a romanului) capabile să ducă la o înțelegere nouă a literaturii. Dar îndeletnicirea lui predilectă rămîne judecarea promptă, din mers, a literaturii române contemporane, a unei literaturi, deci, în statu nascendi. Tot ce au creat valoros scriitorii români din cîteva generații succesive, de la Nichita Stănescu la Mircea Cărtărescu, s-a impus în conștiința publică și a căpătat o anumită imunitate la campaniile anticulturale ale dictaturii și datorită lui Nicolae Manolescu, care s-a bătut neobosit, pe viață și pe moarte și totuși mereu surizător, cu adepții prostului gust, alți de numeroși și influenți într-un sistem totalitar.

Am amintit toate acestea pentru a sublinia faptul că Nicolae Manolescu este prin excelență un om al timpului nostru. Împrejurarea că tocmai el s-a angajat să „șteargă colbul de pe cronică bătrîne” nu rămîne fără urmă. În literatura de altădată criticul vede prefigurări ale literaturii de azi. Nu anticipări, ci un fel de aspirație a literaturii din alte vremuri de a deveni literatura secolului douăzeci. Iată, de pildă, cum i se înfățișează lui Nicolae Manolescu celebra scriere a lui Ion Budai Deleanu: „*Tiganiada* este mai degrabă o epopee a literaturii decît una a țiganilor și o comedie a literaturii mai degrabă decît una a limbajului. Ea ne oferă, de altfel, repertoriul quasi-complet al intertextualității: pastişă, sarjă, parodie, citat, aluzie, comentariu, prefată, glosă și așa mai departe. Este probabil una din cele mai perfecte ilustrări ale «literaturii de gradul al doilea» (Genette, 1982) de la *Don Quijote* încocoare, comparabilă cu performanțele moderne ale unor Joyce, Borges și Nabokov, scriitori lingă care Budai stă la fel de bine ca și lingă Ariosto, Tasso, Voltaire sau Pope. Are comun cu ei, pe lângă simțul artificialului, al artei ca joc, o anume intuiție a gratuității și a absurdității înseși în delectării poeticești”.

Sensul din *Epigonii* se inversează. Literatura secolului douăzeci devine — în viziunea lui Nicolae Manolescu — un paradis al literaturii, visat de literatura secolelor trecute. Scriitorii de altădată au parcă o nostalgie a viitorului.

Ion Lăncrănjan

S-a mai stins un scriitor român, prozatorul Ion Lăncrănjan, la scurt timp după poetul Florin Mugur. Autor al unei opere impresionante, Ion Lăncrănjan s-a aplecat de-a lungul întregului său destin asupra unor teme grave, asemenea tuturor prozatorilor ardeleni în succesiunea cărora se înscrie. Dedicîndu-se problemei țărănești într-un timp în care asemenea teme nu și-au găsit mulți scriitori pe măsură, Ion Lăncrănjan a fost o conștiință care și-a apărut neamul și țara, după credința și puterile sale, în mijlocul unor virtuți istorice. Ultimul său text, scris înainte de a muri, poate fi un exemplu de autoevaluare lucidă pentru mulți contemporani, de acum înainte.

Omul controversat care a fost Ion Lăncrănjan în viața noastră literară s-a retras acum dedesubtul paginii, lăsîndu-și opera ca mărturie că a iubit cu patimă Transilvania și întreg pămîntul românesc. (I. Z.).

Tudor Octavian

Snobilimea română

În universitățile Evului Mediu, inscripțiile fiecărui student (dovadă că au funcționat de cînd lumea seclii de cadre), rețineau ca fapt important obirșia înaltă. Cine nu provenea dintr-o familie cu blazon era urmărit în catalog și, mai tirziu, în funcții de specificația: „s.nob”, — prescurtarea lui „sine nobilitas”. Cu vremea, cuvîntul snob a început să-l desemneze pe cel care, în lumea mondenă și, apoi în cea artistică încearcă să pară ce nu este. Cînd se strică, spre a se reaceza pe criterii mai bune, un sistem de valori, primii ies în față snobii. Lucrarea lor se recunoaște imediat: e fudulă și îngrozitor de plictisitoare. Unde e plictis, trebuie să cauți ambițiile de ascensiune socială ale unui snob. Fiindcă persoanele fără noblețe în fire luptă să-și facă un nume într-un domeniu, pentru a-și croi un rost în altul. Deoarece originea nobilă aproape că nu mai contează — descendențele princiere fiind inventariate scrupulos — se poartă ca snobii și cei cu atingere la o origine nobilă. (Prin anii '80 am căpătat permisiunea de a vedea un tablou de Vermeer aflat în colecția unui faimos baron parizian. M-a primit secretarul cu înfățișare senorială al domnului Rothschild, baronul înfățișîndu-se, cîteva clipe mai apoi, ca un modest secretar, incintat că mă putea cunoaște!)

Forța snobului stă în credulitatea persoanelor cu care are de-a face. Oamehii se lasă înșelați, întrucît e obositor să trăiești cu ideea că totul în jur e numai înșelăciune.

După revoluție, în teatre se urlă. Nu există montare, fie ea dramă fie comedie, în care actorii să nu fie puși să producă mult zgomot. Publicul e agresat și se plictisește solemn, cu convingerea că teatrul pe care l-a văzut înainte era prost. Publicul are bua simț și acest bun simț îl împiedică să-i bînuie pe regizori de snobism. Dacă așa nu e bine — se întreabă omul echilibrat, care vine la spectacol spre a-și consolida pornirea naturală la echilibru — atunci de ce creatorii marii plictiseli nu se străduie să se facă populari și agreați prin ceva mai bun? Cauza e una: nu pot. Și ar mai fi o cauză: snobul la snob trage. În public, se găsește un procent mare de snobi. Ca să nu mai vorbim de comentatori, timorați de gîndul că ar putea să fie considerați nu îndejuns de permeabili la noutate. Criticii, care se tem că s-ar putea să nu pară suficient de deștepti, sînt o nenorocire deoarece ei au mijloacele să demonstreze că o ineptie e operă de artă.

Muzeele și expozițiile sînt pline de ineptii contemporane. Din rațiuni apăsate comerciale, sponsorii unor manifestări cer artiștilor — adeseori prin contract — să producă imagini și obiecte despre care să se vorbească, nu importă cum. Critica de artă, mergînd dintotdeauna cu interesele artistului — dintr-un firesc sentiment de coaliție cu noul, cu curajul și inovația — tratează cu bunăvoință pe smecheri, considerînd — nu fără argumente — funcția lor de ferment.

Bogații, adică, trebuie constrînși, indiferent pe ce căi, să scoată banii și să-i plătească pe artiști. Nicăieri nu se întâlnește o forță mai mare de snobi ca în piața artelor plastice. Proba snobului e aici ușor de făcut: cel care expune ceva prin referință la altceva sau care își propune să lupte împotriva a ceva, în loc să fie preocupat de construcția unei idei cu tușea spiritual personal, trebuie bînuit de snobism. Creatorii autentici au prea puțin timp pentru dezvăluirea resurselor proprii, ca să mai piardă vremea în războaie cu confrății. Nimeni nu rămîne în istoria culturii prin ce demolează. Totuși, numărul persoanelor care se afirmă dovedind erorile celorlalți e mai mare decît al constructorilor. De ce oare din atîția tineri interesați ies atîția bătrîni plicticoși? Probabil că tinerii nu-s atît de interesați, cît agitați. Agitația trece de regulă drept talent. Snobi sînt cei care vorbesc tot timpul despre arta lor, în loc ca arta lor să vorbească despre ei.

O seamă de cărți sînt prezentate cu lauda că au fost respinse de cenzură înainte de 1989. O seamă de scriitori, vestiți mai ales pentru lipsa lor de productivitate, se poartă ca și cum cenzura l-a împiedicat să conceapă o operă. Majoritatea adversarilor celor rămași, din motive politice, fără o bibliografie cu adevărat conținătoare o constituie scriitorii care n-au să aibă nicidec bibliografie. La circumstanța Uniunii, bețivii din vocație trag temele snobilimii române postrevoluționare cu gîndul, nu la impozorii de miine — fiindcă sînt tot cei de ieri — ci la impozorii de poimîne. În literatură snobul e ca gîina care scapă un ou și cotodăcește de parcă ar fi ouat o planetă.

Fără premeditare

Dacă nu aș fi citit comedia lui Alex. Ștefănescu poate m-aș fi lăsat pătălit de vehemența altor confrăți în discutarea spectacolului „Love story in lift”. Dar în timp ce face să cunosc bine piesa și să o consider, după mai multe lecturi, excelent scrisă. Și mai este ceva, în graba de a decapita cit mai mulți contemporani unui încă mai confundat piesa cu spectacolul și în această învăluitoare derută, știrea despre premiera lui Alex. Ștefănescu era cit pe aci să ajungă în pagina de externe.

Dar să revenim la spectacol. Montarea piesei „Melania și ceilalți” cu titlul modificat „Love story in lift” de către Teatrul de revistă din Constanța este total neinspirată artistic. Există în pri-

mul rînd un viciu de structură. Piesa se desfășoară pe două planuri care alternează permanent. Prima grijă a regizorului trebuia să fie aceea de a armoniza aceste două nivele. Opțiunea pentru muzical și introducerea ici colo a unor melodii vor duce însă la o și mai mare fragmentare. Este grav și faptul că piesa este citită la nivelul cel mai superficial așa încît spectatorului i se oferă doar poleiala unei idile cu happy end. Dar poate aș fi fost mai îngăduitor dacă, în ciuda tuturor acestor erori, aș fi văzut un musical ca pe Broadway. Nici pomeneală! Un joc de operetă, gesturi stîngace, sunete care sunau spart și incolor. Aș rezuma în trei cuvinte severe dar perfect adevărate: lipsă de

har. Și toată această eroare se înfățișă într-un spectacol care aducea pe scenă un debut în dramaturgie. Aceasta este o circumstanță agravantă pentru cei care au creat spectacolul. E grav să fii superficial cînd este vorba de un debut. Faptul că eroarea s-a produs din stîngăcie și nu cu premeditare nu poate fi o scuză.

Dar nu vreau să fac o nedreptate. În ultimele momente ale spectacolului intră în scenă pentru a spune trei replici Dumitru Caramitru (frate cu Ion Caramitru) care joacă în travesti rolul unei femei de serviciu. Sînt minute de exuberanță în care acest acrobat al comediei își cucerește publicul. Nu e prima oară cînd îngheț într-o sală de spectacol pentru a vedea cinci minute de teatru bun.

AURELIA BORIGA ■

„NOI NU AM AVUT PARTE DE UN BÉJART”

— Trebuie să mărturisesc că sînt nedecis. Nu știu cu ce să încep. Cu faptul că ești unul dintre premiații revistei „Flacăra” pe anul 1989, cu Francisc Valkay, coregraful, pentru că balerinul „a ieșit la pensie”, cu turneul în India al Companiei „Arabesque Star” a Operei Române din Timișoara, de care te ocupi acum?

— Vă propun să vorbim din toate cîte puțin și chiar în ordinea enunțată de dv.

— Bine. Atunci să revenim, în urmă cu un an, la momentul cînd Francisc Valkay a avut plăcerea să afle că este unul dintre premiații Revistei „Flacăra”.

— Momentul a fost cu totul inedit. Nu aveam habar de acest premiu, cînd fiica mea a aflat lucrul acesta, citînd „Flacăra” și mi-a arătat revista. Nu-mi venea să cred. Forma absolut originală de a te anunța, prin revistă, că ești laureat, este de-a dreptul spectaculoasă.

— Ceea ce, trebuie să mărturisesc că nu îți displace. În plus a fost o recunoaștere a activității de o viață, venită chiar în momentul, imi pare rău că trebuie să o spun, pensionării tale.

— Este un adevăr. A fost o recunoaștere neașteptată. Pe diplomă este scris: „Se acordă premiul Flacăra, pentru „Dans, dans, dans”.

— O formulare interpretabilă: pentru întreaga activitate de dansator, care nu a fost o activitate oarecare, sau pentru spectacolul „Dans, dans, dans”, pus în scenă, de tine, la Timișoara?

— Și într-un caz și în celălalt, premiul revistei „Flacăra” a fost pentru mine o mare bucurie și reprezintă încununarea carierei mele artistice...

— Într-o profesiune ca a voas-

tră, efortul își spune cuvîntul de vreme, așa că, e normal, ca după vîrsta de 40 de ani, să li se creeze balerinilor condiții speciale, în vederea pensionării. În ce te privește, în profesiune, ai fost un longeviv.

— Cu dansul am terminat pentru că, efectiv, efortul fizic m-a oprit să mai fac un dans competitiv și de valoare, care să nu strîbească stăchetă la care ajunsesem.

— De-a lungul anilor ai fost nu numai prim-balerin la Opera Română din Timișoara, ai fost unul din primii balerini ai scenei lirice românești, iar Televiziunea Română vă invită permanent, pe Rodica Murgu și pe tine, la emisiunile de profil, făcîndu-vă cunoscuți în întreaga țară. Cum de ai ajuns la aceste performanțe?

— Prin muncă, efort și voință extraordinară. Evident, am avut și foarte multe satisfacții, pentru că ceea ce nu am dansat la Timișoara, am dansat în alte locuri: Othello, Spartacus. Cariera mi-a oferit tot ce este posibil, tot ceea ce nu se află scris în cartea de muncă a unui balerin.

— Ai fost un ambițios.

— Nu este vorba numai despre ambiție, ci de o predispoziție și acea longevitate despre care vorbești mai înainte. Am știut să „îmot” destul de bine în roluri de referință în cultura coregrafică.

— Balerinul Francisc Valkay s-a confundat pe parcursul activității sale cu baletul Operei Române din Timișoara. Dovadă și ce faci acum în cadrul colectivului.

— Pot să vă spun că din 1957, de cînd sînt eu la Opera din Timișoara, s-ar putea scrie o istorie a baletului de aici, care este plină de evenimente și care, la

un moment dat, a ajuns baletul cu repertoriul cel mai bogat din țară și chiar colectivul era de o calitate profesională impecabilă. Sigur, că dacă numele meu se leagă de acest colectiv, mă bucură. Dar, cel mai important este faptul că am făcut parte dintr-o colectivitate care, la un moment dat, și-a pus amprenta pe coregrafia națională.

— Dar au venit și momente dificile pentru baletul timișorean și nu numai pentru el.

— În ultimii 15 ani coregrafia românească nu a beneficiat de un invitat de renume, care să pună în scenă un spectacol de referință. Baletul nostru n-a avut parte de un Béjart, care din anii '50 a început să schimbe paleta și scri-

Correspondență literară

Constantin Liliana: după cum vedeți, am reluat această rubrică solicitată cu insistență de un mare număr de cititori. Urmăriți-ne în continuare ● **Iulian Nuță**: „Mulți/Se înalță/Spre lumină/Puțini/Știu că lumina/Este în ei”. ● **I. M. Partial**: dacă epigramele dvs. ar fi fost mai bine realizate artistic, le-am fi gustat mai mult ● **Trandafir Simpetru**: „Singur/Voi fi/Prin ninsoarea/Oarbă.../Biciuit/De frigul/Dospit în/Crengile norilor/Oh, ce zi!” ● **Gabi Robescu**: Ar fi ceva dar, deocamdată, prea puțin. Mai consistentă, Fotografie în cimp ● **Olimpia Cococnu** (două plicuri): aveți sensibilitate dvs. ar sugați-i multe, multe lecturi. Se vede că n-ați descoperit încă poezia scrisă după 1980. Iată un frumos exemplu: „De-ai să fringi creanga de-argint/Cind amurgul se topește,/Feciorelnic te cuprind,/Ploaia este un colind/Îngerul ce ne păzește”. Frumusețea acestor versuri pare picată din lună! ● **Bleda Ana** (două plicuri): „Domnul să coboare/În brațele noastre/Și învia-va tot ce-am pierdut/Din noi”. De acord! Ce facem, însă, cu prea desele abateri de la gramatică? ● **Gabriela Irimescu**: apreciez gândurile dvs. despre poetul Aurel Dumitrescu

pe care l-am întâlnit, înainte să moară, pe malurile Nistrului, în Basarabia. Reveniți. ● **Derda Eva**: mulțumesc pentru gest. Succes în toate! ● **Camy (Medgidia)**: mi-a fost imposibil să urmăresc versurile trimise din cauza multelor greșeli de ortografie. Gramatica, înainte de toate! ● **Ecaterina Moraru, Rodica N.V. Simion, Alexandru Vasile**: registrul stilistic al textelor trimise nu intră în preocupările revistei noastre ● **Dr. I. P.**: publicăm textul dvs. nu pentru că am fi de acord cu ideea pe care o conține, vizavi de privatizare, ci pentru că ascunde o reală durere a facerii. Cuvintele poemului împrumută, parcă, o parte din multa suferință pe care ați tratat-o ca medic. Vă respectăm dorința de-a apare nesemnă:

PRIVATIZARE

Să ne privatizăm durerile din veacuri,
De sărăntoc sau vovod martir,
Și ambalate-n sticle de colir,
Să le expunem în vitrinele cu smacuri.

Să ne privatizăm durerea din prezent

Și-n sticle mari, cu forme de sticlă,
S-o toarne cei ce știu frumos a scrie,
Apoi, s-o vindem pe dolari în occident

Căci domni cu sacourile sport,
Născuți printre calculatoare și dischete
Nici nu vor observa pe etichete
Avertismentul clasic: cap de mort.

Și fără ca măcar să bănuiască,
Rizind de prețul modic al licorilor,
Vor bea, să le țighească prin toți porii,
Durerea, ieftina durere rămănească.

Dora Constantinescu: nimeni dintre corespondenții acestei rubrici nu mi-a trimis atâtea scrisori și atât de încărcate de viu destin uman, ca dvs. Mi-ar plăcea să am, în fața scrisorilor dvs., mari puteri: aș vindeca totul, dincolo de cuvinte. Iertați, vă rog, tăcerea de citeva luni. Sint sincope firești în destinul unui om și al unei publicații. Ca și unele momente de neinspiratie. Vă păstrează toate textele, voi face în totmai cum doriți. Dar faptul că de la marginea mării un om ca dvs. trimite semnale atât de vii e o victorie în sine. Vă sint recunoscător.

ION ZUBAȘCU ■

Ninge

peste ora de fizică

a nins pe munții orașului
în curind șoselele vor muri sub pași
trecătorii vor dispărea în triunghiul
bermud al iernii
de pe terasa restaurantului se strâng
mesele
cu molecule pline de alcool și țigară
ninge peste ora de fizică pierdută
doamne cum mai pe suflet îmi ninge
spărgându-i carcasa de pirită
poemele trimise la moarte-nviere
și hanoracul maro al toamnei
acestea toate văzute pe geamul poștei
într-o oră de fizică desfășurată în altă
epocă
vreau să pling un plin de galaxie
albastră
și să-i spun ei: hai să ne-mbătăm

a nins pe munții orașului

ȘTEFAN DÂNCUȘ ■

Desen de

GHEORGHITA URIAȘU ■

Rocadiere

În anii '80 te-am cunoscut
Tu erai vizătoare ambulantă
de radiere și
de la tine am cumpărat
una bucată „Rocadiere”,
mare cit o bucată
de ciocolată

Fiind arhitect
te-am putut întreține destul de bine

și tu te lăsași
de speculă cu radiere
„Rocadiere”

Însă cu ultima bucată
din radiera mare cindva
cit o ciocolată

ai șters tot ce-a fost între noi,
ai spus „Aho!”
și-ai plecat cu banii de mașină
pe care i-am strins 5 ani într-o
garsonieră

destul de uzată.

SANDA SEBASTIAN ■

sul dansului, în general, pentru că din considerente financiare n-am putut pune în scenă compozitorii contemporani. N-am putut dansa pe muzica lui Stravinski sau Bartok, care s-a născut la 60 de km. de Timișoara. Niște absurdități peste care greu se poate trece, care niciodată nu se pot uita, de pe urma cărora cultura națională a avut foarte mult de suferit. Noi, din 1967, nu am mai ieșit cu trupele de balet într-un concurs internațional. Nu am avut posibilitatea să ne verificăm comparativ cu alții. Iar în lume, în acest timp, nu s-a stat pe loc. Abia acum simțim dur niște măsuri luate în „anii lumină”.

— Cum vezi soluționate aceste dificultăți, nu numai la Timișoara? Vorbim despre balet.

— Cu foarte multă sinceritate în meserie și cu foarte multă competență, cu individualități care să capteze în jurul lor o adevărată comunitate și care să fie crezute și respectate. În jurul unui om competent, bun organizator, care să cunoască ce este astăzi foarte interesant și valabil.

— Este ceea ce ați încercat voi, aici, la Timișoara, prin crearea, la Opera Română, a companiei „Arabesque Star”. O mină de oameni, pe care i-am văzut la lucru înainte de plecarea în India.

— Cu toate că, prin pensionare, nu mai sint angajații Operei, baletul din Timișoara m-a ales, în absența mea, prin vot secret, șeful acestui compartiment. M-am apucat serios de muncă și am reușit, într-o lună, să scot spectacolul „Un strigăt pentru tine”, un spectacol fără decor, fără investigații exagerate, dar un spectacol de credință în coregrafie, un spectacol de idee, în care dansatorii trebuie să fie atât de bine manevrați, încât să convingă spectatorul numai prin calitatea care o au, ca dansatori.

— Și „Un strigăt pentru tine” s-a auzit și a fost văzut în India, pe un alt continent.

— Noi nu am fost pe un alt continent, am fost pe altă planetă.

— De ce?

— Pentru că, începând cu această țară, care ne-a oferit imagini incredibile și care nu are o idee clară despre baletul clasic sau despre dansul modern, continuând eu felul în care am fost primiți, cu condițiile care ne-au fost create, cu atmosfera din cadrul colectivului, totul pledează pentru afirmarea mea.

— Nu dorește ea disecția noastră să continue cu impresii turistice din India, ci cu unele puncte de vedere, privind evoluția voastră artistică, acolo. Deci...

— Festivalul internațional de dans s-a desfășurat între 8 și 25 decembrie 1990, în mai multe orașe din India: Bombay, Triyandrum, Madras, Bangalore, Mysore, Jaipur, Calcutta, Haridwar. Noi am prezentat cinci spectacole la Bombay, Calcutta și Delhi.

— După cum spuneai, în India dansul de pe alte meridiane nu prea este cunoscut.

— În India, abia acum s-a făcut cunoștință cu dansul modern, cu aspectul coregrafic din toate punctele de vedere, de aceea și reacția lor a fost foarte diversă. Noi ne așteptăm, de exemplu, ca ansamblul din Uniunea Sovietică să placă foarte mult, mai ales că s-a prezentat cu „Lacul lebedelor”; dar nu a fost așa.

— După părerea ta, ce impresie a lăsat ansamblul „Arabesque Star” al Operei Române din Timișoara?

— Foarte bună! Dacă ar fi să facem o clasificare, ne-am situa cam pe locul al treilea după formația americană, cu dansatorii foarte buni, poate cei mai buni, după cei din Ungaria. Programul nostru a plăcut mult și a fost nu numai interesant, dar și incitant. Fiecare țară a venit cu ce are mai reprezentativ. Noi am mers cu un spectacol care a reprezentat mai multe feluri de imagini coregrafice.

S-a vorbit elogios despre spectacolul nostru. Vedeți, fiind primul lor festival, ei nu au un ter-

men de comparație, nu sint încă formați, dar asta nu înseamnă că nu au gust și nu pot face aprecieri asupra ceea ce le-a plăcut sau nu. Ei știu că noi am făcut un lucru bun, competitiv, și evoluția noastră, acolo, mi-a confirmat acest lucru.

— Această și datorită colectivului cu care ai lucrat.

— Așa este. M-am simțit ca tatăl a 20 de copii, care s-au comportat admirabil. N-am avut nici un incident. Fiecare și-a știut foarte bine lecția. Am fost conștient tot timpul că de departe sintem plecați și că de importanță a fost această unitate și înțelegere.

— Și ce trebuie făcut în continuare?

— Ce trebuie făcut? Urgent încă un spectacol, pentru că „Arabesque Star” să intre în conștiința publicului, nu numai din Timișoara, ca un colectiv omogen, talentat, care are ceva de spus în arta dansului.

— Îți permite timpul să te ocupi de un nou spectacol, pentru că, din câte știu, ești foarte solicitat în țară?

— Fără de orice invitație din țară primează lucrul la Opera Română din Timișoara. Este adevărat că sint chemați la Satu Mare unde fac un musical și la Galați.

— Se pare că ești pus pe fapte mari!

— Am găsit receptivitate și la conducerea operei și în luna octombrie vom organiza un prim Festival Internațional de dans la Timișoara, în deschiderea căruia, „Arabesque Star” se va prezenta cu o nouă premieră.

— Cite premiere mai scoateți?

— Două: una pină la deschiderea stagiunii, pe muzică de Rahmaninov, Mahler și Vangelis, iar cealaltă în deschiderea Festivalului, la care dorim, neapărat, să participe și cele două colective de balet, nou înființate, la București, conduse de Ion Tugearu și Adina Cezar.

— Succes!

MARIA MĂRGINEANU ■

GRAFITI

Gheorghe Tomozei

Cuvinte

Am urmărit cu îndreptățită emoție începutul de drum — drum lung — al Constituantei noastre. Oricât ne-am feri de vorbele mari, ne aflăm în fața unui eveniment de interes capital, menit să ne legitimizeze în istorie. Încă puse parcă sub semnul maleficelor „intervenții” ale senatorului de drept care e Caragiale, aceste lucrări au prilejuit scăpătoare înfruntări de spade oratorice — duel al truismelor și al năstrușnicilor — temperatura dezbaterilor confirmând „consensul” astral al intrării în primăvară.

Primăvara (stilistică) a Constituției românești pe care, e sigur, o vom învăța pe de rost (pe dinafară și pe dinlăuntru) a produs la „versetele” pârind a fi cel mai lesne de articulat aprige controverse, România le-a părut unora dintre bărbații politici ce s-au perindat prin fața microfونului un stat federal, cu — citez — „14 sau 15” etnii devălmășite într-un spațiu geografic semănând cu un minuscule imperiu.

Cuvintul național a produs iritare. Citeva clipe am tremurat la gândul că nu mai sintem o națiune, că nu ne mai putem referi la existența protegutoare a nației, că nu ne vom mai vedea inconjurați de conaționali.

Argumentul? Existența românilor, fie ea și decisiv majoritară (n-am zis zdrobitor majoritară din precauții ușor de înțeles) între cele 14 sau 15 etnii mai înainte evocate de parcă ar exista vreun stat european, mare sau mic, lipsit de circumstanțele unor asemenea conviețuiri.

Chiar dispoziția culorilor în drapelul, va!, național! a fost contestată, propunându-se o răsturnare cromatică, în stare să înlăture unele similitudini heraldice (confundarea cu... Andorra, să zicem)...

Numele țării, slavă Domnului, n-a stîrnit „obiectii” astfel încît sfintele oase ale celor ce l-au juit pe lume, nu s-au întors în morminte. Am rămas România. Romania și atît.

Sigur, evantaiul desfășurat al schimbărilor propuse s-a închis parcă de la sine și, cred, definitiv, atunci cînd legiuitorii și-au unit glasurile facînd să triumfe lozincă, bunul-sînt, adevărul.

Sigur, scuzînd cumva intervențiile cel puțin nedumeritoare ce au animat în chip nefiresc primele zile de lucru ale Constituantei, îmi spun că ne încearcă o adevărată spaimă de cuvintele demonetizate, de sloganurile patriotarde, de tot ce anii dictaturii au compromis. Sint cuvinte sub care condiția noastră de oameni liberi era strivită, cuvinte cu care avocații puterii sperau să legitimizeze nedreptățile, crima. Tinerii acestui neam erau încovați în monstruoase procesiuni „sărbătorești”, în ceremonialuri abject concepute, spre a scri unele din cuvintele, altfel sacre, răsărite în vorbirea toționarilor.

Dar patrie, țară, neam, dar România, români, românesc nu sint cuvinte asupra cărora să se așeze rugina. Au fost de totdeauna ale noastre, ele, măcar ale s-au sustras nimicirii, sirna ghimpată nu le-a ros carnea de măr, le-am păstrat cu noi și în noi, visînd să le putem rosti în libertate și în dreptate...

Arși de indoieli, dezamăgiți, de nu de-a dreptul înfrinți, gata să ne privim tot mai sumbru în condiția noastră precară parcă ne îndepărtăm de cuvintele adevărate, neamestecîndu-le cu viața tulburată a obștii, cu mizeriile și ura, cu sărăcia și multele noastre ingenuncheri.

Speranța ne-a rămas. N-am negociat-o cu nimeni, n-am mărunțit-o în fragmente convenabile. Ni s-a lăsat de trup, cămașă; ea ne-a fost reazim. În ce s-o convertim? Nu în bancnote, deocamdată.

Ci în dragoste, cită ne mai încălzește, foc palid...

În lumină, cită mai e.

În ghiocel (eternă supraproducție).

În dorul de muzică și poezie.

Speranța că pămîntul pe care-l călcăm e de neasemuit față de toate splendorile universului, pămînt scris de truda noastră inspirată, pămînt desenat, sculptat, pămînt al rădăcinilor fără moarte păstrînd într-un adînc intangibil, întreagă, seva dorurilor noastre, toată — sare de lacrimă. Speranță, așadar...

Deci România.

Deci țară, țăran, deci nație; hram de doină și argint de fințină, timplă de mănăstire...

SEMNAL

EDITURA „QUINTUS”: Alexandru Soljenitin — O zi din viața lui Ivan Denisovici. În românește de Sergiu Adam și Tiberiu Ionescu. Cu o prefață de Vladimir Laksin (text reprodus din „Moskovskie novosti”, nr. 24 — 1999). Apărut în 1991, 144 pagini.

Dacă n-ar mai exista nici o altă carte sau măturie despre totalitarismul stalinist, e sigur că O zi din viața lui Ivan Denisovici ar fi documentul din care orice cititor poate să înțeleagă ce este comunismul, iar talentul neobișnuit al autorului îl obligă nu numai să înțeleagă dar, mai ales, să nu uite. Descriind o zi din viața unui deținut și a puscării în care zace fără să știe ce vină are, prozatorul evocă, de fapt, infernul oricărei zile, al succesiunii de zile, ani și decenii comuniste, prin care oamenii au fost condamnați să treacă, indiferent dacă s-au chinat sau supraviețuiesc în lagăre sau în afara lor. Între ei — sugerează autorul — nu există mari deosebiri, puscărișii și oamenii aparent liberi împart aceeași puscărie cuprinzătoare care a înghițit țări și popoare.

Apariția unei cărți ca O zi din viața lui Ivan Denisovici, înseamnă un adevărat eveniment intelectual, pentru cititorul care are șansa să intre în posesia unui exemplar, și un model de discernămint și responsabilitate editorială.

DOMNIȚA ȘTEFĂNESCU ■

Dacă voi ne vreți, noi nu vă vrem!

Secole multe și decenii multe autocrați din toate punctele cardinale, dar mai ales de la răsărit, au ocupat cu forța teritorii străine și le-au stăpinit potrivit principiului: „Dacă voi nu mă vreți, eu vă vreau!”. Acest „principiu” a fost aplicat cu privire la toate republicile care alcătuiesc astăzi U.R.S.S.-ul, inclusiv cu privire la Basarabia, străvechi pământ românesc. Și iată că acum, prin intermediul așa-zisului referendum de la 17 martie, Kremlinul încearcă din nou ceea ce de veacuri face, adică să-și impună dominația și stăpânirea peste niște țări ori părți de țări asupra cărora n-a avut nicio dată alt drept decât dreptul baionetei și al tunului. Mai este oare posibil ca acum, la sfârșit de secol 20, să se utilizeze aceleași mijloace?

Se știe că 6 din cele 15 republici sovietice, și anume Lituania, Letonia, Estonia, Moldova, Georgia și Armenia au boicotat dezbaterile cu privire la „noul tratat” al Uniunii, refuzând să organizeze referendumul dictat de Moscova. Recent, în prezența președintelui Ion Snegur, la Palatul Sovietului Suprem al Moldovei a avut loc prima ședință a Consiliului Consultativ al președintelui, unde s-au dezbătut modalitățile de organizare a acțiunilor pentru lămurirea cetățenilor asupra consecințelor pe care le-ar avea referendumul de la 17 martie. Cei ce au luat cuvântul și-au exprimat aprobarea față de hotărârea Sovietului Suprem privind neparticiparea la referendum, subliniind că acesta din urmă reprezintă un atentat la suveranitatea republicii. S-a făcut apel ca în aceste momente de grea încercare prin care trec românii de la răsărit de Prut, oamenii să dea dovadă de înțelepciune și coeziune, să respingă tendințele unor grupuri de agitari care îndeamnă la nesupunere față de hotărârile Parlamentului. Participanții la ședința Consiliului Consultativ al președintelui au evidențiat faptul că în prezent nu există nici un document juridic care să ateste apartenența Republicii Moldova la Uniunea Sovietică, relevând că referendumul constituie o nouă încercare a Centrului de a legaliza subordonarea Moldovei față de Uniune.

Evident, lui Gorbaciov împotriva lui la toate lucrăturile și manevrele lui de menținere în viață a ultimului dinosaur nu-i plac, el a condamnat pe acei conducători din republici care „împing populația spre dezintegrarea Uniunii și țara spre ruină și care își ascund propriile ambiții politice sub drapelul suveranității”. Alții a înțeles, ori cel puțin alții a vrut el să arate că înțelege din uriașă pornire către libertate a unor popoare finite cu forța de atitudine amar de vreme în stare de sclavie. Și mai trebuie observat cum combatte Gorbaciov ambițiile politice la alții, și pe-ale lui nu le vede deloc. Evident, replica lui Boris Eltin n-a întârziat. El a arătat că politica dusă de Gorbaciov de intimidare a poporului, prin amenințarea cu un război civil, este folosită pentru a speria populația și a-i distra atenția de la problemele sociale acute din această perioadă, pentru a justifica folosirea forței împotriva poporului și a duce mișcarea democratică de eliberare într-un impas.

Pe bună dreptate, într-un apel semnat de un grup de oameni de cultură din Basarabia se arată, printre altele: „Poporul nostru n-a fost întrebat în 1812 dacă vrea sau nu să intre în componența Rusiei țariste. Nici în 1940 nimeni nu ne-a întrebat dacă vrem sau nu să intrăm în imperiul lui Stalin. Și nici acum, în plină democratizare declarată, n-am fost întrebați dacă vrem referendum sau nu. Deci, continuăm să rămânem o colonie lipsită de drepturi civice, ca și înainte. După ce, vorba lui Eminescu, nu mai putem străbate de-atita străinătate, după ce ne-au fost poluate mințile și sufletele, ni se impune acest referendum: vreți sau nu să fiți autosubjugati? Participarea la acest referendum ar echivala cu semnătura fiecăruia dintre noi pusă alături de semnăturile criminale ale Pactului Ribbentrop-Molotov. Odată cu libertatea, vom pierde pentru totdeauna și demnitatea noastră. Deci — nici un vot la referendum!”

Prin toate acțiunile organizate în Moldova de la răsărit de Prut, prin toate luările de atitudine, și în primul rând prin hotărârea Parlamentului de la Chișinău de a nu organiza referendumul, basarabenii au spus celor de la Centru: dacă voi ne vreți, noi nu vă vrem!

ION D. GOIA ■

Există, la Londra, în sediul băncii Rothschild, faimoasa *Gold Room*, unde, în prezența celor mai mari agenți specializați în domeniu, se stabilește, de două ori pe zi, ceea ce se numește în limbajul burselor un „fixing”, adică o cotă de vânzare a unciei troy de aur (troy denumind acea valoare de 31,1035 g folosită încă din antichitate de troieni). Cum de foarte mult timp în presa românească nu s-a mai scris nimic despre piața aurului, am considerat util să vă oferim câteva date de ansamblu, apoi o serie de date precise asupra valorilor curente ale unor monede sau rezerve.

Iată, pentru început, câteva date statistice de ansamblu: producția globală de aur a fost, în 1988, de 1797 tone (Africa de Sud producând 619 t.) iar în 1989 de aproximativ 2.000 tone. Există și o statistică a aurului deținut oficial de câteva state ale lumii (la data de 31-12-1985): totalul era de 747,70 milioane uncii troy (U.T.) din care SUA 262,65 mil. U.T., Germania federală 95,18 mil. U.T., Elveția 88,28 mil. U.T., Franța 81,85 mil. U.T. În anul 1986, Japonia deținea 600 t. aur dintre care 323 t. în posesia ministerului de finanțe.

Fiindcă piața aurului se compune din două elemente principale și anume rezervele lichide (lingouri și monede), pe de o parte, și acțiunile minelor de aur pe de altă parte, iată și principalele mine

de producție din lume: grupul Driefontein Consolidated (Africa de Sud) cu o producție de 80 de tone metal pe an, cifra realizată și de minele Muruntau din URSS. În SUA funcționează, în ordinea importanței, minele Newmont Gold, Homestake și Amex, în Australia — Western Mining, Bougainville Copper și Placer Pacific, în Canada — American Bar-

Un secol la sfârșitul său

Piața aurului

rick, Echo Bay Mines, Placer Dome, iar în Africa de Sud, în afara celei deja menționate, Freegold, Vaal Reefs, Western Deep Levels (unde puțul 8 de extracție este cel mai adânc din lume, 3.800 metri).

Principalele piețe ale aurului sînt la Londra (tranzacții cotidiene între una și cinci tone), Zürich și Paris, apoi în Asia, cele de la Dubai, Djedah, Macao, Hong Kong (între 300.000 și 400.000 de uncii pe zi), în SUA la Chicago, New York, San

Francisco, iar în America de Sud la Montevideo și Buenos Aires. Uzuale pentru vânzare sînt barele de aur între 350 și 430 uncii (10,89 până la 13,37 kg) cu grad de puritate între de cel puțin 995 până la 1.000, după modelul sud-african, apoi lingoul de un kilogram, cu grad de puritate între 985—1.000. Pe ele sînt înscrise câteva semne distinctive ce de-

semnează firma care a topit bara sau lingoul, gradul de puritate, numărul de ordine confirmind prezența în registrul de controale obligatorii prescrise de bursă.

Săptămîna trecută, la bursa pariziană, kilogramul de aur (în vânzare în bare de 12 kg) a fost cotelat la 58.700 franci (aprox. 11.465\$), iar aurul fin la 58.950 franci. Parisul avea în acel moment o paritate de 362\$ pentru uncia de aur, comparat cu un curs la Londra de 358,9\$ la primul

vinte cei ce sînt acum în NATO, ar trebui să-și asume povara conflictelor dintre noii veniți. Statutul de asociat, pe care îl au în vedere unele dintre țările est-europene, printre care și România, nu înseamnă mai nimic, pentru că nu oferă garanții de securitate. Nu e un scut de oțel, ci o cămașă de cirpă, prin care dinții lupului pot trece fără dificultăți. Există totuși speranța că această situație — în care egoismul occidental să treacă înaintea oricăror alte considerente — nu va dura prea mult, că finalmente est-europenii vor fi și ei primiți în NATO. Pînă atunci, se pare că unele din țările în cauză vor încerca să se plaseze cit de cit în umbra Alianței, sub scutul ei, aderînd la alte organizații occidentale.

Pornesc și iugoslavii

Nu-i vorba de faptul că republicile care alcătuiesc în prezent Iugoslavia au tendința de a porni care-n-cotro, de a fi suverane și independente. Despre acest lucru am scris în numărul trecut. Acum am în vedere o altă pornire — cea împotriva comunismului. Într-o vreme, cînd în restul lagărului socialist trona betonul armat al lui

în primul rînd — cea mai puternică din lume, cu doar Europa de Est. Să fi cunoscut rușii teoria lui Mackinder și să fi fost adepții ei? Atunci de ce a

Noi cei din Heartland?

cedat Churchill? Doar pentru faptul că avea Grecia? Știm foarte bine că englezii s-au cramponat cit au putut de Grecia și au păstrat Grecia cu orice preț. La fel, și-au păstrat și o oarecare influență în Iugoslavia!

Iosif Vissarionovici, Iugoslavia era acuzată de trădare a comunismului, de intenția de a porni pe calea capitalistă. În realitate, Tito a fost tot un fel de tăcut, dar nesupus Tăcutului din Kremlin. De la un anumit timp, acele țări din lagăr care aveau faima de sateliți ai Moscovei s-au lepădat de comunism, pînă și albanezii se zbat pentru același lucru. Iugoslavia însă i-a dat înainte cu „calea proprie de construire a socialismului”, un fel de perestroică avant la lettre, adică un socialism în care, pe ici pe colo, să se mai țină cont și de legile pieței. Evident, nu s-a petrecut nici o minune, Iugoslavia n-a dobîndit nici democrație, nici prosperitate, rămînînd în coada tuturor în ceea ce privește fidelitatea față de marxism-leninism. Și iată că acum au pornit și iugoslavii cruciada împotriva comunismului. După cum se știe, sîmbătă, 9 martie a.c., la Belgrad a avut loc o demonstrație anticomunistă la care au participat peste 100.000 de persoane. Pentru dispersarea demonstranților, poliția a folosit gaze lacrimogene și tunuri cu apă. În urma ciocnirilor, două persoane și-au pierdut viața și 80 au fost rănite. S-au operat numeroase arestări. Va fi oare în Iugoslavia menținut comunismul cu ajutorul puștilor și tancurilor? (I.D.G.).

Argumentele de practică politică nu lipsesc, prin urmare.

De ce susține Mackinder că Europa de Est este țara-inimă sau zona pivot a lumii? Demersul său e simplu și logic: există o mare insulă a lumii formată de Europa, Asia și Africa. Această insulă ocrotește țara-inimă sau zona pivot a Eurasiei, zonă excelent apărată deoarece este greu accesibilă dinspre mare. Firește, în cadrul acestui demers geografic și politic, cele două Americi, Australia și Oceania au rol de corдон exterior. Concluzia — țara inimă este Europa de Est, iar cel ce va comanda Europa de Est va comanda țara-inimă, va comanda insula lumii, va comanda lumea.

Teorii de pe la 1900...

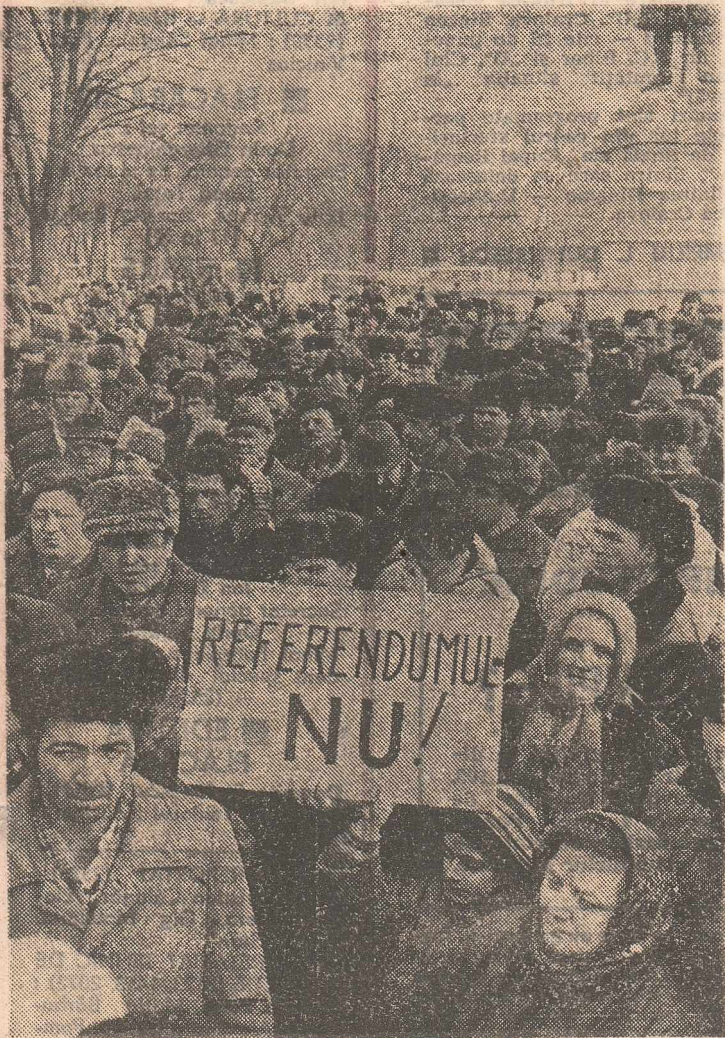
EUGEN MIHĂESCU ■

fixing (la al doilea, valoarea era de 358,80\$).

Cum variază aceste prețuri? În funcție de două elemente. În primul rînd „riscul de război” care, în principiu, ridică imediat cursul aurului considerat, mai ales de oamenii de afaceri în vîrstă, drept valoarea sigură de investiție a „lichidităților” marilor bănci. Există însă și „riscul politic” care face să scadă, uneori foarte brutal, nivelul pieței aurului, analiștii financiari notînd un asemenea risc în cazul Africii de Sud care se află acum într-o perioadă de profunde prefaceri interne. În general, oamenii de afaceri consideră „investiția în aur” drept una sigură, un plasament „de liniște sufletească”, dar fără să dea, de obicei, marile satisfacții ale „loviturilor gigant” cu care este obișnuită bursa în alte sectoare. Și totuși... Iată câteva valori extreme ale unciei de aur în deceniul trecut, diferența dintre ele, jucată rapid pe piață, producînd averi în momentele respective. În 1980, la 18 martie, prețul era de 481\$, iar la 22 septembrie de 710\$; la 1 februarie 1983, prețul era de 509\$, pentru ca la 1 noiembrie să fie de 378\$; în 1989, pe 3 ianuarie, prețul era de 413,6\$, iar la 12 iunie 358,5\$. În numărul viitor al revistei, vom vorbi despre valorile și tipurile monedelor de aur circulate pe piața mondială.

CRISTIAN UNTEANU ■

Hai să dăm mână cu mână Cei cu inima română!

BUZNEA MARCEL, Vatra Dornei: Cred că nici un bun român nu dorește un referendum în această conjunctură. Fiți tari, frați moldoveni!

MARES CONSTANTIN, Brașov: Vă scriu pentru prima dată, deși citesc publicațiile Flacăra de prin anii 1965. Le citesc cu multă plăcere de la prima pagină până la ultima, nu ca înainte când o luam de la ultima pagină. Mă bucur foarte mult că revista dvs. este neutră din toate punctele de vedere, adică nu este adeptă nici unei culori politice. După mine, este aproape singura publicație care militează pentru frații noștri de dincolo de Prut. Da, sint și eu alături de românii de dincolo. Sintem așa de aproape și totuși așa de departe! Tare aș dori să fiu messengerul unor gânduri bune care să ne apropie mai mult.

ALBU DAN, Nehoiș, Buzău: Nu uitați fraților, țara noastră era rotundă și nu ciobită cum ne-au lăsat-o Stalin și Hitler. O vrem înapoi, la fel! Să dea Dumnezeu ca pe vrăjmașii neamului nostru să-i ardă iadul. Aș vrea să știu care sint condițiile de viață ale celor zece milioane de români din afara granițelor țării și rog parlamentarii noștri să conducerea țării, prin intermediul dumneavoastră, să trateze minoritățile conlocuitoare de la noi cum sint tratați românii, acolo unde sint. Nu uitați: cine nu ține cu neamul său e trădător de țară. (N.R. N-ar fi mai bine invers: să fie tratați românii minoritari ca minoritarii noștri?).

Ing. **AL. Z. MANEA**, București: Moldova nu a participat niciodată la formarea U.R.S.S. și face parte în continuare din România. Ea a fost răpită prin ultimatumul din iunie 1940. Nu poate fi liber un popor și mai ales să se exprime printr-un referendum atunci când acest

popor se află sub amenințarea armelor. Ce fel de libertate este aceasta?

COSTACHE BENONE, Stei, Bihor: Socrii mei au fost învățători în localitatea Comrat. În 1944 s-au refugiat în comuna Sivița, județul Galați, lăsând rușilor o gospodărie în care și-au investit munca a 16 ani. DA, Basarabia trebuie să fie complet independentă față de Moscova. NU trebuie să se organizeze un referendum în Republica Moldova în condițiile în care aceasta se află încă sub ocupația trupelor sovietice.

IONEL TOADER, Hunedoara:

Sint un tânăr de 36 de ani, pasionat cititor al revistei „Flacăra”. Mă bucur că după Revoluție ați devenit o publicație independentă și luptați cu mijloacele de care dispuneți pentru democratizarea reală a României. Trăiască România Mare! — țara noastră întregită și nu publicația cu același nume care este o rușine națională și a întregii Europe civilizate.

BELCE IOAN, Gherla: Da, consider că Basarabia trebuie să fie complet independentă față de Moscova. Nu trebuie nici un referendum, fiindcă sufletul lor a fost și este cu noi, inima lor a bătut și va bate mereu pentru România.

P.S. Vă rog să mă scuzați, întrebările puse (forma lor) sint puțin derutante și poate au greșit și alții formularul inițial.

GRIGORE OSIEVSCHI, Bucu-

rești: Ca fiu al Basarabiei, născut la o aruncătură de pușcă de malul Nistrului, în satul Mihuleni, jud. Orhei — județ în care, în anii copilăriei, nu se vorbea decât limba română —, am constatat cu mîhnire că în perioada stalinistă și mai tirziu, procentul rușilor veniți să sugă din seva pămîntului nostru a crescut amenințător.

Luind cunoștință de publicația dvs. Flacăra Basarabiei, vă rețin atenția cu una din poeziile mele Malul Nistrului pe care, dacă o considerați satisfăcătoare, vă rog să o publicați în preajma referendumului:

Scoală tu, Ștefan din Putna
Să ridice brațul tău
Să se știe, să se știe
Că există Dumnezeu!

Tu arată-le hotarul
Din hrisoave-ndepărtate
Mărturie? Sint salbe, salbe
Din cetate în cetate.

Basarabie iubită,
Cu pămîntul ars de foc,
Va veni acum și vremea
Să te bucuri de noroc!

CĂRCU ANA, Singeorzul Nou, Bistrița: Sint asistentă medicală și o veche cititoare a revistei Flacăra. Vă trimit opiniile unui grup de intelectuali, tărani și muncitori din satul meu. Dar vă asigur că toți românii gîndesc la fel ca noi. Bunul Dumnezeu să vă ajute, să vă dea putere de muncă, să ne ajute să trecem cu bine impasul

DECLARAȚIA Frontului Popular din Moldova

Luind în discuție momentul politic actual, Conferința Republicană a Frontului Popular din Moldova constată că situația ce s-a creat atît în fosta U.R.S.S., cit și în Republica Moldova este marcată de procesul revenirii la putere, sub diferite forme, a forțelor dictatoriale comuniste. Parlamentul Moldovei, prin hotărîrea sa din 19 februarie curent, a respins referendumul preconizat de Moscova pentru 17 martie. Majoritatea formațiunilor social-politice și a mișcărilor obștești susțin această decizie. însă Partidul Comunist din Moldova, mișcarea „Edinstvo” și OSTK au dezlănțuit o campanie inverșunată în sprijinul referendumului, dorind să mai comită un act criminal față de poporul nostru: să-l lipsească de dreptul la viitor.

Membrii Frontului Popular din Moldova sint

obligati să desfășoare în intervalul 3—17 martie o muncă susținută pentru respingerea referendumului imperial, în care scop este necesar:

Să organizeze pînă la 15 martie adunări generale ale satelor, orașelor, colectivelor de muncă în sprijinul Hotărîrii Parlamentului Republicii Moldova cu privire la respingerea referendumului U.R.S.S. pe teritoriul Republicii Moldova și al apelului conducerii republicii către populație de a nu participa la acest referendum.

Să intensifice munca de lămurire între cetățenii noștri de alte naționalități, ucraineni, ruși, bulgari, evrei, găgăuzi etc. despre scopul F.P.M., în vederea creării unei republicii independente și democratice, în care să le fie garantate toate drepturile civile.

APEL

Tendința legitimă și firească a oricărui popor din U.R.S.S. de a-și recuceri libertatea a declansat un amplu proces de eliberare națională, proces ce se manifestă prin lupta pentru afirmarea suveranității politice a majorității popoarelor din acest stat totalitar, care și-a distrus cu atîta cruzime și cinism propriii cetățeni. La baza politicii de genocid, aplicată de conducerea U.R.S.S. față de popoarele subjugate, a fost pusă ideologia marxist-leninistă, adică cea comunistă, care a promovat monstruoasa idee a luptei de clasă și a instaurării dictaturii unui singur partid. Căderea imperiului colonial sovietic ar însemna și falimentul istoric al comunismului. însă forțele reacționare nu vor să cedeze cîrma fără luptă. Ele și-au regrupat rîndurile și au pornit o ofensivă pe toate direcțiile. În fruntea acestor forțe se află P.C.U.S. cu secretarul său general. Reinstaurarea regimului comunist prezintă un pericol grav pentru democrația care poate fi înlocuită cu o dictatură militară singeroasă. Se pune în pericol viitorul tuturor popoarelor, care vor fi supuse și de acum înainte aceluiași genocid. Se pune în pericol destinul copiilor și a nepoților noștri...

Dictatura nu alege. Moara ei, dornică de singe omenesc, ne va mîcina pe toți laolaltă. Mecanismul de pornire a acestei mori singeroase este referendumul impus republicilor de centrul imperial. Fiți vigilenți și nu vă lăsați înșelați de agenții comunismului falimentar și muribund care vor recurge la cele mai murdare metode spre a vă impune participarea la referendumul de la 17 martie, punîndu-vă de bună voie semnătura pe sentința de privațiune pe viață în Gulagul sovietic.

Sprijiniți hotărîrea parlamentului Republicii Moldova de a nu desfășura un referendum imperial pe teritoriul republicii noastre.

Nu uitați că Libertatea și Democrația sint condițiile vitale pentru prosperarea republicii noastre și a fiecărui cetățean al ei.

Să ne lumineze Dumnezeu printr-o decizie justă, care ne va face liberi. Iar libertatea ne va face pe toți frați adevărați.

Rezultatele sondajului de opinie

După publicarea sondajului nostru de opinie în legătură cu independența Republicii Moldova și oportunitatea referendumului, am primit la redacție un număr urias de scrisori. Oameni de toate vîrstele și categoriile sociale, din absolut toate colțurile țării s-au grăbit să-și exprime opțiunile asupra problemelor puse în discuție.

Din primul eșantion de cinci sute de scrisori pe care le-am deschis pînă la data de 8 martie, 98,2% răspund afirmativ la prima întrebare, considerînd independența Basarabiei ca pe o necesitate istorică firească și inevitabilă. Nouă răspunsuri sint negative, ceea ce înseamnă 1,8% din totalul scrisorilor. La a doua întrebare, 94,2% dintre răspunsuri consideră referendumul propus de Moscova ca pe o anomalie în condițiile în care Moldova este încă sub ocupație sovietică iar 5,8% (28 de răspunsuri) sint afirmative.

Impresionant e și faptul că fiecare răspuns are ceva unic în felul său: unii au decupat cupoane din revistă, alții — în absența cupoanelor — le-aș copiat pe diverse foi, cartoane, hîrtii. Descoperi familii întregi, colegi de serviciu care au multiplicat cuponul sondajului prin indigo, sau la xerox. Dincolo, însă, de diversitatea acestora de forme de a trimite un răspuns aproape unanim, e senzația coplesitoare de solidaritate și veghe pentru destinul fraților români de peste Prut.

Remarcabil este și faptul că la sondajul nostru de opinie au trimis opțiuni inclusiv concetățeni maghiari (Domokos Peter din Sf. Gheorghe, György Iosif din Cluj ș.a.).

Pe toți cei care ne-au scris cu patriotică promisiune îi invităm să devină cititori privilegiati ai publicației noastre Flacăra Basarabiei.

ION ZUBASCU

Pentru românii dintre Prut și Nistru inima noastră românească bate!

Sint un tânăr de 36 de ani, pasionat cititor al revistei „Flacăra”. Mă bucur că după Revoluție ați devenit o publicație independentă și luptați cu mijloacele de care dispuneți pentru democratizarea reală a României. Trăiască România Mare! — țara noastră întregită și nu publicația cu același nume care este o rușine națională și a întregii Europe civilizate.

BELCE IOAN, Gherla: Da, consider că Basarabia trebuie să fie complet independentă față de Moscova. Nu trebuie nici un referendum, fiindcă sufletul lor a fost și este cu noi, inima lor a bătut și va bate mereu pentru România.

P.S. Vă rog să mă scuzați, întrebările puse (forma lor) sint puțin derutante și poate au greșit și alții formularul inițial.

GRIGORE OSIEVSCHI, Bucu-

Scoală tu, Ștefan din Putna
Să ridice brațul tău
Să se știe, să se știe
Că există Dumnezeu!

Tu arată-le hotarul
Din hrisoave-ndepărtate
Mărturie? Sint salbe, salbe
Din cetate în cetate.

Basarabie iubită,
Cu pămîntul ars de foc,
Va veni acum și vremea
Să te bucuri de noroc!

CĂRCU ANA, Singeorzul Nou, Bistrița: Sint asistentă medicală și o veche cititoare a revistei Flacăra. Vă trimit opiniile unui grup de intelectuali, tărani și muncitori din satul meu. Dar vă asigur că toți românii gîndesc la fel ca noi. Bunul Dumnezeu să vă ajute, să vă dea putere de muncă, să ne ajute să trecem cu bine impasul

în care ne găsim.

SERAFIM V. PASLARU: Ajută, Doamne!

BENDREA VIRGINIA, Agnita, Sibiu: Vă mulțumesc pentru tot ceea ce faceți!

ȘTEFAN ENĂȘOIU, Cralova: Nu trebuie să se desfășoare un referendum în Republica Moldova, ci unul în România, care să exprime dorința străveche ca Basarabia, Bucovina de nord și Herța să revină la patria mamă. Sper ca acest sondaj de opinie să ajute Moldova.

HONCU DAN, Onești, Bacău: Onorați redactori și toți

37 de ani. La încheierea armistițiului, nu li s-a mai dat voie liberă să vină în România și le-au sechestrat casa. Niște e-vrei le-au spus să fugă în Țară că-i duce în Siberia și a luat bunicul un cal cu căruță, un porc, ceva lucruri și au plecat noaptea în România, la Iași, unde bunicul mai avea o casă. Nu știu cum, dar în final le-au murit și porcul și calul, dar au ajuns în Țară. În Onești sint multe familii de români originari din Basarabia și Bucovina.

V-aș mai ruga ca în problema națională să nu mai fiți nici FSN-iști, nici PNL-iști, nici PNȚ-iști, ca să determinați pe toți cititorii dvs. să fie în primul rînd români.

Dar aș vrea, chiar dacă UDMR va urmări din umbră șantajul politic pentru scindarea țării, să fiți corecți și la obiect cu cei care-si vad de treabă, țărani și muncitori din minoritatea maghiară.

ILARIA SIMIONESCU, Cimpia Turzii: Citind revista Flacăra, pe care o apreciez foarte mult, am încercat să vă ajut în legătură cu chestionarul publicat. Am transcris chestionarul pe cărți postale pe care le-am dat cititorilor Bibliotecii Clubului Muncitoresc din Cimpia Turzii. (N.R.: am primit, într-adevăr, 15 cărți postale din Cimpia Turzii. Mulțumim, în numele Moldovei!).

N. HULEA, Suceava: Sintem cu toții de părere că pactul Ribbentrop-Molotov trebuie anulat. Întreaga opinie mondială, însăși istoria condamnă atît pe Hitler cît și pe Stalin, atunci de ce să mai stea în picioare acest tratat odios și nedrept?

Cerem ca acest tratat să se pună în discuția O.N.U., să fie anulat, iar teritoriile ocupate de Uniunea Sovietică să fie eliberate!

Fiesta în „Giulești“

Primul gol (fotografie de Gig Motoianu)

Cea de-a 19-a rundă a diviziei A a fost dominată de înfrângerea dintre Rapid București și Politehnica Timișoara, o partidă în primul rând cu încărcătură

sentimentală dacă ne raportăm la evenimentele din decembrie '89. Apoi, cele două echipe veneau fiecare după câte două eșecuri (în optimile „Cu-

pei României“ și în etapa de debut a returului campionatului). După un preambul în care domnul Mircea Meleasă, directorul executiv al ziarului „Lumea noastră, lumea sporturilor“ se apare în limba română la New York, a oferit componentelor ambelor combatante câte o minge de fotbal de cea mai bună calitate și mici pachete cu cadouri, inițiativa ostilităților în teren a aparținut giuleștenilor. Aceștia s-au instalat de la început în careul advers, construind numeroase atacuri prin combinații frumoase frontale și pe flancuri. Ocaziile apar încă din minutul 8 când, la „capul“ lui Constantinovici, salvează China din poartă, însă în minutul 37 cu o execuție similară septarul rapidist va avea satisfacția deschiderii scorului la o centrare de pe dreapta a lui Cristian Sava, cel care mai pusese o minge de gol în minutul 24 lui Caciureac, soldată cu o rată de la numai un metru! De partea cealaltă, doar în minutele 15 și 18 Bungău și respectiv Timofte II ar fi putut da emoții portarului Rotărăscu, însă au suferit imprecis. După ce gazdele se desprind (în minutul 55 Caciureac înscrie un gol superb cu capul din centrarea lui Dumitrașcu), studenții parcă se trezesc din pumni ca la box, procedeează și la schimbările regulamentare, replica lor devine

mai consistentă și în minutul 67 reduce din handicap prin O. Popescu (tot lovitură cu capul). Finalul revine din nou Rapidului care obține o victorie muncită și meritată, spre marea bucurie a celor peste 15 000 de spectatori.

În celelalte meciuri, Universitatea Craiova realizează scorul clapei (3-0) în confruntarea cu Petrolul Ploiești, iar în cele dintre Farul — Jiul și „U“ Cluj — F.C. Argeș se înregistrează remize albe. Tot o remiză (2-2) și la Oradea, unde au condus oaspeții (Sportul Studențesc), apoi gazdele (F.C.), ca și la Brăila, unde lidera (Steaua) a fost egalată (1-1) de F.C.M. Progresul în min. 90 din 11 m! Victoriile la limită: Dinamo — F.C. Bacău 2-1 și Gloria Bistrița — F.C. Inter Sibiu 1-0. În sfârșit, F.C.M. Brașov — Corvinul Hunedoara 2-0, într-o etapă în care s-a produs o regroupare în fruntea clasamentului („U“. Craiova, Steaua și Dinamo — câte 26 de puncte), iar F.C. Bihor și „U“. Cluj și-au înrăutățit situația „la adevăr“.

Astăzi sint programate partidele tur din cadrul sferturilor de finală ale „Cupei României“, dintre care se detașează înfrângerea Dinamo — Universitatea Craiova.

POMPIU L. DUMITRESCU ■

IOLANDA BALAȘ:

„N-am luat măcar un aur“

— Ce sperați să obțineți la Sevilla?

— Ideea era de a cuceri 4 medalii, dintre care măcar una de aur. N-am reușit. Bucuria mea este legată de cucerirea acestor 5 medalii, 2 de argint și 3 de bronz. Le mulțumesc celor 5 fete: Margareta Keszeg, Violeta Beclea, Marieta Ilcu, Ella Kovacs și Tudorița Chidu, care au demonstrat încă o dată că avem o școală românească de semifond, fond și chiar de sărituri. Am avut și 6 sportivi în finale. Au fost și câteva comportări sub așteptări: Gh. Gușet, Eftene Dorel, care nu și-au atins măcar cele mai bune performanțe. M-aș fi bucurat nespun dacă D. Cojocaru ar fi ajuns în finală la 200 m. În ansamblu, atletismul românesc și-a făcut datoria. Bucuria era mai mare dacă luam un aur. Se putea acest lucru la 800, 3 000 sau la 1 500 m. N-am luat măcar un aur din cauza unor greșeli tactice. Lipsa de colaborare tactică ca și declanșarea târzie a atacurilor finale ne-a costat, atât la 800 cit și la 3 000. La 1 500 m mă așteptam la mai mult de la Chidu. Doina Melinte a înce-

put pregătirea puțin mai târziu. De la ea aștept rezultate bune la vară, la Tokyo.

— Care credeți că au fost cele mai mari performanțe obținute la Sevilla?

— Desigur, recordurile mondiale, sarea și piperul unor asemenea manifestări, în special cele de la ștafetele de 4x400, ca și rezultatele de la finalele de 200 m fete și săritura în înălțime băieți, ale lui Ottey și Conway, 20,24 s și 2,40 m.

— Dar cele mai mari surprize?

— Înfrângerea aceleiași Ottey la 60 m și poate câștigătorii de la 200 m băieți și săritura în înălțime, tot băieți.

— Credeți în revenirea lui Ben Johnson?

— Nu. Dintr-un infractor au făcut un erou. Admir calitățile de atlet ale lui Ben. Nu pot să fiu de acord cu altceva. El merge la Tokyo și spune că nu participă decât pentru 100 000 de dolari. Sau nu acordă interviuri decât pe bani. Să fim realiști și să ne păstrăm bunul simț.

— Mulțumim, Iolanda Balaș!

MIHAI SÂNDOIU ■

Nou în mass-media românească

A.M. PRESS

Prin hotărârea nr. 157/SC din 28 februarie 1991 a Judecătoriei sectorului 1, București, a fost autorizată funcționarea Agenției independente de presă A.M. PRESS.

După agențiile independente de presă Interfax din U.R.S.S. și T din Ungaria, A.M. Press este a treia agenție de presă cu capital privat din Europa de Est. Agenția furnizează, pe bază de abonament sau ocazional, materiale de presă mass-mediei din România și din străinătate. A.M. Press dispune de o rețea de reporteri și corespondenți în România și are corespondenți speciali, pentru început, în Bulgaria, U.R.S.S., Iugoslavia, Grecia, Irlanda, Marea Britanie, Israel, Danemarca, Olanda și Kuweit.

Sediul A.M. Press: București, sector 1, Calea Victoriei nr. 133, etaj 4, camera 32. Ofertele din țară sau străinătate se pot face la telex 11939 E CBTX R, cu specificarea: Pentru A.M. PRESS.

Telefon — 59 72 67, zilnic după ora 16.

Vremurile sint cum sint DAR VREMEA?

Ultimele zile ale babel Dochia au fost morocănoase iar în zonele extracarpătice destul de reci. Cu tot... „efortul“ meteorologilor, primăvara nu a trecut lăntul Carpatic. Deci, în timp ce în Crișana, Maramureș, și Transilvania la amiază se înregistrează 10°—15°C, în zonele extracarpătice temperatura abia ajungea la 5°—7°C. Această diferențiere termică s-a datorat faptului că zonele extracarpătice

ce au fost influențate de aerul rece provenit de la Anticicloul Est-European în timp ce în vestul țării a pătruns aer cald din Mediterană. Zona de contact dintre cele două mase de aer cu proprietăți diferite s-a realizat pe țara noastră iar fenomenele meteorologice au relevat acest lucru: precipitații mixte în Oltenia, Muntenia, Transilvania și Crișana, lapoviță, ninsoare, polei și destul de mult vânt în Moldova.

Următoarea săptămână 13—19 martie va surprinde destule modificări în aspectul vremii de la o zi la alta. La început, regimul termic nu va suferi modi-

ficări importante. O ușoară scădere la valorile din cursul zilei se va simți în Crișana, Maramureș și Transilvania în timp ce în sud se va produce o ușoară creștere.

Pe ansamblul întregii țări acestea se vor încadra în general între 4°—12°C. Ploi răzlețe se vor semnala în sud-estul și în nordul țării; joi și vineri va fi o vreme în general frumoasă dar noaptea și dimineața ceva mai rece.

Începând de sâmbătă vremea se va încălzi treptat; Nebulozitatea se va accentua, începând din vestul țării și temporar va ploua. Aria ploilor va cuprinde

la început Banatul și Oltenia apoi tot sudul țării. În celelalte zone ploile vor fi izolate.

Minimele nocturne vor fi cuprinse între 2° și 7°C iar ziua maximele se vor încadra între 6°—14°C.

La munte va mai ninge treptat la începutul intervalului și din nou la sfârșitul săptămânii. Stratul de zăpadă măsoară: 102 cm — Semenici; 66 cm — Cuntu; 31 cm — Tarcu; Paring 46 cm — Voineasa; 32 cm — Păltiniș; 73 cm — Sinaia 1500; 45 cm — Predeal; 48 cm — Cristianu.

OTILIA DIACONU ■

Miscellanea

DIRECTOR
George Arion

Flacăra

Redactori șefi :
Constantin Dumitru
Ion D. Goia

Secretar general de redacție :
Eugen Mihăescu

■ PUBLICIȘTI COMENTATORII (1700) : Dumitru Constantin, Horia Pătrașcu

■ EVENIMENT (2542) : Mihail Gălățanu, Petre Barbu, Pașcu Balaci, Radu Ciobota

■ DREPTURILE OMULUI (2600) : Roxana Paicu-Manolescu, Valeria Dorneanu Oltea Mutulescu, Corneliu Olteanu, Cristian Pavel, Mihai Stănescu

■ CULTURĂ — ÎNVĂȚĂMÎNT (2559) : Mihai Sândoiu, Paul Vinicius

FLACĂRA BIS

Redactor șef :

Dorin Gherghinescu

Secretar general de redacție :

Liana Tatos

Liviu Timbus, Aurelia Boriga

(17 16 39)

REBUS

Redactor șef :

Tudor Octavian (1457)

Secretar general de redacție :

Alexandru Păsărin (2036)

Adrian Mitu, Elena Grecescu,

Bogdan Vlad (1457), Aurel Ștefan Alexandrescu, Mihai

Zgubea, Simona Simzianu

(2036)

FLACĂRA BASARABIEI

Redactor șef :

Ion Zubașcu

Secretar general de redacție :

Dorin Sălăjan

Mihai Potirniche (corespondent special din Basarabia)

(2559)

EDITURA FLACĂRA

Domnița Ștefănescu (2559),

Gheorghe Tomozei (consilier)